DALTON EN REID

VOOR de Beste Waarde in Huishoud Linnen, Lakens Bedrukt Katoen, Longcloths, Tafellinnen Damast Tafellakens, Servetten, Flannellen, Flanelletten, enz., enz.

DALTON & REID,

113, LANG STRAAT. KAAPSTAD.

Voor de Beste Waarde in 't maken van Kostuum's, Mode Artikelen, Kousen Handel, Handschoenen, Linten, Kant, Onderkleeren, Kramerij, enz.

Monsters Postvrij op Aanvraag.

DE ZUID-AFRIKAAN
VERBREEDD MET
ONS LAND

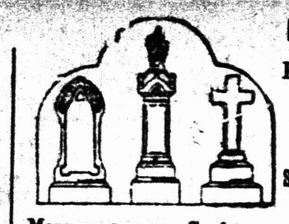

R. CANE & ZONEN

Koloniale Monument Werken,

HOEK VAN

Strand en Lang Straten

KAAPSTAD.

Monumenten en Grafsteenen van Marmer of Graniet voorzien en opgericht op eenige Begraafplaats in Zuid Afrika. IJzeren Traliewerk en Hoeksteenen ook voorzien.

Teekeningen en prijzen franco op applikatie.

Takken: Kerk Straat, Wijnberg en Oxford Straat Oost Londen

DEEL No. 71.—6,795 KAAPSTAD, DONDERDAG, 24 AUGUSTUS, 1899. [*Dit Blad verschijnt driemaal per week: Dinsdags, Donderdags Za Inteekenings-prijs per jaar £1 6s. postgeld ingesloten voorzat dan*

Publieke Verkooping

ZAL WORDEN GEHOUDEN

TE CALVINIA,

OP

Zaterdag, den 30sten September,

Voor rekening van den heer JACOBUS V. D. MERWE,

van

30 MOOIE JONGE EZELS,

van 2 tot 5 jaar oud, prachtig!

W. v. Wyk & J. v. d. Merwe & Co., AFSLAGERS.

Vendu-vantoor, Calvinia, 14 Augustus, 1899.

SOMERSET WEST.

Publieke Verkooping

VAN

KOSTBAAR LAND EIGENDOM.

In den Boedel van wijlen MARIA CUMMINGS en nagebleven echtgenoot ROBERT CUMMINGS.

DE ondergeteekende behoorlijk geinstructeerd zal publiek verkoopen op de plaats te Somerset West, naast het Alexander Hotel, op

Vrijdag, 25 Augustus

TE 11 UUR V.M.

I. Den Kostbaren Winkel en Woonhuis, gelegen aan den ingang van het dorp, juist tegenover de localiteit van de heeren Ohlson & Co.

II. Een geriefelijke Cottage, gelegen aan den Weg naar 't Somerset West Spoorwegstation, met een groot Erf daaraan verbonden.

III. Twee groote Erven, gelegen aan den Stationsweg in het beste gedeelte van Somerset West.

De gebouwen zijn geheel nieuw en goed onderhouden.

Let op den datum:—

DEN 26sten DEZER,

PAUL D. CLUVER, Afslager.

PUBLIEKE VERKOOPING

In den Insolventen Boedel van William Wood Chatterton van Grikwastad.

DE ondergeteekende zal per publieke veiling verkoopen te

GRIKWASTAD,

District HAY,

Op ZATERDAG, 23 SEPTEMBER, 1899,

TE 11 UUR V.M.

De overblijvende uitstaande schulden behoorende bij den Insolventen Boedel van William Wood Chatterton van Grikwastad.

GEO. G. GIE, Afslager.

Grikwastad, District Hay.

AFDEELINGSRAAD MALMESBURY.

Nieuwe Schattingsrol.

KENNIS wordt hierbij gegeven ingevolge Sectie 251 van wet 40 van 1889, dat een nieuwe schattingsrol van alle onroerend eigendom binnen de grenzen van deze afdeeling is gereed gemaakt, en dat zij zal liggen op het Afdeelingsraad kantoor te Malmesbury voor onderzoek door iederen eigenaar bewoner of huurder van eenig eigendom daarin gelegen voor een periode van 30 dagen gerekend van den derden Augustus 1899.

Een hof tot 't hooren en beslissen van objecties tegen de genoemde lijst zal gehouden worden aan het kantoor van den Afdeelingsraad te Malmesbury op Maandag den 11den September, 1899, te 10 uur v.m.

A. L. BRODZIAK, Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad, Malmesbury, 1 Aug. 1899.

Voor Klanten van Buiten en Winkeliers.

KUNNEN de oorspronkelijk, echte Hollandsche geneesmiddelen van Dr. C. F. JURITZ & Co., verkregen worden bij de eenige eigenaars,

Heynes, Mathew & Co., KAAPSTAD

EENE PUBLIEKE VERKOOPING

ZAL GEHOUDEN WORDEN

Te OUDE MUUR, dist. CALVINIA,

Voor rekening van den heer SCHALK W. B. VAN DER MERWE, van de volgende LOSSE GOEDEREN,

Op 10 OCTOBER, 1899, e.k., te 10 ure s morgens.

400 Gus Ooien en hamels goed voor den slager.
500 aanteel Kaapsche schapen
400 goede aanteel merino ooien
20 aanteel beesten, goed ras
12 groote trek ossen
28 eerste klas ruin donkeys
2 paar kar paarden
1 paar gedresseerde ezels
10 jonge „ „
10 jonge paarden waaronder geschikte maats
200 mudden koren
20 „ gerst
3 dubbele voor ploegen
2 enkele „ „
1 extra wagen op veeren
1 bokwagen bijkans nieuw
Een hoeveelheid tuigen
1 groote eettafel
1 dozijn stoelen

En verder wat op dien dag aangeboden zal worden. Vrij eten en drinken.

W. VAN WIJK & J. VAN DER MERWE, Afslagers.

Calvinia, 15 Aug., 1899.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN

Vaste en Losse Goederen,

Annex MULDERS VLEI JUNCTION.

DE ondergeteekende zich een Hotelbezigheid te Lady Grey Station verschaft hebbende, heeft besloten Publiek te doen verkoopen op

DINSDAG, 12 SEPTEMBER, om 11 ure precies.

zijne Plaats genaamd KLAVERVLEI, omtrent ¼ uur van Mulders Vlei juntion station grenzende aan de Gouvernements plaats Elsenburg, groot circa 622 morgen, hebbende twee wel ingerichte Woonhuizen en volop water door watermolens en dammen; beplant met alle soorten Vrucht, Eiken, en Bluegum Boomen, met uitgestrekte zaai en uitstekende Vee weiden, zoo als maar zelden in de markt komt, bezaaid met 20 mudden zaad Haver; deze Plaats is wegens haar ligging uitmuntend geschikt voor geldbelegging.

VOORTS.

25 Paarden, 10 Koeien, 1 lot Pluimvee, 1 lot Varkens, 1 lot Ploegen, Eggen, Tuigen, Zadels, 1 Paarden Wagen, 1 lot Boerderij gereedschap en wat nog meer zal worden aangeboden. Alsook 15 Vaarzen.

E. WOBBE.

A. B. de Villiers & Co., Vendu Adms.

Paarl, 18 Augustus, 1899.

PUBLIEKE VERGADERING

TE

ROBERTSON,

IN DE

CHRISTEL. JONGEL. VEREENIGINGSZAAL,

OP

ZATERDAG, 26 Augustus,

OM 10 UUR 'S MORGENS.

Ten einde de handen te sterken van diegenen die langs den weg van wederzijdsche toenadering van beide betrokken partijen de bestaande geschillen uit den weg wenschen te ruimen, en ons land voor een vreeslijken oorlog te bewaren.

H. C. VAN ZIJL,
J. W. MINNAAR.

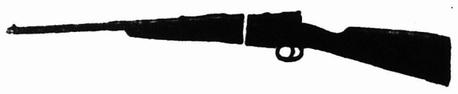

Speciaal! Speciaal! Speciaal!

Rawbone's Nieuw Mauser Jachtgeweer

Toegerust met Rawbone's Speciale Jacht-vizieren en gesteld op 1200 yards. Uitstekende waarde. Prijs £7 10s. net.

Patronen van alle soorten en gehalten altijd in voorraad.

Hagelgeweren, Rifles en Revolvers, van iedere soort.

Kruit, Dynamiet, Detonators, Lont en Lont Ontstekers, altijd in voorraad.

Colts met vergrootglas Magazijn Rifles, 45/36 tegen zeer verminderde prijzen.

Early Rose Pootaardappels!
Early Rose Pootaardappels!

ONZE Scheepslading van deze Aardappelen is nu in uitstekende conditie geland; zij zijn van superieure kwaliteit. Wij hebben nog slechts een kleine hoeveelheid te koop; bestellingen en vragen om inlichting moeten daarom dadelijk gedaan worden.

LIEBERMAN & BUIRSKI,

BURGSTRAAT 24, Kaapstad.

Telegram adres: LIBERMAN.

Onderwijzeres Benoodigd.

EEN onderwijzers gecertificeerd, bekwaam om onderwijs te geven in Hollandsch en Engelsch, (Handwerk en Muziek een aanbeveling), op eenboeren plaats 3 uren van het dorp Victoria West,

Applicaties en getuigschriften zullen ontvangen worden door den ondergeteekende tot de 20sten September 1899. Salaris £50 per jaar vrije inwoning en kost. School te beginnen na de September Vacantie.

B. J. V HEERDEN

Stoeifontein, Victoria West.

BENOODIGD

EEN Gecertificeerde Onderwijzeres voor de Buiten School Michaus Request, dist. Beaufort West, voor Engelsch, Hollandsch, Muziek. Salaris £45 per jaar en vrij logies.

Applicaties zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot 15 September e.k.

G. J. SNIJMAN.

Michaus Request,
Biel Water,
via Fraserburg Rd.

Muziek Onderwijzer(es,)

APPLICATIES voor de betrekking van **Muziek Onderwijzer(es)** aan de N.R. School zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot midden September, e.k.

Sollicitanten moeten overleggen bewijzen van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en lidmaatschap eener Protestantsche Kerk.

Wij verwijzen naar eene aanvraag, elders in dit blad voorkomende, voor **Orgelist(e)** van de vereenigde kerk alhier: Beide betrekkingen kunnen door denzelfden persoon bekleed worden.

Salaris £100 's jaars. Logies verkrijgbaar voor £40. De Muziek leges voor 't aantal leerlingen boven de 30 komen den onderwijzer toe. Werkzaamheden te aanvaarden met ingang October, e.k.

A. B. W. VAN NIEKERK, Hoofd der School,

Vrijheid, Z.A.R.
5 Augustus, 1899.

Bedford Eersteklasse Onsektarische Publieke School.

APPLICATIES met afschriften van getuigschriften zullen worden ingewacht bij den ondergeteekende tot op den 20sten September, 1899, voor de betrekking van Tweede Onderwijzer. Applicanten moeten gecertificeerd zijn en grondige kennis hebben van Engelsch en Hollandsch, spreken en schrijven, en in staat zijn te onderwijzen tot Hooger Standaard.

Salaris £150 per jaar.

Werkzaamheden beginnen (zoo mogelijk) den 1sten October, 1899.

Alle andere dingen gelijk zijnde, zal de voorkeur gegeven worden aan den applicant die in staat is Tonic Solfa te onderwijzen.

R. H. ALCOTT, Hon. Sec.

Kantoor van de Schoolcommissie, 16 Augustus, 1899.

HOFMEYR TE-HUIS,

Rheede Straat, Kaapstad.

DEZE Kost-Inrichting, door den Kerkeraad der Ned. Geref. Gemeente, Kaapstad, gesticht, en onder toezicht van den Heer en Mev. DU PLESSIS, is reeds geopend.

Aanzoek om opname kan gedaan worden bij den heer C. F. Theron, Scriba des Kerkeraads.

Voor behoeftigen (waarvan bewijs moet worden geleverd door den plaatselijken Leeraar) is de prijs slechts £20 p.a., alles ingesloten. Meer gegoeden betalen £40 p.a.

Het "Te Huis" biedt dus aan eene schoone gelegenheid voor ouders die hunne zonen naar de Kaapstad ter school zenden, en begeeren dat zij onder goed christelijk opzicht zullen staan.

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich bij den heer J. du Plessis, Rheede Straat, of bij den ondergeteekende.

C. J. F. THERON,
Scriba des Kerkeraads
Bureau Straat.

Kaapstad, Juni, 1899.

BENOODIGD

EEN persoon voor de modemakerij en de uitstalkamer in een winkel verder het land in; kennis van Hollandsch vereischte. Doe dadelijk aanzoek bij

GORDEN MITCHELL & Co.

32 St. George's Straat.

Afdeelingsraad Herbert.

SLUITING VAN WEG.

KENNIS wordt hierbij gegeven dat op grond van Sectie 152 van Wet 40 van 1889, het 't voornemen is van den Afdeelingsraad van Herbert om eerbiedig aan zijn Excellentie den Gouverneur te verzoeken de sluiting voor publiek verkeer te proclameeren van den volgenden weg:

De weg die aansluit bij de Papkuil en Vogelfontein wegen op de Campbell Meent; van het punt van uiteengang van den weg leidende van Campbell naar Vogelfontein, van daar loopende in een noord westelijke richting, overgaande de oostelijke grenslijn van het watererf genaamd "Rooifontein" op een punt ongeever 300 yards gelegen van het zuid oostelijke baken van het genoemde erf, van daar overstekende het erf Rooifontein, zijn westelijke grenslijn passeerende ongeveer 21 yards van het noord westelijke baken van dat erf, van daar gaande door den noord-oostelijken hoek van het watererf genaamd "Sterkfontein" en de noordelijke grenslijn van dat erf passeerende ongeveer 27 yards van het noord oostelijke baken van Sterkfontein en van daar de meent overstekende in een oostelijke richting naar een punt op de meent gelegen ongeveer 35 yards ten noorden van het - noord westelijke baken van Sterkfontein.

GLASWERK.

R. WARNER & Co. hebben juist ontvangen een nieuwe Scheepslading GLASWERK, bestaande uit Wijn-glazen, Tumblers, Soda-glazen, enz., enz. Eveneens Aardewerk, waaronder Wit en Gouden Wasch-stellen, met uitgezochte figuren; Kopjes en Schotels, wit en goud, Borden, Steenen Kannen en veel andere artikelen te veel om op te noemen. Prijzen zeer geniatigd.

R. Warner & Co.,

22, BARRAKSTRAAT, KAAPSTAD.

KOLONIALE WEESKAMER en TRUST MAATSCHAPPIJ.

No. 4, KERKPLEIN, KAAPSTAD.

Kapitaal, £20,000. Reserve Fonds, £71,660.

WAARBORG TAK VAN EERLIJKHEID.

DE MAATSCHAPPIJ reikt Polissen uit als Waarborg voor de Eerlijkheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Trustees, Likwidateurs en Administrateurs, Executeurs en Voogden Datief, Curators Boni, Baljuws, Landmeters, Bestierders en Secretarissen van Banken, Loges, Assurantie en andere Maatschappijen, Afdeelingsraden en Municipaliteiten, Klerken en andere Beambten in dienst van Firmas en Publieke Inrichtingen op veordeelige termen.

Deze Polissen worden in ontvangst genomen door de Imperiale Koloniale, Transvaalsche en Vrijstaatsche Regeeringen en alle Employeerders door geheel Zuid-Afrika.

Vormen van Aanzoek, ens., op aanvraag bij

G. W. STEYTLER, Secretaris.

P.K. Bus 142.

VISCH

ZOUT-MOOTJES

DAAR wij een grooten voorraad van uitstekende hoedanigheid in onze winkels hebben, kunnen wij mootjes aanbieden tegen lager prijzen dan iemand anders in Kaapstad. Doe uw voordeel met deze kans en u zult goedkoop voedsel hebben.

WADNER & ERIKSEN

17 Langstraat, Kaapstad.

TANDHEELKUNDE.

DE heer A. FIELD, Tandheelkundig Chirurgijn (onlangs in het London Dental Instituut) heeft pas een besending van *degelijke nieuwerwetsche* Tandheelkundige Middelen ontvangen, en is in de positie gesteld om zijne patienten de voordeelen van al die moderne verbeteringen in de tandheelkunde te doen genieten.

Consultatie uren 8 v.m., tot 5 n.m.
Op Zaterdagen 9 v.m., tot 1 n.m.

Patienten buitenaf woonachtig, kunnen hunne visites per brief aankondigen.

De Heer A. FIELD,

Tandheelkundig Chirurgijn,

Castle Chambers,

TEGENOVER HET NIEUWE POSTKANTOOR

Adderley Straat, Kaapstad.

P.K. Bus 860

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen.

Eerste Steenlegging van een Gedenk Zaal ter Nagedachtenis aan de Hugenoten, te Kaapstad,

24 AUGUSTUS, 1899.

GOEDKOOPE Kaartjes zullen worden uitgegeven van Worcester en alle tusschengelegen hoofd en zijlijn stations (Wijnberg en Simonsstad lijnen uitgesloten).

Voor bijsonderheden zie de biljetten verkrijgbaar aan de stations.

C. B. ELLIOTT, Algemeen Bestuurder.

Kaapstad, 22 Aug., 1899.

Afdeelingsraad van Caledon

Sluiting en Verlegging van Weg.

KENNIS wordt hierbij gegeven dat het het voornemen is van den Afdeelingsraad van Caledon om Drie Maanden na dats dezes aanzoek te doen bij Zijne Excellente den Gouverneur om een gedeelte van den Afdeelingsweg I tusschen Villiersdorp en Hermanuspietersfontein en II tusschen Villiersdorp en Botrivier over de plaats Langshoogte te proclameeren als gesloten, en door proclamatie de volgend verleggingen te bekrachtigen, te weten:

I. Van een punt boven den dam naar den Hoofdweg van Caledon tot Kaapstad op den top van de Langehoogte.

II. Van de brug te Botrivier in een rechte lijn tot waar zij den bestaanden weg ontmoet op den top van den heuvel te Adonis Kraal.

Alle bezwaren tegen deze verleggingen moeten worden ingediend bij den ondergeteekende binnen Drie Maanden na datum dezes.

JOHN J. MOORE, Secretaris.

Afdeelingsraad-Kantoor, Caledon, 5 Aug. 1899.

Physiognomiste.

Raadgeefster en Gedachten-lezeres op een Wiskundig Systeem.

OP bijzonder verlangen heeft de beroemde Professores Aida, die eenigen tijd geleden van Egypte is gekomen besloten haar onbedriegelijken raad te geven. Voor alle belangstellenden zal zij merkwaardige proeven geven van haar bekwaamheid. Zij is geen Kaartlegster, Waarzegster, of Voorspelster. Allen worden uitgenoodigd om te komen en overtuigd te worden. Welkom van 9 v.m. tot 9 uur uur n.m., te

ARGYLE HOUSE,

22, WAAL-STRAAT, Kaapstad.

BENOODIGD

TE Vrededorp — Johannesburg, een Assistent in de gesubsidieerde school tegen een salaris van £160 per jaar, en een assistente voor £140.

Applicaties met de bij de wet vereischte certificaten en getuigschriften, worden door den ondergeteekende ingewacht tot 23 September. Werkzaamheden te beginnen op 9 October e.k.

D. THERON, V.D.M.

Fordsburg, 19 Augustus, 1899.

In het Hooggerechtshof van de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop.

Kaapstad, DONDERDAG, 17 Aug. 1899

In de Zaak van de "Fresh Fish and Fruit Supply Company" in Likwidatie onder de Maatschappijen-wet, 1892.

OP voorstel van den heer De Waal en na lezing van het voorloopig rapport van de voorloopige likwidateurs, na lezing eveneens van de certificaten van den Meester en de likwidateurs dat het genoemde rapport ter onderzoek heeft open gelegen zooals aangewezen, en geen reden zijnde aangetoond voor het tegendeel,—Wordt het bevolen dat het genoemde rapport zij, en het wordt hierbij bevestigd en de 31ste October a.s. wordt vastgesteld als de laatste dag voor 't bewijs van schuld.

Op last van het Hof,

H. TENNANT, Registrar.

S. J. MOSTERT,
Hofmeyr Kamers 7,
Kaapstad,
Procureur voor de genoemde Maatschappij.

KENNISGEVING.

VICTORIA OOST.

DE Kwartaalsche Vergadering van den Afrikaander Bond zal plaats vinden op den 7den Sept. aanst. Leden worden dringend verzocht om op te komen. Belangrijke zaken zullen besproken worden in het belang van het district.

DE DRESSMAKERIJ van J. B. JOUBERT, Dwars in den weg, Paarl, Kaap Kolonie, bekend voor goeden smaak en billijke prijzen, gaat nog voort. Nieuwe goederen worden altijd daar ontvangen en Dressen, Dames Hoeden en Bonnets naar de laatste mode gemaakt naar alle deelen van het land verzonden. Op aanvraag kan men stampels en maatvormen krijgen. Bruids dressen en Rouw Kleeren zullen gemaakt worden vóór andere orders.

STEENKOOL, STEENKOOL.

R. WARNER & Co. hebben zoo even ontvangen een scheepslading

Huis-, Stoom- en Smids- Steenkool.

Zij hebben eveneens in voorraad Gas- en Smeltertij Cokes, en Houtskool, Klipsout, Lijn-zaad, Oliekoeken, ens. Alles tegen de laagste markt-prijzen

R. WARNER & Co.,

22, BARRAKSTRAAT, KAAPSTAD

De Afrikaansche Logies Huis

IN KAAPSTAD.

NABIJ Statie en Voornaamste Bezigheids Plaatsen. Nette Kamers. Goede Behandeling en Matige Termen Gewaarborgd.

Bij MRS. H. P. DU TOIT, "CARLTON HOUSE," Top van LANG-STRAAT.

De Jaarlijksche Bazaar

TOT stijving der fondsen van het Kinder Zending Huis in verband met de Ned. Geref. Kerk zal aan het Huis, in de Keerom- en Langestraten, gehouden worden op Vrijdag, 1 September.

Giften in iederen vorm zullen met dankbaarheid ontvangen worden aan het Te Huis.

HET BEROEMDE OOGWATER.

EEN bottel bewerkt wonderen en degenen die dit gebruiken zullen erkennen dat het de geheele waarheid is. Met postgeld 3s. zonder postgeld 2s.—Verkrijgbaar bij

HEYNES, MATHEW & Co., Chemisten, Kaapstad.

Rafflagras voor Stekjes:

Aangekomen per Stoomboot *Beira*

White, Ryan & Co.

BOOMPJES! BOOMPJES!!

BLAAUWGOM, Hekkia, Cypres, in Bakjes, 4/- per 100—bakjes terug; Lemoen en Japonica, eerste-klas, te koop bij

J. J. V. D. MERWE, P ZOON, Burgstraat, Wellington

HET GENAS HEN ALLEN

Mijnheer,—Negen maanden geleden getuigde ik in een brief aan u van de goede uitwerking van RHEUMATICURO in mijn geval. Ik ben 60 jaren oud en heb 23 jaren lang geleden aan CHRONISCHE ASTHMA en RHEUMATIEK en zocht verlichting bij vele beroemde geneeskundigen, en probeerde alles zonder baat te vinden en had in mijn geval alle geloof in menschelijke bekwaamheid verloren, tot dat ik RHEUMATICURO probeerde, en in eens zijn mijn Neuralgia, Rheumatiek en pijnen in hoofd en aangezicht verdwenen, en het nieuws is ver en wijd verspreid, dat „ou-meester Van Rooy amper heellemaal gesond was van die wonderlijke medicijn," en dit was werkelijk het geval; elkeen die het probeerde beveelt het aan.

De heer Jacob van Zijl, van Vlakfontein (3 uur van Steynsburg), is genesen van een schijnbaar ongeneeslijk geval van Rheumatiek en Jicht. Nooit, zei zijn moeder, Mevrouw Van Zijl, aan mij, was er een erger geval van „Keerte-siekte," zoals zij het noemen. De eerste dosis RHEUMATICURO deed den lijdenden jongen man rustig slapen en medicijn werd voortdurend toegediend, hoewel de buren en vrienden zeiden dat zij niet verwachten dat hij leven zou, was hij tweemaal hier, en getuigde van de RHEUMATICURO en PILLEN.

De oude heer Van der Walt, van Reddersburg, werd genesen door een bottel.

De heer A. Coetzee, Brandvlei, Middelburg, K.K., vond dadelijk verlichting. Mijn zoon, Jan, en zijn schoonvader, de heer J. A. Smit, van Wonderboom, Burgersdorp, werden ook genesen, maar ik moet nu sluiten.—Ik blijf uw dankbare vriend, J. C. van Zijl.

JONES RHEUMATICURO

Het grootste Zuid-Afrikaansche geneesmiddel voor Jicht, Rheumatische Jicht, Lende Jicht, Heup Jicht, Aangezicht-pijnen, ens., en heeft vele duizenden gevallen, veel erger dan bovengenoemden genesen. Is verkrijgbaar van alle Apothekers en Winkeliers door geheel Zuid-Afrika.

EEN man met een kaal kop, komt maar zwaar door de Wereld. Daar is nog hoop voor hem als hij Wheeler's Capillarine gebruikt, het is het beste Haar-middel in ons Land; met postgeld 3s. 9d.—Agenten HEYNES, MATTHEW & Co Kaapstad, Chemisten Parfumeurs.

50 Eerste-klas Ezels van 3 tot 5 jaren.
20 do. Paarden do. do.

Op WOENSDAG den 30sten dezer

ZAL de ondergeteekende publiek doen verkoopen te KLAPMUTS STATION, gemeld getal Ezels en Paarden, allen gedresseerd, groot, sterk, in goede conditie, en geschikt voor dadelijk gebruik.

A. BAARTMAN,

A. B. de VILLIERS & Co., Afslagers,

Paarl, 22 August, 1899.

TRANSVAALSCHE TABAK.

DE Fijnste zuiere Magaliesberg waarborgt en heerlijke pijp. Goedkoop en echt. Gerookt door Oom Paul. Hij zegt het is prachtig. Prompte zorg zal besteed worden aan bestellingen per post. Let op het adres en neem een proef met ons.

De Transvaalsche Tabak en Curio Winkel,

15, PLEIN STRAAT, KAAPSTAD.

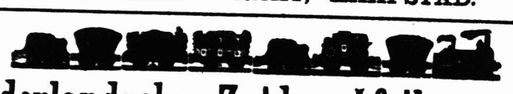

Nederlandsche Zuid - Afrikaansche,

SPOORWEGMAATSCHAPPIJ.

De kortste en Goedkoopste Route voor Reizigers en Goederen van de Zee naar Pretoria, Johannesburg en andere plaatsen in de Transvaal is via

LOURENCO MARQUES.

Van Lourenco Marques naar Pretoria 349 mijlen, naar Johannesburg 394 mijlen

Van Durban naar Pretoria 511 mijlen, naar Johannesburg 488 mijlen.

Van Kaapstad naar Pretoria 1041 mijlen, naar Johannesburg 1012 mijlen.

VRACHTPRIJZEN REIZIGERS.

Van Lourenco Marques naar	Pretoria	£4 7s. 6d.	en £3. 9.
" " "	Johannesburg	£4 19s.	en £3 18s.
" Durban "	Pretoria	£6 8s.	en £4 12s.
" " "	Johannesburg	£6 10s.	en £4 6s. 6d.
" Kaapstad "	Pretoria	£11 18s. 9d.	en £8 5s. 6d.
" " "	Johannesburg	£11 11s. 9d.	en £7 19s. 6d.

Inlichtingen verkrijgbaar aan het Hoofdbureau, Postbus 383 te Pretoria (Z. A. Republiek) en bij de Directie Heerengracht 270 te Amsterdam (Holland).

DE DIRECTIE.

Rondgaande Onderwijzer Benoodigd te Krapfontein Wijk Kromellenboog.

APPLICATIES voor bovengenoemde betrekking vergezeld van de bij de wet vereischte getuigschriften van bekwaamheid, goed gedrag, en van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot op den 19den September 1899.

Werkzaamheden te beginnen op den 3den October, 1899.

Salaris £120 per jaar en de schoolgelden.

Billijke reiskosten gestaafd door kwitanties, zullen vergoed worden.

N.B.—De geslaagde applicant moet zich voorzien van een onderwijzers 2de klas spoorweg certificaat om tegen halfprijs te reizen.

J. C. HEFER.
Voorz. Sch. Com.

Parijs, O.V.S.

Rondgaande Onderwijzer benoodigd te Kameelfontein Wijk Modderrivier Dist. Boshof. (voor een jaar).

APPLICATIES voor bovengenoemde betrekking, vergezeld van de bij de wet vereischte gecertificeerde getuigschriften van bekwaamheid goed gedrag, van de laatste school commissie en predikant der gemeente waar applicant werkzaam was, en van lidmaatschap eener Protestantsche Kerk, zullen door den ondergeteekende ingewacht worden tot op Woensdag, 20 September, e.k.

Werkzaamheden te beginnen op Dinsdag 3 October, e.k.

Salaris £120 per jaar en de schoolgelden.

Alleen ongehuwde personen zullen in aanmerking komen.

N.B.—De geslaagde applicant moet zich voorzien van een onderwijzers 2de klas spoorweg certificaat om tegen half prijs te reizen.

F. W. C. VAN NIEKERK,
Sec. Sch. Com.

P.K. Osfontein.
via. Petrusburg, O.V.S.
15 Augustus, 1899.

BENOODIGD

VOOR de Publieke School te Villiersdorp een Eerste Assistent of Assistente, die bekwaam is leerlingen voor te bereiden voor het "School Higher" Examen. Kennis om zangonderwijs te geven (tonic solfa) eene aanbeveling. Salaris £90 p.a., terwijl logies te bekomen is voor ongeveer £27. Diensten te beginnen in Januari, 1900. Applicaties met getuigschriften zullen ontvangen worden door den ondergeteekende tot 24 September, 1899.

P. T. RETIEF, V.D.M.

De Paarlsche Municipaliteit

HONDEN BELASTING.

DIEGENEN die tot hiertoe verzuimd hebben hunne houden te doen registeeren en de belasting te betalen, worden verzocht zulks zonder verder verzuim te doen ter voorkoming van gerechtelijke stappen door de Politiebeambten.

Op last,

J. R. HUGO.
Ageerend Secretaris.

Municipaal Kantoor, Paarl,
22 Augustus, 1899.

Afdeelingsraad Fraserburg

WAARDEERINGS LIJST.

KENNISGEVING geschiedt hier door dat de nieuwe waardeerings lijst van alle belastbare eigendommen in deze afdeeling nu ter inzage ligt ten kantore van den Raad voor de inspectie van eigenaars bewoners en huurders en dat de Raad een Hof, ter beslissing van objecties tegen gemelde waardeering, zal houden in de Hofzaal te Fraserburg op Vrijdag 20 October, 1899 te 10 ure 's voormiddags.

Op last,

B. L. BOTES,
Sects.

Afd. Raad Kantoor,
Fraserburg, 19 Aug., 1899.

BENOODIGD

EEN gecertificeerde onderwijzer voor de derde klasse publieke school te Zuurfontein.

Salaris £120 en huis.—Werkzaamheden te beginnen na de Kerstvacantie Applicanten moeten bevoegd wezen onderricht te geven in Engelsch en Hollandsch en moeten meedeelen tot welk kerkgenootschap zij behooren.

Applicaties vergezeld door afschrifte van certificaten en getuigschrifte zullen worden in gewacht door den ondergeteekende tot den 19den September.

D. F. MARAIS.
Maraisburg,
K.K.

Goedkoop Beestenvleesch

VAN 5d. tot 6d. per lb. per kwart te verkrijgen bij

O. J. T. DREYER,
Noorder Paarl.

The Perfected American Watch.

EEN interessant, geillustreerd boek met inlichtingen over WALTHAM Horloges.

Wordt op verzoek postvrij toegezonden.

De Amerikaansche Waltham Horlogemaatschappij c/o Box 8, Kaapstad

Publieke Verkooping VAN VASTGOED,

AAN DE NOORDER PAARL.

In de Intestato Boedels van JACK WHITMORE en vooroverleden Echtgenoote LOUISA WHITMORE, geboren Roux.

DE ondergeteekenden daartoe gelast door den Executeur Datief zullen voor rekening van bovengemelde Boedels publiek verkoopen op de Plaats zelve, op

Op Maandag, den 28sten dezer,

TE 10.30 URE,

zekere (1/2) een derde aandeel in **een stuk Grond met Gebouwen daarop,** gelegen aan het ondereinde van School Straat, aan de Noorder Paarl, gemerkt No. 29, zijnde aldaar een stuk van de verdeelde Municipaliteits Grond in Wijk No. 4, Paarl.

D. J. A. v. D. SPUY,
Executeur Datief.

ONMIDDELIJK na bovenstaande Verkooping precies te 12 ure zal in front van het Kantoor van den heer D. J. A. v. d. Spuy, het volgende verkocht worden n.l.

18 Aandeelen in de Paarl Berg Wijn B. & S. Maatschappij.
18 do. Koloniale Brandewijn do. Beperkt.
20 do. Westelijke Onderlinge Brand A. Maatschappij.
6 Paarl Spiritus Maatschappij.

Van der Spuy, Immelman & Co.,
Afslagers.

Paarl, 22 Aug. 1899.

LOST TRANSFER.

NOTICE is hereby given that we intend applying for a certified copy of the Deed of Transfer made on the 13th day of March 1896, by Edward Ridge Syfret in his capacity as Trustee of the Insolvent Estate of William Glendining in favour of Francois Johannes van Helsland Duminy Jr., whereby.

I. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 535, situate in the village of Belle Ville in the Cape Division, measuring 50 Square Roods.

II. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 536, situate as above, measuring 50 Square Roods.

III. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 537, situate as above, measuring 50 Square Roods

IV. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 538, situate as above, measuring 50 Square Roods.

V. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 540, situate as above, measuring 50 Square Roods.

VI. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 541, situate as above, measuring 50 Square Roods.

VII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 542, situate as above, measuring 56 Square Roods and 28 Square Feet.

VIII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 557, situate as above, measuring 50 Square Roods.

IX. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 558, situate as above, measuring 50 Square Roods.

X Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 559, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XI. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 560, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 561, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XIII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 563, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XIV. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 564, situate as above measuring 50 Square Roods.

XV. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 565, situate as above, measuring 74 Square Roods, 59 Square Feet and 101 Square Inches.

XVI. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 574, situate as above, measuring 50 Square Roods, 118 Square Feet and 115 Square Inches.

XVII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 582, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XVIII. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 583, situate as above, measuring 50 Square Roods.

XIX. Certain freehold Erf or Lot of ground, being Lot 585, situate as above, measuring 43 Square Roods, 22 Square Feet and 72 Square Inches, were conveyed; and all persons claiming to have any copy are hereby required to lodge the same, in writing, with the Registrar of Deeds in Cape Town, within fourteen days from the publication of this notice.

Dated at Cape Town this 24th day of August 1899.

Dated at Cape Town this 24th day of August, 1899.

WALKER & JACOBSOHN,
Applicants Attorney's,
16 Wale Street,
Cape Town.

DOODBERICHTEN.

HET heeft den Heer van leven en dood behaagd om tot zich te nemen op den 15den dezer onze geliefde moeder WILHELMINA CHRISTINA JOHANNA DE WIT geboren Mulder in den ouderdom van 82 jaren en 9 maanden na een lijden van eenige maanden aan water dat zij met geduld heeft gedragen. Wij wenschen onzen hartelijken dank te betuigen aan Dr. Mearns en alle andere vrienden en vriendinnen, vooral aan Mevrouw van der Hoven en Mevrouw Stofberg die zoovel voor haar hebben gedaan.

Uit naam der gezamenlijke kinderen

J. P. DE WIT,
J. N. COMBRINK,

Prins Albert,
17 Augustus, 1899.

OVERGEPLANT op Hemelschen boden door te verdrinken op heden namiddag onze lieveling NICOLAAS JOHANNES, oud 1 jaar 8 maanden en 14 dagen

HET IS WEL.

De begrafenis zal plaats vinden op morgen "Donderdag" namiddag te half 5 ure, uit het huis van de heer O. F. de Villiers Sen. waartoe de familie en andere vrienden worden uitgenoodigd.

O. F. DE VILLIERS, JUNR.
D. S. J. DE VILLIERS,
geb. Euvrard.

Paarl, 22 Augustus, 1899.

VAN onze zijde door den dood weggenomen in den jeugdigen ouderdom van 19 jaren onze liefhebbende zoon JOHANNES STEFANUS op 1l. Donderdag den 17den dezer.

Mits dezen brengen wij onzen hartelijken dank toe aan den heer Paul Muller en echtgenoote den heer Jan Botha en echtgenoote, Mejvr de Wed. J. P. Jordaan Roodewal, den jongenheer Kowie Hugo, Dr. Wolff, en de vele familie-betrekkingen en vrienden voor hunne hulpvaardigheid en liefde betoond tijdens het zeer korte ziekbed van den overledene. Uw wil geschiede.

De bedroefde ouders.

J. S. BOTHA,
LOUISA BOTHA,
geb. Du Toit

Brandwacht,
Distrikt Worcester,
21 Augustus, 1899.

APOLOGIE.

IK, Pieter Jacobus Martens van de plaats Avondale in het distrikt van Matatiele trek bij dezen de lasterlijke woorden terug die ik gebruikte in den kerkeraad te Cedarville op den 10den Juni 1899. 'Dat Gideon Joubert het draad stal,' en ik geef hiermee mijn apologie en druk er mijn spijt over uit dat ik ze gebruikt heb. Zoover ik weet zijn ze niet waar en ik beschouw den heer Gideon Joubert als een oprecht en eerlijk man.

P. J. MARTENS.

Matatiele, 16 Augustus, 1899.

Getuigen:
H. F. TEMPLE,
P. WARRENTON.

D'Urbanville.

EENE publieke vergadering van de inwoners van D'Urbanville, Koeberg No. 1 en 2, Philadelphia, Blauwberg, Tijgerberg en Kuil's rivier, zal worden gehouden in de Hofzaal, D'Urbanville op Maandag, 28 Augustus, 10 uur, v.m. ten einde in overweging te nemen een voorstel tot vestiging van een hof van Assistent-Resident Magistraat te D'Urbanville.

(Get.) S. J. VAN DERSPUY,
J. G. LOUW,
J. MARAIS,
D. S. MALAN,
F. P. ROWAN.

D'Urbanville,
22 Augustus, 1899.

KENNISGEVING.

Boedel van wijlen MARIA CAROLINA JORDAAN (geboren VAN SITTERT) van Eilands Vlei, district Malmesbury.

ALLE personen die vorderingen hebben tegen den bovengenoemden boedel worden hierbij opgeroepen om die in te dienen bij den ondergeteekende op of voor den 14den October a.s., en zij die daaraan iets schuldig zijn om de door hen verschuldigde bedragen te betalen binnen hetzelfde tijdperk, in gebreke waarvan gerechtelijke stappen zullen genomen worden ter invordering daarvan.

Gedagteekend te Kaapstad den 23sten Augustus 1899

L. C. DE KORTE,
Executeur Testamentair.

Hoe is uw Lever?

BOUD uw gezondheid, dit is het beste ding dat gij kunt doen om recht te komen met de onde Wereld. Daar is maar een algemeen middel: **Wheeler's Extract**; met post geld. 2s. 6d.

HEYNES, MATHEW & Co.,
APOTHEKERS, KAAPSTAD.

BENOODIGD

EEN paar Trekpaarden, geschikt voor koetswerk, frisch, gezond en goed gebouwd, niet meer dan 15 voet hoog. Eveneens een oud heeren rijpaard. Zend alle bijzonderheden, waaronder verlangde prijs, gang, kleur, enz aan J. L., kantoor van "Ons Land."

Bessen Was voor Vloeren.

EEN nieuwe voorraad is juist ontvangen en wordt te koop aangeboden voor de laagste prijzen.

R. WARNER & Co.,
22 Barrack Street, Kaapstad.

TANDHEELKUNDE.

RAADPLEEG voor de beste goedkoopste KUNST TANDEN den heer NOLAN, Tanddokter aan het

ZUID AFRIKAANSCHE TANDHEELKUNDIG INSTITUUT, STRAND-STRAAT,

naast Amos Boardinghuis, en juist tegenover het Grand Hotel. Gebitten van £5 5s. en trekken zonder pijn

Likdoorns!
Likdoorns!
Likdoorns!

Wheelers Likdoorn Zalf sluit het dood alles slag. Met post geld 1s. 10d. een potje.

HEYNES, MATHEW & Co., KAAPSTAD.

In het Hooggerechtshof
van de Kolonie van de
Kaap de Goede Hoop.

In de zaak van de petitie van Abraham Walbrugh, junior, van Somerset West.

Na lesing van de bovengenoemde petitie gebracht onder "De Registratie van Akten en Verlaten Landerijen Wet, 1881," verzoekende dat zeker erf met de gebouwen daarop, gelegen in de afdeeling van Stellenbosch te Hottentots Holland, Somerset West in Blok D, zijnde het overblijvende deel van No. 8, metende 136 vierkante roeden en 141 vierkante voeten, geregistreerd zal worden op naam en als het eigendom van genoemden Abraham Walbrugh, junior, daar de genoemde eigendom gekocht is door hem van den insolventen boedel van Daniel Johannes Morkel, maar op wiens naam het genoemde land nog is geregistreerd, en wiens trustee dood is en de boedel reeds jaren geleden finaal gesloten,

Wordt gelast, dat een rule *nisi* wordt uitgegeven alle personen oproepende die hebben of beweren te hebben, eenig recht of aanspraak op het land in kwestie, te verschijnen in het Hooggerechtshof den 31sten Augustus, 1899, en hun aanspraken aldaar in te dienen of er voor altijd van te zijn afgesloten. Deze rule zal eenmaal in de *Gazette*, in een Hollandsch nieuwsblad en in een Engelsch nieuwsblad worden gepubliceerd.

Op last van den Edelachtbaren Hoofdrechter, gedagteekend op de Hooge-gerechtshof kamers, heden 22 Augustus, 1899.

H. TENNANT,
Registrar van het Hooggerechtshof,

WALKER & JACOBSOHN,
Procureurs van den Petitionaris,
Waalstraat 16 Kaapstad,

MARKTPRIJZEN.

KAAPSTAD.

NIEUWE MARKT.

23 Augustus 1899.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Limoenen	0	1	10	—	0	9	7
Appelen	0	0	11	—	0	2	11
Guavas	0	0	8	—	0	4	8
Zuurlimoenen ...	0	0	1	—	0	5	0
Hoenders	0	1	2	—	0	3	0
Kalkoenen	0	6	6	—	0	9	0
Boter	0	0	10	—	0	1	6
Eieren	0	7	6	—	0	11	2
Eenden	0	3	4	—	0	3	6
Kool	0	0	0½	—	0	0	1½
Aardappelen	0	5	2	—	0	11	0
Waartjes	0	2	6	—	0	8	7
Bloemkool	0	0	0½	—	0	0	3½
Pompoenen	0	0	2½	—	0	0	7½
Ulen...	0	3	9	—	0	8	0
Patatas	0	8	1	—	0	0	0

PORT ELIZABETH.

23 Augustus. — (Per telegraaf.) — De voorraad wol is 332 balen vetwol en 213 balen Uitenhaagsche sneeuwwitte. Angorahaar 3,271.

Heden werden op de gewone verkooping 102 balen en 78 zakken aangeboden waarvan 48 balen en 63 zakken verkocht werden tegen onveranderde prijzen. De grootste besending was 15 balen gemengd haar waarvoor 13½d. geweigerd werd.

Er was een goede voorraad vederen op de vederenmarkt. De opkomst was als gewoonlijk en de prijzen waren onveranderd.

VERKOOPINGEN

W H F KLEYN, AFSLAGER

24 Aug—Swellendam, erf, trekossen, losse goederen

4 Sept—Stanford, erf

7 Sept—Stanford, vee

S DE KOCK, AFSLAGER.

26 Aug—Prins Albert, erf met huis, kelder en en boerderijgereedschap, huisraad

PAUL D. CLUVER AFSLAGER

25 Aug—Somerset West, landeigendom.

GEO G GIE, AFSLAGER

7 Sept—Grikwastad, koopmansgoederen, huisraad

23 Sept—Grikwastad, uitstaande schulden in insolventen boedel

P. J. BOSMAN & ZOON, AFSLAGER.

30 Aug—Stellenbosch, 10,000 vruchtbomen

J. S. MARAIS & Co. AFSLAGERS.

24 Aug—Klapmutsstatie, ruinen, merries, ezels.

1 Sept—Noorder Paarl, woonerf, onbebouwd erf.

M L SMITH & CO., AFSLAGERS.

28 Aug—Wellington, slachtossen, koeien en ezels

J. W. MOORREES Jn. & Co., AFSLAGERS.

30 Aug—Malmesbury, paarden en mulen

W VAN WIJK, J VAN DER MEERWE & CO.

30 Sept—Calvinia, 80 jonge ezels

10 Oct—Calvinia, rchapen, beesten, paarden en losse goederen

A. B. DE VILLIERS & Co, AFSLAGERS.

12 Sept—Muiderrivier, plaats, levende have, losse goederen

30 Aug—Klapmutsstatie, 50 ezels, 20 paarden

VAN DER SPUY, IMMELMAN & Co, AFSLAGER

28 Aug—Noorder Paarl, grond met gebouwen, aandeelen in brandewijnmaatschappijen.

HENRY CARSON, AFSLAGER.

9 Sept—Ceres, huisraad.

KERK EN SCHOOL.

Wij vernemen uit de Transvaal dat Ds. P. Stofberg, op bezoek uit was naar Mabieskraal en Saulspoort. Van eerstgenoemde plaats stak hij over naar Rustenburg en Johannesburg. Hij preekte bij die gelegenheid den Zondagmorgen te Boksburg; den namiddag te Elsburg en den avond te Germiston. De blijdschap van beide kanten was groot. Hij moest zijn vele vrienden weer ontmoeten en de gemeente haren geliefden leeraar. Te Germiston was de kerk zoo vol dat er zelfs in den preekstoel menschen zaten, soowel als in de konsistorie en in de "paadjes". Men gaf hem de kollekte, die de som van £26 bedroeg.

Blijkens advertenties in dit nummer worden, behalve de reeds vroeger gemelde, gevraagd:—assistent(s) voor de publieke school te Villiersdorp, salaris £90; assistent en assistente aan de gemeubileerde school te Vredendorp en Johannesburg, salaris assistent £100, assistente £140; rondgaande onderwijzer te Kameelfontein, Boshof, O.V.S. (voor een jaar), salaris £120 en de schoolgelden; rondgaande onderwijzer te Krapfontein, Kromellenboog, salaris £120 en de schoolgelden; onderwijzer voor de derde klas publieke school te Zuurfontein.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND.

DONDERDAG, 24 AUGUSTUS, 1899.

Wat gaat het hoogerhuis doen?

ZAL de Wetgevende Raad de land- en inkomstbelasting bill passeeren, als die bill door de Wetgevende Vergadering is aangenomen en naar den Raad wordt overgezonden? Wij wenschen den tijd geenszins vooruit te loopen, doch daar deze vraag thans door velen gedaan wordt, zullen wij er eenige praktische aanmerkingen over maken. Sommigen profeteeren, dat de bill uitgeworpen zal worden, en onder die profeten treft men kolonel SCHERMBRUCKER aan. Het is altoos gevaarlijk te profeteeren, maar vooral in parlementaire zaken van dezen aard, en wij verkiezen den tijd geduldig af te wachten. De premier heeft Dinsdagavond in het lagerhuis uitdrukkelijk gezegd, dat men over de zaken als ze voorkomen een heel praktische beschouwing zou nemen en daar twijfelen wij niet aan.

Wat kan de Wetgevende Raad met de belasting bill doen als ze voor hem komt? Volgens onze constitutie kan de Raad geen andere belasting in de plaats er van stellen, want alle uitgaaf moet eerst in de Wetgevende Vergadering goedgekeurd zijn. De Raad kan die bill echter uitgooien. Dit is duidelijk onder onze constitutie, hoewel het "House of Lords" in Engeland (en onze constitutie is meer of min volgens het voorbeeld van die van Engeland opgesteld) geen macht heeft over financiëele zaken, en geen geldbill kan amendeeren of verwerpen. Ons hoogerhuis zou ook de bill in comité-generaal kunnen amendeeren.

Maar dan is het ook even duidelijk, dat de Wetgevende Raad feitelijk geen politieken invloed op de regeering kan uitoefenen door de bill te verwerpen. Want gesteld hij zou de bill bij de eerste of tweede lezing afstemmen, wat zal het praktische gevolg daarvan zijn? Er zullen drie wegen open zijn voor de regeering: (*a*) Zij zou kunnen bedanken of een beroep op het land doen door beide huizen te ontbinden (het hoogerhuis kan niet zonder het lagerhuis ontbonden worden). Maar het is, meenen wij, heel onwaarschijnlijk dat de regeering dezen weg zal inslaan, eenvoudig omdat zulks nog nooit is geschied. De regeering wordt door de kussens gehouden door een meerderheid in de Wetgevende Vergadering en geen regeering zal aftreden op een motie van het hoogerhuis, zoolang ze een meerderheid in het andere heeft. Bovendien geloven wij dat er in het hoogerhuis op dit oogenblik een meerderheid is ten gunste der tegenwoordige regeering, althans het tegenovergestelde is nog niet bewezen. (*b*) De tweede weg, die gevolgd kan worden, indien het hoogerhuis de bill verwerpt is: hare positie in reconsideratie te nemen en een accijns in te brengen. Dit achten wij onder de omstandigheden ook onwaarschijnlijk en bepaald onwenschelijk. (*c*) Het derde plan zou zijn om aan de leden van het hoogerhuis te seggen: wel, het spijt ons dat wij u niet kunnen bewegen als praktische mannen het krediet van de Kolonie te helpen bewaren, doch onder de omstandigheden zijn wij genoodzaakt het tekort voor 't tegenwoordige ongedekt te laten.

En wat zullen de gevolgen daarvan zijn? In de eerste plaats zal het krediet der Kolonie in de wereld-markt daardoor zeer benadeeld worden, een gevolg waartoe geen waarlijk progressief lid van het parlement zou willen bijdragen. De Kolonie moet nog door spoorwegen, besproeiingswerken, enz., ontwikkeld worden, en het is onmogelijk aan die ontwikkeling van regeeringswegen te denken, tenzij het krediet der Kolonie nauwkeurig in acht wordt gehouden.

Het tweede gevolg zal zijn, dat de regeering zich genoodzaakt zal zien belangrijke publieke werken die nog onvoltooid zijn, tijdelijk te stoppen, waardoor het land in het algemeen, maar vooral de distrikten waarin ze gelegen zijn, veel schade zullen lijden. Daar zijn b.v. de Caledon-spoorweg, die van Mosselbaai naar Oudtshoorn, die van Port Elizabeth naar Langkloof, de spoorwegen die nog zullen worden voorgesteld, de verschillende besproeiingswerken, enz. Het spreekt van zelf dat de gewone administratie van het land, de salarissen der ambtenaren, hospitalen, enz., in de eerste plaats uitbetaald zullen worden, zoodat de nieuwe werken noodwendig gestopt zullen moeten worden, indien het tekort niet gedekt wordt.

Dan moet men ook niet vergeten, dat de regeering nog van de vorige sessie de macht heeft om ongeveer £3,000,000 te leenen, een macht waarvan ze echter stellig geen gebruik zal willen maken, indien het krediet van het land niet wordt behouden. En toch heeft zij dit geld noodig om de publieke werken, reeds door 't parlement in de vorige sessie gestemd, uit te voeren.

Het is dus helder en duidelijk dat de Wetgevende Raad niets zal winnen door de belastingsbill uit te gooien, maar integendeel het land veel schade zal veroorzaken. Zulk een besluit zal geen politiek effect op de positie der regeering kunnen hebben, en slechts dienen om belangrijke publieke werken te stoppen en het krediet der Kolonie in het buitenland te bederven.

Onder deze omstandigheden gelooven wij voor geen oogenblik, dat de Wetgevende Raad de belastings bill der regeering zal verwerpen.

Parlementse praatjes.

Kaapstad, 23 Aug. '99.

Gistermiddag het die debat op die tweede lezing van die zuid-afrikaansche belastingbill tot 'n einde gekom na een te lang gerekte discussie. Die twee belangrikste toesprake van die middag was natuurlik die van He-Rhodes en die antwoord van leier Skrijner.

***

He-Rhodes het as leier van die opposisie die laatste woord op die debat ver die opposisie gevit. Hij had hoofsaakelijk drie oogmerke: die eerste was om zoo gewoonlijk die Transvaal te beskimp. Hij het dit die keer op so 'n aanstootelike manier as moegelik is gedaan, om kwaad bloed te set, maar ok gie die leiers van die vredelievende partij, al hul pad gie steur aan die woorde van He-Rhodes [illegible]

tweede doel van sijn toespra [illegible] heuningkwas te strijk. Die [illegible] drong, dat een ieder dadelik die [illegible] sijn mond krij, en dus help die [illegible] klim meer nie. Die derde doel was om [illegible] meneer Ins te vang.

***

Die ander dag het meneer Ins mos uitb[illegible] kelik goed, dat hij nie ver He-Rhodes as [illegible] leier erken nie. Hoe nou gemaak? Oek [illegible] He Rhodes reeds gesog dat hij ver die a[illegible] sal stem, maar nie daarvoor is om dit nou [illegible] bring nie. So het hij tussen twee vure gest[illegible] en moes op die een of ander manier da[illegible] kruip. He Rhodes is egter altijd met 'n p[illegible] klaar om die Afrikaander partij 'n slag in [illegible] aangesig te gé. Hij begin toen te profeteer [illegible] die hoogerhuis die bill sal uitgooi ten gu[illegible] van 'n accijns, en dan sal die regeering of [illegible] bedank of naar die hard gaan. Onder die [illegible] standighede—as 'n blote partij-kwesie—is [illegible] gereed om die eleksie op die accijns te br[illegible] saam met meneer Ins. Nou is hij voor die acc[illegible] saam met meneer Ins.

***

Die plan was mooi uitgedink, maar sal di[illegible] die praktijk uitkom? Leier Skrijner was da[illegible] lik met sijn antwoord klaar en op koel en [illegible] daarde wijse gooi hij een na die ander van [illegible] argumente van He-Rhodes om, totdat daar [illegible] meer oorgeblij het nie.

***

Wat die laatste punt, die uitgooi van die b[illegible] deur die hoogerhuis betref, sê leier Skrijn[illegible] ons maak ons daar glad nie ongerus over [illegible] Die lede van die hoogerhuis is praktise [illegible] en hul sal weet hoe om met die positi[illegible] praktise manier te handel, en die regeering [illegible] ook onder alle omstandigede met die [illegible] handel nadat hul voorkom. Al die spe[illegible] van He-Rhodes op 'n algemeene eleksie [illegible] gekheid.

***

He-Rhodes het gesê dat hij ver 'n belasti[illegible] op dividende is, omdat dit nie die meeste w[illegible] is 'n ingewikkelde bill in te breng met [illegible] £6,000 inkomst- en landbelasting te hef [illegible] (Dit is die som wat hij sê wat sal inkom volg[illegible] die cijfers van meneer Merriman, behalve [illegible] De Boers en die Banke). Die antwoord [illegible] Leier Skrijner was dat dit nie so is dat die b[illegible] ting so min sal ophring nie—dus verval [illegible] objectie geheel en al. Maar meer nog, 'n bel[illegible] ting op dividende sal onregvaardig wees, w[illegible] hoe maak met die winste van private persoh[illegible] Die een besigheid—wat gedreve word a[illegible] maatskappij zou belas word, terwijl die [illegible] gedreve word deur 'n private persoon vrij [illegible] kom.

***

Maar dan is daar nog die groot beginsel, [illegible] elke burger van die land, naar sijn verm[illegible] behoort bij te dra tot die instandhouding [illegible] die staat. 'n Belasting moet algemeen wees, [illegible] iedere ware burger moet dit as 'n voorreg [illegible] dat hij sijn [illegible] kan gé, als hij on[illegible] die algemeene wet van die land val. [illegible] wil nie op 'n ander 'n las leg nie, wat ons [illegible] gereed is self te dra.

***

Toen leier Skrijner gaan sit was dit dood[illegible] Die speaker bring toen eers (indirekt) die ám[illegible] dement van ou seur Sprik tot stemming, [illegible] die gevolg dat dit verworpe werd met 50 te[illegible] 40 stemme. 'n Luide juichkreet gaat toen [illegible] van die kant van die regeering en daarna wo[illegible] die originele musie voorgestel. Ou seur Sp[illegible] vra toen weer 'n verdeeling, met dieselfde [illegible] volg. Die hoeras ver die regeeringsbill, w[illegible] die arme vrijlaat, die rijke belas, op algemee[illegible] en regvaardige wijze!

***

Bij die verdeeling was net vier lede nie in [illegible] huis nie. Meneer Wessels had aan die k[illegible] van die regeering afgepaar met Matabele Thom[illegible] son aan die kant van die opposie; dokter Turk[illegible] vijg (Harris) is in Engeland, en Olivier w[illegible] weg. Hij het die anderdag gesê dat hij twe[illegible] keer sou moet dink voor hij sijn stem op d[illegible] kwessie uitbring, en waarskijnlik was hij a[illegible] met die tweede gedagte besig toen die divisi[illegible] klokkie gelui het.

***

Van middag werd die Kampebaai tramw[illegible] bill ver die eerste maal gelees. Naar ek ve[illegible] neem is die maatschappij wat die tramlijn w[illegible] bou, glad 'n ander een as die wat die trams t[illegible] Kaapstad het. Hul sal 'n ander soort van ele[illegible] triek tram gebruik, sonder drade in die lug.

***

Die municipaliteite van die skieveiland w[illegible] weer onder bespreking naar aanleiding van [illegible] bill ingetring deur meneer Ins. Daar was [illegible] tamelik sterk gevoel teen die bill, maar [illegible] twee is lesing werd tog later aangeneem. [illegible] verwag dat in comité-generaal baing verand[illegible] ringe gemaak sal word.

***

Meneer James Molteno het 'n bill voorgesl[illegible] in verband met die testament van ou mevr[illegible] Van Breda, wat in 1841 gemaak is, omtrent [illegible] la Good langs Tafelberg gelege. Die bedw[illegible] ling van die ou voorvader is geheel veranderd [illegible] deur die parlement, en daarom wil die famili[illegible] nou die werking van die testament veranderd [illegible] he. Dit is 'n interessante geschiedenis.

***

Na 'n ernstige toespraak van Leier Skrijner [illegible] het die groenspan met algemeene stemme besli[illegible] om die mensies van Robbeneiland naar di[illegible] vaste land te bring. Dit sal natuurlik 'n mo[illegible] soumetje kos, en 'n heele tijd neem voor di[illegible] nuwe inrigtinge gereed sal wees, maar ek wen[illegible] die lijders op Robbeneiland geluk met die voor[illegible] uitsig, en wil hoop dat die poginge van di[illegible] regeering om die gevaarlike seekte uit te roei[illegible] in die toekoms beter sal slaag as in die ver[illegible] leden.

***

Met die skip is van middag naar Engeland [illegible] vertrokke drie parlementslede: Crosbie e[illegible] Thompson van die opposisie, en Wessels van di[illegible] regeerings partij. Ek hoor Crosbie en Wessels [illegible] het ver die rest van die sesste afgepaar.

***

General Butler is ook terug naar Engeland. [illegible] Ek wens hul almal 'n voorspoedige reis toe.

***

Die rooispan is nou seker heeltemaal tevrede met die rapporte van *Ons Land*. Ek sien in die *Cape Times* van gister dat hul die rapport uit *Ons Land* van Saterdag vertaal en opgenem het. Dit is 'n pluimpie ver die rapporteurs.

JAN KIESER.

STADSNIEUWS.

HET onthaal en entertainment voor de kinderen van de weesinrichtingen der stad, laatst uitgesteld wegens de epidemie van mazelen, sal op Dinsdag, 3 October, aan de Good Hope Hall plaats hebben.

Luitenant Generaal sir William Butler en gesin zijn gisteren met de mailboot naar Engeland vertrokken. Matabele Tompson L.W.V. en gesin benevens de heeren Crosbie en Wessels L.W.V. zijn ook met deselfde boot vertrokken.

Twee artilleristen van het regiment Koninklijke Artillerie werden Maandagnamiddag nabij het Kasteel door een inkomenden trein omver gereden. De mannen die vrij ernstig beseerd waren, werden naar het hospitaal verwijderd.

Het Hofmeyr Tehuis voor leerlingen in Kaapstad in verband met de Groote Kerk, opgerigt uit een fonds nagelaten door wijlen den heer C. Hofmeyr, zal hedenavond om half acht in Rheede straat geopend worden. Alle belangstellenden zijn welkom.

Heden namiddag om drie uur vindt de hoeksteenleggin; plaats van het Hugenoten Gedenktecken, da opgerigt wordt in de Queen Victoriastraat (vroeger Nieuwestraat.) Alle belangstellenden zullen hartelijk welkom zijn. Een kollekte zal gehouden worden.

De twee mannen, Hope en Walpole, die beschuldigd staan van inbraak en diefstal aan verschillende plaatsen in de voors

GEMENGD NIEUWS.

WITZIEKTEEL en influenza zijn thans de heerschende ziekten in het Britstownsche.

DE schattingslijst van de belastbare eigendommen in de afdeeling Fraserburg ligt blijkens een advertentie op het raadskantoor ter inzage tot 20 October.

ER is SPRAKE van de oprichting van een fabriek voor de vervaardiging van ontplofingsstoffen op een plaats tusschen de Eerste en Lourens rivieren, nabij Valschbaai.

MAJOOR GENERAAL sir W. Penn-Symonds, thans in Natal, is aangesteld als waarnemend opperbevelhebber van harer majesteits troepen in Zuid-Afrika tot de aankomst van generaal Walker.

De executeur testamentair in den boedel van wylen Maria C. Jordaan, geboren Van Sittert, van Eilandsvlei, Malmesbury, roeptijn een advertentie crediteuren en debiteuren in den boedel op ter afrekening.

HET VERMINDERDE porttarief van 1d. per half ons op brieven naar Engeland en andere landen van de postunie wordt in de *Gazette* aangekondigd. Het tarief treedt in werking op den 1sten September.

VOOR liefhebbers van een lekker pijp tabak verwijzen wij naar de aanbeveling onder de advertentie van Transvaalsche tabak verkrijgbaar in de Transvaalsche tabak in Curio-store, Pleinstraat, Kaapstad.

DE afdeelingsraad van Caledon geeft in een advertentie kennis van een voorgenomen sluiting van een gedeelte van een weg en van een verlegging van twee andere gedeelten in de advertentie nader omschreven.

OP de plaats Hangklip, van den heer H. C. van Zijl, in het Caledonsche, zijn drie gaten gemaakt door de gouvernements boor, die dagelijks een watervoorraad leveren van 122,000 gallons. Het diepste gat is 72 voet.

DE BEROEMDE pianist Paderewski en de even beroemde zangeres Patti eischen duizend pond stg. per avond wanneer zij bij rijke lieden uitgenoodigd worden om op avondpartijen de gasten door hunne musiekale gaven te verrukken. Wat meer zegt: zij krijgen het ook.

EEN noodlottig ongeluk had plaats op het schip „Nal," dat Zaterdagavond van Durban vertrok naar Newcastle, Nieuw Zuid Wallis. Een matroos die kort na vertrek van het schip uit de haven boven aan een mast werkte viel weder op het dek van een hoogte van 100 voet en was op de pek dood. Hij werd ter zee begraven.

DOOR een vijftal personen worden de inwoners van D'Urbanville, Koeberg no. 1 en 2, Philadelphia, Blauwberg, Tijgerberg en Kuilsrivier in een advertentie opgeroepen tot eene publieke vergadering in de hofzaal te D'Urbanville op Maandag, 28 Augustus, ten einde een voorstel te overwegen tot vestiging van een hof van een assistent resident magistraat te D'Urbanville.

HET antwoord der Z. A. R. op de jongste depêche van den heer Chamberlain is nog niet gepubliceerd, doch men zegt dat het o.a. voorstelt het stemrecht vijf jaar retrospektief te maken met ses leden voor Witwatersrand. Dan neemt de republiek het gemeenschappelijk onderzoek niet aan doch wil de heer Chamberlain een onderzoek instellen, dan zal men gereed wezen alle informatie te verschaffen.

De "Daily Chronicle" zegt in een inleidingsartikel over het Z. A. debat in 't huis der gemeenten: "De hooge commissaris, onwijsgeerig en ongelukkig, heeft zich tot hiertoe gesteld in de handen van de Rhodesische partijgangers, en hij is geen onbevooroordeelde rechter of zelfs geen vertrouwbare rapporteur omtrent de feiten." En van den heer Chamberlain: "Het zal veel nemen om ons te overtuigen dat de koloniale secretaris niet gespeeld heeft voor de gelegenheid om 'Majuba uit te wisschen.'"

DE BEKENDE SCHRIJVER Frederik van Eeden heeft nabij Naardot (Holland) een soort socialistische kolonie gevormd. De heer Van Eeden verscht het zwendelachtige van de geldmaatschappij en gelooft, dat het moderne leven zal herboren worden door eene afdoende bewerking van het land, wanneer dat land aan een gemeenschap toebehoort. De grond waarop zijne kolonie (hij zelf staat aan het hoofd) werkt, is met behulp van giften gekocht. Geen der leden van de kolonie behoeft voor toelating te betalen.

DE JOHANNESBURGSCHE KIPPEN hebben de laatste paar dagen hoogtij. De komst van den sprinkhaan is eene welkome afleiding, vooral daar de "situatie" door de beursen der kippenhouders ook haar invloed op de kippen zelve doet gevoelen. De gevleugelde springers, die eenmaal in onze straten verschijnen, ontsnappen dan ook den dans niet, hoe ze zich wenden. De hoenders, aangevoerd door Papa Haan, spelen met de insekten als de kat met de muis. Dit verschil is er, dat de muis langer in leven blijft dan de sprinkhaan, die na een paar pikken met den snavel, met huid en haar in de hoendermaag verdwijnt.—*Rand Post.*

EEN PLANT MET GROOTE BLADEREN.—De bladeren van de Chilische Panke plant (Gunnera Scabra) zijn misschien de grootste der wereld. Darwin zegt dat hij eenmaal op de zandsteenrotsen eenige zeer fraaie planten van de panke zag groeien, die geleken op de rhubarberplant op groote schaal. Het blad is bijna cirkelrond, maar diep ingetand aan den rand. Een ervan was acht voet in middellijn, en dus niet minder dan 24 voet in omtrek. De stengel is vrij wat hooger dan een yard, en rieder plant ontwikkelt van vier tot vijf van deze verbazend groote bladeren, die samen een zeer indrukwekkend gezicht opleveren. De bewoners eten de stengels, die half-zuur zijn, looien leder met de wortels, en maken er een zwarte verf van.—„Australasian."

JONG ZUID-AFRIKA.—De volgende studenten uit Zuid Afrika, die in Edinburg hun opleiding als geneesheeren genieten, zijn in de jongste aldaar gehoudene examens geslaagd. Voor het eerste professioneele examen in de natuurkunde: de heeren J M Beyers, J O Heyns, R H S Langeveldt, J R McGregor, D P Marais, J A Roux, D H Wessels en G W Young; in plantenkunde: J M Beyers, C B Drew, J O Heyns, J R McGregor, D P Marais, C F A Oberlander, J A Roux, D H Wessels en G W Young. In natuurkunde behaalde de heer J A Roux, zoon van den heer A Roux, Bellevue, Stellenbosch, een eerste klas certifikaat. Hij kwam twee merken kort voor de gouden medaille. In dit vak behaalden de heeren D P Marais en F A Oberlander tweede klasse certifikaten. In elementaire plantenkunde verkregen de heeren J W M Beyers en J A Roux tweede klasse certifikaten.

OUDEBERGEN, CLANWILLIAM, 16 AUGUSTUS, 1899.—In den laatsten tijd regeert de koortsziekte en de influenza nog hier in het district, en ook hebben eenige sterfgevallen plaats gehad, waaronder de jongeheer Ekstein, bestierder van het hotel en de handelsvennootschap van den heer D. J. A. van Zijl, J.W.V., Augsburg. De jongeheer Ekstein was altoos vriendelijk en heel zacht van aard en zeer beminnelijk. Uwe correspondent was twee maanden erg ziek geweest aan de influenza, maar Gode zij dank, weer gezond, maar zwak en mager. Ook waren wij in de laatsten tijd bevoorrecht en gezegend met heerlijke regens, zooals op Maandag, den 31sten Juli, begon het te regenen, zoodat waar men zich wende het water stroomde. Dit heerlijk gezicht verkwikt elk christelijk hart. Het doet mij gedenken aan de heerlijke woorden van Gez. 29 vs. 5, 6, 7.—Korrespondent.

SPORT.

VOETBAL.

PAARL WINT DEN BEKER.

WELLINGTON, 23 Aug.—(Speciaal.)—In den beslissend voor den "Country" beker, die heden hier plaats vond, speelde Wellington gelijk op met Malmesbury. Geen der competeerende spannen maakten punten, en de beker blijft dus in het bezit van de Paarl.

CURRIE BEKER TOURNOOI.

KIMBERLEY, 23 Aug.—(Per telegraaf.)—Het Currie beker tournooi vond plaats in zeer regenachtig weder. De heer Kemsley agteribs als referee. Het strijd was tusschen Griekwaland West en de Oostelijke Provincie. De strijd was doorgaans zeer heftig en de uitslag was: Griekwaland West 3 punten, Oostelijke Provincie nil. Laatstgenoemde protesteerde tegen de beslissing van den referee in zoverre een try. Een van de mannen van Kimberley werd bezoden den grond te verlaten omdat hij geslagen had naar een man van de Oostelijke Provincie.

LIVERPOOL EN LONDEN EN GLOBE assuranties maatschappij verzekert tegen brand tegen de beste rato's, in stad of op het platteland. Agenten voor de maatschappij worden verzocht te schrijven aan William Hay, 8 en 10 Heerengracht, Postbus 517, Kaapstad.—ADV.

TELEGRAMMEN

OVERZEESCH.

De Fransche muiter-officieren.

OFFICIEELE BEVESTIGING.

LONDEN, 22 AUG.—(*Reuter.*)—De meedeeling Zondag gepubliceerd door de Parijsche *Figaro*, dat kolonel Klobb en zijn troep zijn aangevallen door de kapitein Voulet en Chanoine, die hij op last moest arresteeren en naar Frankrijk brengen, wordt heden officieel bevestigd.

DREYFUS-ZAAK.

LABORI OP 'T APPEL.

LONDEN, 23 AUG. — (*Reuter.*) — De heer Labori, de leidende raadsman van kapt. Dreyfus, die de verige week gewond werd bij een poging tot moord, is voldoende hersteld om in staat te zijn weer in het hof te verschijnen.

Hij nam een levendig aandeel in de verrichtingen van heden. Het onderzoek had tot nu toe een levenloos karakter; maar heeft nu een aantal punten aan 't licht gebracht ten gunste van kapt. Dreyfus, die tot nu toe niet aangeroerd waren.

KAAPKOLONIE.

Een logo-congres.

KINGWILLIAMSTOWN, 22 AUG.—(*Reuter.*)—De "Grand Lodge of the Sons of England" opende hare jaarlijksche sessie heden morgen. Afgevaardigden van alle logies van Zuid Afrika waren tegenwoordig. De sessie zal waarschijnlijk drie dagen duren.

Men is nog aan het troepen werven voor de kolonne van kolonel Baden-Powell.

Z. A. REPUBLIEK.

Geen post meer pokken.

BARBERTON, 23 AUG. — (*Reuter*). — Verzekering is alhier ontvangen, beide privaat en door middel van de pers, dat er geen redenen hoegenaamd bestaat om te veronderstellen dat de pest te Delagoabaai uitgebroken is. Dit werd met groote vreugde begroet door de inwoners, daar ingeval van ernstige moeilijkheden in de Transvaal, Barberton, met Delagoabaai zoo dicht bij, in een zeer hachelijken toestand zou geplaatst zijn.

Pokken woeden in het lager gedeelte van Swaziland, maar tot nog toe zijn er geene teekenen dat zij zich uitbreiden in deze richting. Alle voorsorgmaatregelen worden echter genomen door het distrikts gezondheidscomité, en de grens wordt bewaakt tegen besmetting.

Een tijdgenoot overleden.

JOHANNESBURG, 23 AUG. — (*Reuter*). — De editeur van de *Klerksdorp Record*, meldt, dat daar de besigheden bepaald geheel stilstaan in het drukkers departement, advertenties eene saak is die tot het verledene behoort, en zijn staf bevel ontvangen heeft zich in gereedheid te houden, hij genoodzaakt is geworden publikatie te staken.

NATAL.

Parlement verdaagd.

PIETERMARITZBURG, 23 AUG. — (*Reuter*). — Het parlement werd hedennamiddag verdaagd.

Bullenpest op Mauritius.

DURBAN, 23 AUG. — (*Reuter.*) — Standjes van ernstigen aard hebben plaats gehad te Port Louis in verband met de voorsorgmaatregelen tegen verspreiding der bullenpest.

Berichten zijn te Mauritius ontvangen van een nieuw geval der pest op Madagaskar.

RHODESIA.

Bulawayo Spoorwegen.

BOERDERIJWERK VAN DEN HEER RHODES.

BULAWAYO, 22 AUG.—(*Reuter.*)—De opmeting van de Gwanda-lijn is over veertien mijlen voltooid, en de bouw is over 80 mijlen in handen. De Gwelo-lijn is uitgepend, en de rails worden tegen het einde van de maand verwacht.

De heer Rhodes verbindt zijn plaats Westacre met den spoorweg door een korte lijn en brengt een menigte vee hierheen.

Een verkooping.

BULAWAYO, 23 AUG. — (*Reuter.*) — De verkoop van het Gwanda stadsgebied bracht gisteren £4,104 op. De hoogste prijs behaald voor een stand was £320.

Portug. Oost Afrika.

Niet de pest.

LORENCO MARQUES, 22 AUG.—(*Reuter*).—Men zegt dat de verdachte gevallen te Magude niet de plaag zijn. De regeering heeft een cordon van soldaten daargesteld waardoor algeheele afsondering verzekerd wordt.

AANDEELENMARKT.

KAAPSTAD,

23 Augustus 1899.

KOLONIALE.

	Koepers.			Verkoopers		
Colonial Orphan Chamber	£340	0	0	£350	0	0
General Estate and Orphan Chamber... ...	225	0	0	230	0	0
South African Association	362	0	0	365	0	0
Board of Executors (Split)	200	0	0	210	0	0
Cyfergat Coal ...	1	0	0	1	2	6
Ægis Assurance ...	7	6	6	7	13	6
Equitable Fire ...	59	0	0	60	0	0
Equitable Fire and Marine	0	19	0	1	1	0
Colonial Assurance ...	0	16	0	0	17	0
Rosebank Matches ...	1	12	0	1	13	0
S A Milling	2	2	6	2	3	6
Electric Trams ...	1	7	0	1	8	0
Graaff-Reinet Board of Executors ...	5	0	0	5	10	0
K P Guardian ...	8	0	0	9	0	0
Indwe	1	10	0	1	16	0

MIJN-AANDEELEN.

Alexandras	0	7	0	0	7	6
Bantjes	1	14	0	1	14	6
Bonanzas	4	6	0	4	8	0
Charters	3	2	0	3	4	0
Consol Main Reefs ...	2	0	9	2	1	0
East Rands	6	19	0	7	0	0
French Rands ...	1	11	6	1	12	0
Knight Centrals ...	2	8	0	2	9	0
Randfonteins... ...	2	19	0	3	0	0
Simmer Easts ...	3	8	0	3	9	0
Wits Deeps	2	8	0	2	9	0
Worcesters	2	14	0	2	15	0
Vogelstruis Deep ...	1	6	6	1	7	0

GEBROEDERS CHIAPPINI,
Makelaars,
Chiappini Chambers St. Georgenstraat.

JOHANNESBURG.

23 Aug.—(Per telegraaf.)—Markt stil. Verkoopen:—Main Reefs 40s 6d. Leeuwpoorts 11s 3d, Rand Collieries 17s 6d, Randfonteins 59s 3d, Ryan Nigels 8s 6d, South Randfontein Deeps 14s, Vogel Deeps 26s.

SCHEEPVAARTBERICHTEN.

KAAPSTAD.

AANGEKOMEN

Aug. 22—Goorkha, van Natal
22—Gertrud Woermann, van Hamburg

VERTROKKEN.

Aug. 22—Nubians, naar Port Nolloth
22—Agnar, naar Knysna
22—Neaveth, naar Londen
22—Garth Castle, naar Port Elizabeth
22—Norman, naar Southampton

AAN ROEDERS.—Hyland's "Insanter Soothing en Teething Powders" sullen u menig angstig oogenblik besparen, en uwen kleinen veel pijn en ellende. Verkrijgbaar bij alle apotheksers, of direkt van Hijland, apotheker, box 722, Kaapstad en op het Marktplein en te Hyland's Corner, Johannesburg.—ADV.

DE POSITIE.

HET ANTWOORD VAN TRANSVAAL.

NOG GEHEIM, MAAR GEEN VOLLEDIGE AANNEMING.

LONDEN, 21 AUG. — (*Reuter.*)— De Transvaalsche regeering heeft een antwoord gezonden op de depêche van den hoogen commissaris betreffende het voorstel van den heer Chamberlain voor de benoeming van een gezamenlijke commissie ter onderzoek van de nieuwe Transvaalsche kieswet. Een opsomming van dit antwoord is door sir Alfred Milner naar de regeering gekabeld.

Het koloniale kantoor dat de strekking van dit antwoord voor de pers verborgen houdt, heeft doen blijken dat het geen volkomen aanneming is van het voorstel van den heer Chamberlain.

SYMPATHISEERENDE CANADEEZEN.

EEN COMITE.

LONDEN, 21 AUG.—(*Reuter.*) — Een comité heeft zich gevormd te Ottawa, bestaande uit een aantal leden van 't parlement en leidende Canadezen ten einde te handelen in sympathie met de bedoelingen van de Imperiale Zuid Afrikaansche Associatie.

GERUCHT VAN INMENGING.

LONDEN, 22 AUG. — (*Reuter*). — De *Daily Telegraph* publiceert een telegram van haar correspondent te Weenen waarin gezegd wordt dat als het geschil tusschen Groot Brittanje en de Transvaalsche republiek niet spoedig geregeld wordt, een vriendschappelijke mogendheid zal aanbieden tusschen beiden te komen op de grondslagen van de voorstellen aangenomen door de meerderheid der afgevaardigden op de vredesconferentie in den Haag.

NOG EEN BLAUWBOEK.

DE SUZEREINITEITSKWESTIE.

LONDEN, 22 AUG.—(*Reuter.*)—Een blauwboek is uitgegeven, bevattende verdere correspondentie tusschen harer majesteits regeering en de Transvaal in verband met de suzereiniteitskwestie. De correspondentie begint met een brief van eerw. D. F. Faure, gedateerd 16 Maart 1898, waarin hij als zijn meening uitdrukt van zijn persoonlijke herinneringen in 1883, dat de suzereiniteit was opgeheven.

Sir Robt. Herbert, onder-secretaris voor de kolonien in 1887, verschilt van de meening uitgedrukt door den heer Faure.

Dientengevolge stelde dr. Leyds arbitrage voor in verband met kwesties van geschil.

Verder correspondentie volgt, en eindelijk schreef sir Alfred Milner aan den heer Chamberlain in Juni 1898, verklarende dat de positie ingenomen door de Transvaal onhoudbaar was. Hij voegde er aan toe: "De wijze waarop de staatssecretaris goochelt met de conventie van 1884 was selfs ergerlijk voor een oprecht man."

De heer Chamberlain stemde onder dagteekening van 30 Juli over 't algemeen in met de meening van den hoogen commissaris, en verklaarde dat harer majesteits regeering geen plan had verder de kwestie te bespreken.

DE *FRIEND* EDITEUR.

VERVOLGING INGETROKKEN.

BLOEMFONTEIN, 22 AUG.—(*Reuter*).—Heden morgen ontving de heer Thomas Putman, agerend editeur van de *Friend*, en agent van Reuter alhier, die onlangs beschuldigd werd onder artikel 31 van wet no. 4 van 1899 (telegraaf wet), een kennisgeving van den landdrost dat de staatsprocureur besloten had de zaak tegen hem te laten vallen.

"FRIEND" PRAATJES ALWEER.

BLOEMFONTEIN, 22 AUG.—*Reuter.*—Geene officieele verklaring is nog gemaakt aangaande de gedragslijn die door den Vrijstaat zal gevolgd worden in geval van vijandelijkheden, maar er is een gevoel dat meer en meer grond wint dat de Vrijstaat neutraal zal blijven. Er is een sterk gevoel dat de staat neutraal zal blijven zooals aangetoond wordt door brieven van menschen in het land onlangs gepubliceerd in de *Friend*.

'N MALLE VRAAG.

PIETERMARITZBURG, 22 AUG. —(*Reuter.*)—In de wetgevende vergadering vroeg advokaat Green de regeering of zij gereed was te zeggen dat ingeval Britsche onderdanen in dit land de wapenen zouden opnemen tegen Groot Brittanje hunne eigendommen gebonfiskeerd zouden worden? De premier antwoordde dat de regeering de zaak onder overweging had.

HET GEWEREN EN AMMUNITIE INCIDENT.

PRETORIA, 22 AUG. — (*Reuter.*) — De regeering heeft eene communicatie ontvangen van de regeering van Lorenço Marques betrekkelijk het niet doorlaten van de wapenen en ammunitie, inhoudende dat de Portugeesche regeering onder sekere verplichtingen aan alle andere naties en landen staat waarmede zij in vrede leefde, de Transvaal ingesloten. De Britsche regeering heeft de aandacht van de Portugeesche autoriteiten bepaald op het feit dat groote hoeveelheden wapenen en ammunitie onlangs ingevoerd waren over Delagoabaai voor de Transvaalsche regeering waarvoor geene bevredigende reden schijnt te bestaan. Gevolgelijk hebben de Portugeesche autoriteiten het noodig geacht er naar te zien dat de voorsteningen van artikel 6 van het Transvaal—Portugeesch verdrag behoorlijk uitgevoerd zal worden, en de zaak zou ongetwijfeld bevredigend bijgelegd worden.

PRETORIA, 23 AUG. — (*Reuter*). — De regeering heeft een kabel hedenmorgen ontvangen van dr. Leyds, waaruit blijkt dat de regeering te Lissabon deselfde uitlegging geeft betreffende de aanbouding van wapens te Delagoabai als door de regeering van Lorengo Marques werd gegeven en gisteren gesteld.

UITDEELING VAN WAPENEN.

DE UITTOCHT.

JOHANNESBURG, 22 AUG.—(*Reuter.*)—Heden werd weer wapenen en ammunie uitgereikt aan een aantal burgers door den veldkornet van Boksburg. Berichten uit Klerksdorp melden dat het kantoor van den veldkornet gedurende de laatste drie dagen omsingeld was van burgers die Mausers en ammunitie ontvangen hebben. De veldkornet van Boksburg die ook naturellencommissaris is, sprak een groot aantal naturellen toe te Blesbokspruit. Hij zeide hen dat er donkerheid over het land zou komen en voor dat er licht kwam zouden zij lijden. Hijried hen aan zich voor te bereiden voor donkerheden en dat zij geen mielies, koorn of produkten moesten verkoopen.

Gedurende de laatste paar dagen was de exodus van menschen zeer opmerkelijk. Gisteravond waren de derde klasse rijtuigen van den Kaapschen trein stampvol met mijnwerkers. De spanning wordt erg gevoeld door de algemeene samenleving.

DE JONGSTE ONDERHANDELINGEN.

DE POSITIE VERBETERD.

PRETORIA, 22 AUG.—(*Reuter.*)— Men vernneemt op goede autoriteit dat hoewel er geen bepaald antwoord gegeven is op de depêche van den heer Chamberlain, van den 2den Augustus, als het resultaat van sekere onderhandelingen tusschen Pretoria en de Kaap, een communicatie gisteravond aan den hoogen commissaris gesonden werd bevattende sekere alternatieve voorstellen. Om begrijpelijke redenen worden ze voor het tegenwoordige strikt confidentieel gehouden, maar men gelooft dat deze voorstellen sullen leiden tot een *modus vivendi* betrekkelijk de tegenwoordige situatie. In offie uele kringen wordt de situatie beschouwd als veel verbeterd. Men vernneemt door onofficieele kringen dat de voorstellen aan de Engelsche regeering voorgelegd door deze regeering een vijf jaar terugwerkend stemrecht inluiten, op voorwaarde dat men zich niet zal bemoeien met de binnenlandsche zaken van het land.

NIEUWSGIERIG.

DURBAN, 23 AUG.—(*Reuter.*)—De Transvaalsche situatie blijft alhier alle aandacht in beslag nemen en omstandige berichten worden met angst afgewacht. Intusschen staat de handel bijna beslomsel stil.

BULAWAYO KORPS.

BULAWAYO, 22 AUG.—(*Reuter.*)—De voorwaarden voor het speciaal diensttijd korps dat hier wordt opgericht voor het geval van oorlog met Transvaal, zijn openbaar gemaakt. De mannschappen zullen niet worden opgeroepen, tenzij er werkelijk vijandelijkheden uitbreken. De soldaten zullen 5 shillings per dag krijgen. Luitkolonel Spreckley White en kapitein Knapp kommandeeren eenheden onder kolonel Plumer.

NATALSCHE ONGERUSTHEID.

PIETERMARITZBURG, 22 AUG. — (*Reuter.*)— In antwoord op een vraag in de vergadering zei de premier gisteren dat het de bedoeling der regeering was stappen te nemen voor de ontdekking en bestraffing van alle Britsche onderdanen in Natal die mochten samenwerken met de vijanden van de koninginn.

Een kleine afdeeling politie is naar Colenso vertrokken tengevolge van een gerucht dat sekere personen in dat distrikt van plan zijn de spoorweg-brug daar te vernielen.

AAN TRANSVAALS WESTGRENS.

MAFEKING, 23 AUG. — (*Reuter.*) — Kolonel Hore's regiment is zich snel aan het mobilisseren. Verscheidene honderden rekruten zijn geheel uitgerust hier gekomen en gezonden naar het kamp van majoor Vivian te Rabethlabama. Afdeelingen rekruten komen met iederen trein aan. De meerderheid hebben 't kenmerk van goede soldaten. Er wordt verhaald dat 300 boeren zijn gelegerd bij de grens, 80 mijlen van deze plaats.

EEN TREFFENDE REDE.

OORLOG NIET GERECHTVAARDIGD.

SOMERSET OOST, 23 AUG.—(*Reuter.*)—Op tentatiedag Zondag prekende, zeide ds. J. H. Hofmeyr, moderator, der Ned. Geref. kerk, dat die dag zeker een der plechtigste was ooit in Zuid Afrika gezien. De leden der Ned. Geref. kerk stonden voor den troon Gods, als één man eene zaak van den Heer begeerende—en die zaak was vrede. De kerk beefde bij de gedachte aan oorlog tusschen de blanke rassen in de naburige staten, en bad tot God om de ramp af te weren. Spreker geloofde niet dat Engeland of de Transvaal oorlog begeerden, maar men kon niet blind zijn voor de invloeden die medewerkten voor een oorlog. Een sterke partij in Engeland en in Transvaal, met verteegenwoordigers in andere deelen van Zuid Afrika, waren of vervuld met haat tegen de oorspronkelijke bewoners der Transvaal of gaven voor dat ze ontevreden waren, om persoonlijke belangen, de waarheid verkrachtigende, recht verschrikende en eischen stellende waartoe ze geen recht hadden. Zij waren inderdaad begeerig op Nabod's wijngaard. Leugens werden moedwillig met de telegraaf rondgestuurd en door de pers en de teederste gevoelens werden gekwest door met den godsdienst te spotten. De geschiedenis en andere zaken waren voor hen dood. Zulke daden verbitterden het gevoelen in der menschen harten, en joegen naties tegen elkander in het harnas. Spreker veroordeelde het verspreiden van berichten aangaande beweging van troepen en de versending van oorlogs-materiaal, waardoor de vonken tot vlammen werden aangeblazen. Hij gewaagde van de moeilijkheid van de Transvaal, hoe veel toe te geven, en zeide dat er verschil van gevoelen was op het punt wat recht en wat onrecht was. Vreedzame onderhandelingen werden al moeilijker, daar de uitlanders meer en meer eischen stelden. De wrijving daardoor veroorzaakt kon gemakkelijk leiden tot een vreeselijke uitbarsting. Deze saken en de rassenhaat, veroorzaakt door minachting van elkanders gevoelens, maakten het uitbreken van oorlog mogelijk, maar hij was bezlist van gevoelen dat oorlog en zijne ellende geweerd konden worden. De geschillen tusschen Engeland en Transvaal rechtvaardigden geen oorlog. Door de onderlinge samenspreking konden de geschillen verwijderd worden en de Transvaal was nog bereid voor zoodanige bespreking. Het grooter deel van wat gevraagd werd was reeds verkregen door onderhandelingen en de Transvaal had zich bereid getoond meer toe te geven. Oorlog tusschen Engeland en de Transvaal was te verschrikkelijk om voor den geest te worden geheald. Hij dacht niet dat Transvaal zou smeken om vrede wanneer Engeland het zwaard trok. In dat geval zou Transvaal moeten vechten, maar de worsteling zou lang, bitter en hevig zijn. Het zou een verdelgingsoorlog zijn. Wanneer de kinderen van de koloniale Afrikaanders werden gedood door het zwaard van Engeland zou het niet vreemd zijn als deze niet meer te houden waren. De geestelijke leiders zouden herinnerd worden aan hun plicht jegens hun wettige souverein, maar zij zouden niet den geest uitoefenen om een wanhopig volk te drijven tot daden van oproer. De vruchten van zulk een oorlog zouden leiden tot onverdiend lijden en euvels en blijvende ellende in Zuid-Afrika.

VERLENING VAN HULP.

PIETERMARITZBURG, 23 AUG. — (*Reuter.*)— Schikkingen zijn gemaakt door een speciaal comité om accommodatie te verschaffen aan vrouwen en kinderen van Johannesburg. Men collekteert fondsen in de stad ter gemoetkoming van de menschen aan den Rand.

NOG MEER DEPECHES.

PRETORIA, 23 AUG. — (*Reuter.*) — De heer Conyngham Greene deed heden zijne opwachting bij de regeering en overhandigde verdere depêches van den heer Chamberlain, den inhoud waarvan niet bekend gemaak is. Men veronderstelt dat se in verband staan met de recente *pourparlers*.

NOG STEEDS DE DYNAMIET-KWESTIE.

PRETORIA, 23 AUGUSTUS. — (*Reuter.*) — Het dynamietdebat wordt nog voortgezet in den eersten raad. De heer Wolmarans sei dat de redenen waarom hij ten gunste van het rapport der meerderheid was, waren ten eerste dat 65 shillings per kist minder was dan de prijs die de nijverheid in 1897 voor de industrieele commissie verklaarde dat de mijnen zou bevredigen: ten tweede omdat de heer Chamberlain verklaarde dat de concessie geen verbreking van de conventie was zoolang de regeering er het meeste voordeel van kreeg; ten derde van de uitbreiding van het kontrakt waartegen de heer Chamberlain protesteerde, was nu afgezien.

De heer Burger stemde toe dat de prijs zeer bevredigend was, maar hij had beswaar tegen de wijze waarop het was voorgesteld om de reductie tot stand te brengen. Als er recht werd gegeven aan de regeering om de handelsverplichtingen van de maatschappij over te nemen dan zou dynamiet goedkooper geleverd worden en de zaak voor goed geregeld zijn.

De voorzitter van den raad verklaarde zich te gunste van het rapport der meerderheid.

VAN WEINIG BELANG.

DURBAN, 23 AUG.—(*Reuter.*)— De New Castle correspondent van de *Mercury* meldt dat verscheidene Vrijstaatsche burgers, hoewel zij in Natal wonen, bij den magistraat aansoek gedaan hebben Mauser geweren te registreeren die onlangs aan hen uitgereikt zijn door de Vrijstaatsche regeering.

Het bericht dat er gistermorgen geschoten werd op den trein van Johannesburg te Volksrust, wordt bevestigd, een kogel heeft een gat geboord door een van de vensters van een rijtuig. De daad wordt toegeschreven aan een onveranderlijk individu.

TRANSVAAL EN PORTUGAL.

PORTUGAL'S HOUDING.

De *Volksstem* schrijft:—"De tot dusver nog niet gemotiveerde weigering der Portugeesche autoriteiten om sekeren per Duitsche boot te Lorenço Marques aangekomen en voor de regeering der Z. A. republiek bestemden voorraad oorlogsmateriaal naar Pretoria door te sturen heeft alhier in onse regeeringskringen verrassing en—waarom het niet te zeggen?—teleurstelling verwekt. We voorzien, dat de door het gouvernement te Lissabon bevolen maatregel door de regeering der Z. A. republiek kan aangemerkt worden als een onvriendschappelijke daad, als een handeling in strijd met de traditioneele goede verstandhouding, welke steeds tusschen beide naburen placht te bestaan, als een schennis van door traktaat bezegelde verplichtingen. Terecht wordt door Pretoria gevoeld dat geen beroep op neutraliteits-motieven thans kan worden gedaan om de onverklaarbare houding der Portugeesche regeering te rechtvaardigen; de betrekkingen, waarin de Z. A. republiek verkeert tot eenige vreemde mogendheid, zijn heden niet van soodanigen aard om zal bij den Heer welbehagelijk en bij alle rechtgezinden aangenaam zijn.

De Heere sterke u verder, om getrouw en vrijmoedig voort te gaan, en wij sullen uwe handen sterken.

De uwe,
WELMEENEND.

BRIEVENBUS.

De brief van den heer C. Viljoen kan niet geplaatst worden in *Ons Land*.

Wij hebben een schrijven ontvangen van de heeren C. Balma & Co., 61 Basinghallstraat, E.C., Londen, bevattende verscheidene opinies over de verschillende soorten dipstoffen; wegens gebrek aan ruimte kunnen wij het echter nu niet opnemen.

Wij hebben een verslag ontvangen van een correspondent uit Venterstad, waarvoor wij hem dankbaar zijn, over het afsterven en de begrafenis van mevr. D. Vernooien. Daar onze ruimte nu zoo beperkt is, en vooral daar wij reeds een rapport daaromtrent in eene vorige uitgave hadden, kunnen wij het niet opnemen.

Wij hebben een schrijven uit Montagu ontvangen van "Maak hom toe" over een "grappigen verjaardag." En inderdaad schijnt het of de geheele toedracht der zaak grappig was, en wij hopen ook dat die "kapitein" nog dikwijls zal verjaren. Wegens gebrek aan ruimte kunnen wij het schrijven echter niet opnemen.

de beiten werking-staling van de artillerie-slaande te vertegen, gewelig Portugal toegenomen heeft om altijd oorlogs-materiaal dat door de regering der Z.A.R. moest zijn gezonden, onmiddelijk door te laten. We erkennen de bevoegdheid van elken staat om zijn eigen rechter te wezen in de beslissing der vraag wanneer en waarom op zeker tijdstip de verplichtingen van onzijdigheid primeren over kontraktuele verplichtingen; maar in het geval dat zich thans voordoet, kan de regering te Lissabon moeilijk een beroep doen op vermeende omstandigheden welke de tijdelijke opschorsing van Portugeesch-Transvaalsch traktaat zouden wettigen. Indien men te Lissabon volhardt in de thans gevolgde politiek, sullen de onaangenaame gevolgen zeker niet uitblijven.

Indien het waar is dat de Z. A. Republiek de provincie Mozambiek noodig heeft, dan is het niet minder waar dat deze zonder de Z.A.R. weinig reden van economisch bestaan heeft. Onzerijds is, op een wijze welke bij onze Portugeesche naburen niet onbekend kan wezen, steeds ten volle gehandeld ingevolge de bestaande verplichtingen; we mochten dus hetzelfde terug verwachten. Het is hier voor de Z.A.R. niet de vraag om wat meer of minder krijgs-materiaal te bezitten; er is overvloedig daarvan voorhanden. Maar indien we staan aan den vooravond eener algemeene Zuid Afrikaansche likwidatie—en de houding van Lissabon geeft aanleiding om dit te geloven—dan willen de Transvalers weten wie hun vrienden zijn en wie hun vijanden. Wij waren steeds de vrienden der Portugeezen; als zoodanig kan onze regeering verwachten, dat uit Lissabon een aanmoedigende explikatie zal komen van het nog niet opgebeurd verrassend optreden der autoriteiten te Lorengo Marques."

EEN WAARSCHUWING.

Aan den Editeur.

Mijnheer,—Ik kan niet anders dan kort in uw geëerd blad te schijven, ten einde uit te spreken betgeen op mijn hart drukt. Wij die in een beschaafd land wonen, en wij die voorgeven christenen te zijn, en wij die voorwit denken welke akelige gevolgen een oorlog in ons land al brengen, sullen wij niet door te zwijgen, ons schuldig maken aan plichtsversuim? Denk aan de vele menschen die in een oorlog onschuldig sullen doodgeschoten worden?

Wij hebben reeds van vele godsmannen die het evangelie verkondigden, gehoord welk een onrechtvaardige zaak het zou wezen indien Engeland er toe zal komen om met de Z. A. R. oorlog te voeren.

Wij hebben onze koningin lief, en wij begeeren niet onder een andere vlag te staan dan de Engelsche vlag, en het is daarom dat wij aandringen bij onze voormannen die de zaken in handen hebben, om deze gewichtige zaak goed in overweging te nemen alvorens tot een oorlog over te gaan.

Heer editeur, terwijl wij dan vernomen hebben dat het een onrechtvaardige daad zou wezen, loopen wij niet gevaar als volk dat onder het Engelsche vlag staat (de vlag die wij eerbiedigen en wier regentes onze geëerbiedigde koningin Victoria is) dat Gods oordeel op ons zal kunnen vallen, waarvoor wij als volk zullen moeten boeten? De zaak is echter nog niet tot het uiterste gekomen, daarom hopen wij dat onze voormannen voornamelijk de heer Chamberlain, de zaak goed zullen overdenken ter voorkoming van een schrikkelijke

Afdeelingsraad Steynsburg.

NOTULEN VAN VERGADERING GEHOUDEN OP DEN 12DEN AUGUSTUS 1899.

Tegenwoordig :—De wel-ed. heer W. Hare, C.C., (voorzitter) en de heeren J. H. Steyn, H. T. Bekker, J. N. Labuscagne, M. J. Coetzee, M. J. Marais, en J. J. Oosthuizen.

Notulen der laatste vergadering gelezen en goedgekeurd.

HOOFDWEGEN.

1. De weg inspecteur rapporteert dat hij de Middelburg en Maraisburg wegen op den 7den dezer had geinspecteerd, en de Burgersdorp en Molteno wegen op den 8sten dezer, en ze allen in goede orde bevonden had behalve een slechte plek nabij Shanks en een slechte plek nabij het hek van den heer Crooks. Aangeteekend. De heer Coetzee informeerde den raad met betrekking tot de slechte plekken door den weginspecteur gemeld, dat hij den contracteur daarover had gezien en dat dezen beloofd had de noodige reparaties onmiddellijk te doen. Aangeteekend.

2. De heer Steyn rapporteert dat hij de localiteit waar de heer Cardwell voornemens was den weg te verleggen, had geinspecteerd; dat de heer Crooks met hem samen had gegaan en zijn toestemming gegeven dat de weg over zijn grond zou mogen loopen langs de spoorwegheining tot de crossing; en dat hij zou aanbevelen dat deze weg gemaakt worde. Na discussie werd besloten dat de nieuwe sectie van weg gemaakt worde zooals voorgesteld was door den heer Cardwell in een brief gelezen op de laatste zitting, en dat zij zal loopen langs de spoorwegheining tot de crossing; en dat de heer Coetzee gemachtigd worde met den contracteur schikkingen te maken voor het maken derzelve tegen een koste niet £3 te bovengaande.

TAKWEGEN.

3. De heer Marais rapporteert dat hij met den heer Hendrik Venter was overeengekomen de verlegging aan den weg aan de drift in Brandspruit, te maken en voor een jaar in orde te houden voor £2; £1 10s., te worden betaald nadat de weg gemaakt is geworden en door den weg inspecteur goedgekeurd, van welken datum het contract zal beginnen, en 10s., na afloop van het jaar, de weg dan in goede orde zijnde. Aangeteekend.

4. De heer Bekker brengt tot de kennis van den raad dat de Bulhoek weg reparaties noodig heeft, waarop werd besloten dat aan den contracteur van dezen weg kennis gegeven worde dezen weg onmiddellijk op ontvangst van kennisgeving te repareeren.

5. De weg inspecteur rapporteert dat wegens een wal gemaakt door den heer R. Oosthuizen aan de andere zijde van de grens van Zevenfontein, een slechte knik aldaar dwars in den weg gespoeld is geworden. Na discussie werd besloten dat de zaak in handen van den heer Oosthuizen te laten, om haar te onderzoeken en daarin te laten doen wat noodig is en daaromtrent bij de volgende zitting te rapporteeren.

6. Gelezen brief van den heer M. S. van der Linde klagende over den slechten toestand van den weg van Maraisburg tot Thebus Statie. Besloten dat deze zaak in handen van den heer Bekker gelaten worde voor behandeling.

7. Gelezen brief van den heer D. G. Liebenberg den raad kennisgevende dat hij zich zelve niet langer zal aansprakelijk houden voor den weg door hem gerepareerd daar hij niet van plan is den weg in orde te houden. Besloten dat hem geinformeerd worde dat de raad zich houdt aan het contract met den heer Bekker gemaakt voor het repareeren van den weg in sprake; verder, dat aan hem kennis gegeven worde den weg onmiddellijk op ontvangst van kennisgeving te repareeren, zoo niet dan zal de raad dat op zijne kosten laten doen.

8. De heer Coetzee rapporteert dat hij met den heer A. Oelofse was overeengekomen den weg van Kniehalternek tot de grens van Roosterfontein, voor £5 te repareeren, te worden betaald nadat de weg gerepareerd is geworden en door den weginspecteur goedgekeurd. Aangeteekend.

9. De secretaris rapporteert dat hij sedert de laatste zitting aan den heer A. Coetzee £8 betaald had voor het repareeren van den weg tot de grens van Ruiterskraal. Aangeteekend en betaling goedgekeurd.

SCHUTTEN.

10. De secretaris rapporteert dat geen andere tenders ingekomen zijn voor de andere schutten. Aangeteekend.

POKKEN.

11. De voorzitter rapporteert dat overeenkomstig besluit bij de laatste zitting gepasseerd, een dringende brief aan het gouvernement gezonden was geworden omtrent de terugbetaling van het bedrag uitbetaald in zake pokken het vorige jaar; en dat omtrent een week geleden een antwoord ontvangen was geworden, leed uitdrukkende omtrent het verzuim in het vereffenen van deze zaak; dat het verzuim was veroorzaakt door den spoorweg Geneeskundigen Raad; en dat de rekeningen nu gepasseerd zijn en zullen in alle waarschijnlijkheid binnen kort betaald worden. Aangeteekend.

VOORSCHOT.

12. De secretaris rapporteert dat op den 1sten Juli l.l. een overtrokken balans bij de bank was van £75 5d. en dat dezelve nu gedekt is. Aangeteekend.

HEKKEN.

13. Gelezen brief van den heer W. J. Kruger klagende omtrent de hekken van den heer Jordaan;—een bij zijn huis en de andere op den wal van de diepsloot;—dat de gemelde hekken geen zwaaihekken zijn en zijn dientengevolge moeielijk te openen. Na discussie werd besloten dat aan den heer Jordaan kennis gegeven worde behoorlijke zwaaihekken op de gemelde plekken te plaatsen binnen zeven dagen van ontvangst van kennisgeving; in gebrek blijvende zal de raad ze op zijn kosten verwijderen daar zij een belemmering van den weg zijn.

BESCHERMING VAN HAZEN.

14. De heer Labuscagne meldt dat hij versocht was geworden voor den raad te brengen de raadzaamheid om de hazen niet langer te geven de bescherming aan hun gegeven door wet No. 36 van 1886 voor betere bescherming van Wild. Na discussie werd besloten dat de noodige applicatie aan Zijn Excellentie den Gouverneur gemaakt worde om in deze afdeeling de werking van deze wet op te heffen met betrekking tot hazen van alle soorten.

BREEDTE VAN INGESLOTENE WEGEN.

15. De heer A. J. Beyleveld is tegenwoordig en verzoekt toegestaan te worden den weg loopende over zijn grond te Grootvlei te omheinen en vraagt hoe breed de weg in dat geval moet zijn. Na discussie werd besloten dat de breedte van wegen tusschen heimingen bepaald worde tegen een honderd en vijftig voeten (dat is: vijf en zeventig voeten aan elke zijde van het midden des wegs) en dat de noodige stappen genomen worden van Zijne Excellentie den Gouverneur te verkrijgen dit te proklameeren.

HONDEN BELASTING.

16. Gelezen circulair van den Onder kolonialen Secretaris verzoekende het gevoelen van den raad omtrent de voorgestelde verandering in de wet van afdeelingsraden aangaande de honden belasting zoo dat de hoogste belasting op honden tien shillings zij instede van vijf shillings zoo als nu. Besloten dat de raad instemt met de voorgestelde verandering mits dat de wet aangaande hondenbelasting permissief blijve als thans.

BETALINGEN AAN RAADSLEDEN.

17. Gelezen circulaire van den Onder kolonialen Secretaris meldende dat het voorgesteld is, op aanbeveling van den Auditeur Generaal, om het tarief van betalingen, die worden gemaakt aan raadsleden, te amendeeren; leggende voor eene schedule van zoodanige voorgestelde betalingen, en verzoekende de opinie des raads omtrent dit onderwerp. Na discussie werd besloten dat het voorgestelde geamendeerde tarief aangenomen worde.

HALF JAARLIJKSCH VERSLAG.

18. De secretaris legt voor de rekening van de inkomsten en uitbetalingen van den raad voor het halfjaar geeindigd den 30sten Juni 1899, behoorlijk geauditeerd door den auditeur en door hem gecertificeerd als correct; welke rekening de raad naziet en passeert waarna den voorzitter last gegeven wordt haar te teekenen.

19. Ingevolge rapport van den secretaris dat een van de auditeurs afwezig zijnde, de heer Van der Poel de andere auditeur, de boeken en rekeningen alleen had geauditeerd, werd besloten dat hem betaald worde £2 2s. voor zijne diensten in deze zaak.

AUDITEUREN.

20. Op grond van 't bericht aan den raad dat een van de auditeuren het distrikt verlaten heeft, werd besloten dat de noodige stappen genomen zullen worden om de betrekking te vullen.

W. F. NESEMANN, Secretaris.

Afdeelingsraad Tulbagh.

Notulen van vergadering gehouden op den 11den Aug. 1899.

Tegenwoordig: de heeren C. J. Roux, (voorzitter), A. J. Malherbe, A. B. Kriegler, P. C. de Clerk, J. J. de Wet, J. S. Lombard, H. F. Theron.

Notulen van vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

Financieel verslag, toonende aan een balans in handen van £23 15s. 7d. en in de bank £107 9s. 5s., ter tafel gelegd.

Tulbagh municipaliteit.—De heer Theron zei dat hij op de laatste vergadering voorgesteld had om deze zaak uit te stellen tot deze vergadering, om de leden een kans te geven het onderwerp te onderzoeken. Hij zou voorstellen dat de raad niet de straat zou proklameeren, zooals versocht door de municipaliteit, maar dat de som van £45 voor dit jaar aan haar gegeven zal worden onder de volgende condities:

I. Dat het geld gebruikt moet worden om de twee straten, Kerk- en Commercial straten, in orde te brengen.

II. Dat de raad niet aansprakelijk zal wezen voor eenige schade of ongeluk dat op deze straten mag gebeuren.

Gesecondeerd door den heer Malherbe.

De heer De Wet stelde voor dat slechts £30 gegeven moet worden, onder dezelfde condities.

Gesecondeerd door den heer De Clerk.

Ter stemming gebracht stemden voor 't voorstel van £30 de heeren De Wet, De Clerk, Lombard en Kriegler; voor 't voorstel van £45 de heeren Theron en Malherbe.

De voorzitter verklaarde dat het voorstel van £30 aangenomen was.

Wolseley Village, dorpsbestuur. De secretaris las een brief van bovengemeld bestuur, aanzoek doende St. Wienersstraat te proklameeren als een hoofdweg.

Voorgesteld door den heer Malherbe, gesecondeerd door den heer Kriegler, dat het verzoek niet toegestaan kan worden, maar dat £30 gegeven worde onder de volgende condities:—

I. Dat het geld moet gebruikt worden op de St. Wieners straat en de straat leidende van Turnsbull & Co.'s grenslijn tot aan St. Wieners straat.

II. Dat de raad niet aansprakelijk gehouden zal worden voor eenige schade of ongeluk dat op gezegde wegen mag gebeuren.

Voorgesteld door den heer De Clerk, gesecondeerd door den heer Theron, dat £25 gegeven worde onder de voorgenoemde condities.

Ter stemming gebracht stemden voor £25 de heeren De Clerk en Theron; voor £30 de heeren Malherbe, Kriegler, De Wet en Lombard.

Voorstel aangenomen.

Den secretaris werd gelast £30 uit te betalen aan het bestuur.

Wegen.—De heer Malherbe rapporteerde dat de volgende wegen door den regen benadeeld zijn geworden en reparatie noodig hadden:—Van Tulbagh dorp naar Tulbagh statie; van Robertson naar Wagenboom; van Wagenboom naar het dorp.

Verder dat de kleine brug te Robertson brug weggespoeld en dat daar slechts eene tijdelijke brug geplaatst was.

In verband met de brug rapporteerde de secretaris dat hij 6 mannen met een wegopzichter gehuurd had om de brug op te zetten.

De handelwijze van den secretaris werd bekrachtigd.

Voorgesteld door den heer De Clerk, gesecondeerd door den heer De Wet, dat de heeren Malherbe, Theron en de secretaris eene commissie zullen uitmaken om de noodige reparaties aan den brug te laten doen.

24-Rivieren weg.—De heer De Clerk rapporteerde dat deze weg door den regen verspoeld was geworden, maar dat er geen gevaar in den weg bestaat. De raads wegopzichter was bezig den weg in orde te brengen. Verder rapporteerde hij dat de Koopmansrivier ook reparatie noodig had.

Besloten dat de wegopzichter daarheen gaan zal wanneer hij met den hoofdweg klaar is.

De heer De Wet rapporteerde dat de raads wegopzichter Verster bezig is op den weg van Ceresstatie naar Wagenboom. Verder heeft de wegopzichter gevraagd om een tent.

Besloten dat de secretaris een tent zal ontbieden.

De heer Kriegler rapporteerde dat de weg naar Drostdy verspoeld was geworden door den laatsten regen. Besloten dat de heer Kriegler de weg in orde zal laten brengen.

Mitchells pas.—De commissie afgevaardigd om dezen weg te inspekteeren rapporteerde dat de weg in een goede orde was.

De secretaris las een brief van het publieke werken departement, d.d. 19 Juli 1899, klagende over den weg.

Besloten dat de heeren Malherbe, De Clerk en de secretaris een commissie zullen uitmaken om naar De Kaap te gaan en de zaak in verband met dezen weg bloot te leggen aan den commissaris van publieke werken.

Verplaatsen van tol Halfmans hof.—De secretaris las een brief van den afdeelingsraad van Piketberg met betrekking tot bovengemelde zaak.

Besloten dat de secretaris moet antwoorden dat deze raad voorziening zal maken voor eene uitspanning voor reizigers, maar de tol moet onder dezen raad wezen volgens wet. Verder dat deze raad genegen is om te eenigen tijd de tol weder te laten verplaatsen tot Halfmans hof zoo het wenschelijk mocht zijn.

Circulaire van 't gouvernement over hondenlicentie.—De secretaris las een circulaire waarin het gouvernement de gevoelens van den raad wil weten met betrekking tot het veranderen van de wet, t. w.: den eigenaar of huurder van plaatsen twee honden gratis te laten houden, maar 10s per hond te worden betaald door andere personen.

Besloten dat de secretaris het gouvernement kennis zal geven dat men tevreden is met de verandering.

Halfjaarlijksch verslag.—De secretaris legde ter tafel het halfjaarlijksch verslag, behoorlijk geauditeerd.

Besloten dat de voorzitter het teekenen zal.

Kennisgeving.—De heer De Wet gaf kennis dat hij bij de volgende vergadering zal voorstellen:—

I. De wijdte van alle hoofd- en takwegen in dit distrikt te berekenen.

II. De bescherming voor drie jaren van het volgende wild: bokken, korhanen en fezanten.

AFRIKAANDER BOND.

HERBERT.

Bondsvergadering van tak No. 5) gehouden te Campbell op Donderdag 13 Juli.

Tegenwoordig waren de voorzitter, secretaris 5 comiteleden en 17 andere leden.

De vergadering werd met gebed geopend.

Notulen der vorige vergadering gelezen, goedgekeurd en geteekend.

De heeren Geldenhuis, Faber, en Scholtz, deden verslag van de registratie. De heeren Geldenhuis en Faber zeiden dat zij niets uitgevoerd hadden, daar zij door ziekte verhinderd geworden waren. G. Scholtz zeide dat hij tegenwoordig 6 personen geobjecteerd had. Vier had hij van de lijst geschrapt gekregen.

De vergadering besloot toen om den heer G Scholtz, £3 te geven voor zijn onkosten.

Voorstel J. Niemand D. Reinecke dat deze vergaderingen met gesloten deuren gehouden worden. Amendement door den heer B. Geldenhuis—Van der Schijft dat de deuren met zekere gelegenheden gesloten moeten worden. Ter stemming gebracht was de meerderheid er voor volgens ouder gewoonte voort te gaan.

De voorzitter zeide dat de heer Voss hem gevraag had om de notulen op te nemen, en in een Engelsche Koerant te plaatsen, maar de vergadering was daarop tegen, en zeide als hij de notulen wil op nemen, dan kan hij het uit *Ons Weekblad* over nemen.

De vergadering gaf haar innig leedwezen te kennen over de dood van den heer Jan Hendrik Hofmeyr, en wenscht haar diepste medelijden en medegevoel aan de weduwe en familie over te brengen in hun zware droefheid

De eerstkomende vergadering werd bepaald op den 14den September 1899 te Campbell.

De vergadering sloot met gebed.

G. D. J. SCHOLTZ, Secretaris.

STEARNS Onmiddellijke Hoofdpijn Geneesmiddel (absoluut schadeloos). *Zeker, veilig* en *spoedig*. geeft dadelijk verlichting. Van alle apothekers.—ADV.

VOLGDE EEN VRIENDENRAAD.—„Ik vatte voor eenigen tijd een erge koude," zei de heer John Arthur, Berea Road, Durban, „en het was hoesten, hoesten, al den tijd, toen een vriend mij hoorde, mij overreedde een bottel Chamberlain's Hoestgeneesmiddel te koopen. Er waren slechts eenige dosis noodig om de longen tot bedaren te brengen en alle prikkelingen in de keel te doen verdwijnen. Het is zeker een goed gen middel om thuis te hebben." Het wordt verkocht bij alle winkeliers. De heeren P. J. Petersen en Co., zijn algemeene agenten.—(Adv.)

Het indompelen van zaaikoren.

(„Landbouw Journaal.")

Ten einde te beletten dat een korengewas benadeeld, en mogelijk vernietigd wordt door roest of brand (stinkende roest), is het noodig dat het zaad op de een of andere manier behandeld wordt om de kiemen te dooden van de fungus die vastzetten aan de graankorrels, en vooral in de spleet van het graan. De roest-kiemen, hoewel microscopisch klein, bezitten een eanmerkelijke levensvatbaarheid en het zaai-graan moet zoo behandeld worden dat het indompel of fungidoodend-middel de volle gelegenheid heeft om zijn werk te doen.

Verscheidene dips en chemicaliën zijn doeltreffend bevonden voor dit doel. De oudste methode en het materiaal gebruikt was kalk in den een of anderen vorm, maar het meest algemeene dipmiddel in de laatste jaren is waarschijnlijk een oplossing van kopersulphaat of blauwsteen geweest.

In een der laatste nummers van de Tasmanian „Agricultural Gazette" wordt een verslag gegeven van een tak vergadering van het landbouw bureau, toen het gebruik van kalk-dip aanbevolen werd in het artikel dat gelezen werd:—

„Een artikel over ‚Het behandelen van zaad ter voorkoming van Brand' werd toen gelezen door den secretaris, door hemself geschreven, handelende over het oude proces van kalk-dip, enz.; in tegenstelling met de manier nu gevolgd, namelijk, het indompelen in een oplossing van koper-sulphaat, en het gebruik van het eerste aanbevelende als zijnde meer productief, en de resultaten gevende van praktische ondervinding met beide methoden, alsook de redenen waarom het indompelen in kalk het beste plan is. De lezing werd met aandacht aangehoord en met toejuiching ontvangen.

De heer Blacklow had de beide plannen zien probeeren, en het resultaat was dat het kalk, enz., middel verreweg het beste was. Zooals in het artikel was gezegd, het gewas was niet in zijn groei gestuit geworden op den critischen tijd in het plantenleven, namelijk, toen het proces van verwijdering uit de kern van het zaad onderging om plantvoedsel in den grond te zoeken, maar ging recht vooruit.

De heer Johnson had eenige praktische ondervinding van beide methoden en had het kalk-middel het beste gevonden, maar de reden waarom de blauwsteen oplossing gebruikt werd, was ongetwijfeld omdat het minder moeite gaf, als het zaad in kalk gedompeld werd dan moest het terstond gezaaid worden anders zou het broeien en bederven, tenzij dun op den vloer uitgespreid. De h.h. F. J. Eddington en Hyland spraken in denzelfden geest.

De voorzitter zeide, dat hij een oude boer was, maar waarschijnlijk een nieuwe zou worden, als het resultaat van de wetenschappelijke onderzoekingen die gedaan werden, en door de voordeelen verkregen van de onderlinge wisseling van praktische meeningen uitgedrukt door leden van deze en dergelijke vereenigingen. Hij stemde over 't geheel volkomen in met het artikel juist door den heer Hayes gelezen; maar hij verschilde eenigszins van opinie wat de oorzaak van brand betreft, namelijk, dat ze toe te schrijven was aan gebarsten of beschadigd graan, dat, tenzij vernietigd door indompeling zou ontkiemen en ziekelijk opgroeien en brand produceeren. Hij betwijfelde dit, maar beloofde, indien mogelijk, een artikel over dit onderwerp van een praktischen boer, de heer J. Barwick, van Tea Tree, te krijgen, die veel aandacht besteed had aan dit onderwerp, en vele proeven genomen had, en indien die meneer het stuk wilde schrijven, dan zou hij (de voorzitter) het op onze volgende vergadering lezen. (Hoor, hoor)."

Hoewel we niet denken dat het algemeen door onze lezers aangenomen zal worden dat het kalk-dip meer doeltreffend is in het dooden van de brand-kiemen dan een oplossing van blauwsteen, is er toch geen twijfel aan dat kalk naar behooren gebruikt alles zou doen wat ervan beweerd wordt, en dikwijls gemakkelijker te verkrijgen is. Wij zullen blijde zijn ervaringen over dit onderwerp te ontvangen. We kunnen ook zeggen dat het niet kwaad zal zijn zuiver koper-sulphaat te nemen. Er zijn nog eenige andere manieren of dip-middels. Sterke pekel is bevonden zeer goed te beantwoorden, en in de laatste jaren is het gebruik van kokend water succesvol bevonden.

OP DE **Plaats**

INGEVOERDE AARDAPPELMOEREN

en in de Kolonie gegroeide Vroege Rose, Duitsche Blauwen, en Flourballs,

Tasmania Duitsche Blauwen,
Nieuw Zeeland Rose,
Oceanic Favourites, enz.,

Gedurende **Augustus en September zullen aankomen :—**

Fransche Vroege Rose Aardappelmoeren

In October, November, December en later aan te komen:—

Onze keuze en welbekende Engelsche Aardappelmoeren.

Speciale brief en noteeringen over alle Aardappelmoeren worden postvrij op aanvraag verzonden. Geef uw order vroeg op om teleurstelling te vermijden.

H. RIES & CO.,

Graan en Aardappelmoeren-Handelaars,

Oost Londen.

Telegrafisch Adres: "RIES."

P. J. LOUW,

WIJNHANDELAAR

Te KAAPSTAD,

GEEFT bij dezen kennis dat hij verhuisd is van den Sir Lowry Road naar de **Buitenkant Straat, 55,** waar zijn vrienden, klanten en 't van buiten komend publiek beleefd en met prompte bediening voorzien zullen worden van zijn welbekende Wijnen, en Brandewijn. Hij vertrouwt dat hij zich in de verdere begunstiging zal mogen verheugen.

Een half dozijn Brandewijn en een half dozijn Wijn, gepakt in een kist, zullen naar het Kaapstad Spoorweg Station gezonden worden tegen ontvangst van postwissel van 12s.

AMERIKAANSCHE ORGELS

R. WARNER & Co. hebben zo ontvangen een consignatie van

AMERIKAANSCHE ORGELS

van de beste makers. Zij bieden deze aan tegen zeer lage prijzen, daar zij binnen een bepaalden tijd verkocht moeten worden. Verschillende grootten, met en zonder registers.

R. WARNER & Co.,

22, BARRAKSTRAAT, KAAPSTAD.

D. ISAACS & Co.'s

Grootste Onderneming in de Koloniale Industrie

"THE DEFIANCE."

Solide Esschenhouten Slaapkamer Stel, Goedgedroogd Hout en Excellent Afgewerkt.

ONS EIGEN MAAKSEL - £6 6s.

DEZE ILLUSTRATIE IS EEN BEELDIJKE AFBEELDING VAN HET

"DEFIANCE" SLAAPKAMER STEL

Bestaande uit:—3 vt. Solide Esschenhouten Kleerenkast, met Spiegel Deur; 3 vt. Solide Esschenhouten Waschtafel, met marmeren blad, hoogen rug en handdoek hanger; 3 vt. Solide Esschenhouten Kleedtafel, met Plaat Glazen Spiegel op spillen.

Wij hebben besloten het Publiek te overtuigen dat het goedkoopen goed huisraad van *ons eigen maaksel* koopen kan, dan de gewone ingevoerde artikelen die op deze markt worden verkocht.

Geillustreerd Catalogus en Prijslijst franco gepost op aanvrage.

Alle Goederen door ons vervaardigd worden door de Kaapsche Gouvernements Spoorwegen vervoerd tegen 20 per cent minder dan ingevoerd huisraad.

D. ISAACS & CO., Verteenkamers, Langemarkt Straat. Stoom Fabriek, BARRACK & BOOMSTRATEN. KAAPSTAD.

JAMES WILEY & Co

10 & 12 Darling-Straat.

BIEDEN TE KOOP AAN:

Doorndraad,- - - -
- - - - Gladdraad,
EN
NET OMHEININGSDRAAD,
Omheiningspalen, - - - - - -
Varkensdraad,
- - - - - - - 2 tot 4 voet.

DAM SCHRAPERS,

Galvanisch IJzer,
Galvanische - -
- - Waterpijpen
½ tot 3½.
en alle soorten IJzer Goederen.

R. M. ROSS & CO.,

Vestigen de aandacht van Koornboeren op het feit dat de

Massey Harris

Breede Open-eind Binder, (met Roller Assen) nog steeds vooraan staat.

DE populariteit van dit werktuig is te danken aan zijn groote kracht, duurzaamheid en eenvoud. Het zal in alle soorten van Koren en op alle soorten land werken.

Deze beroemde Zelfwerkende Binder heeft zich den meest uitstekenden naam verworven in al de voornaamste graanbouwende landen, en wordt erkend als de best werkende Binder in het land.

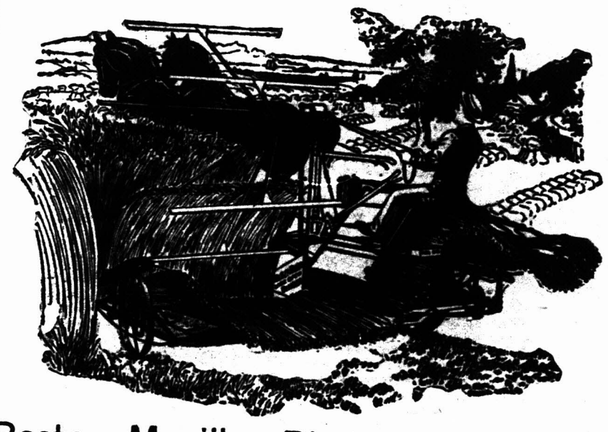

Beste Manilla Binder Schroeven.

Om prijzen en volledige bijzonderheden schrijve men aan

R. M. ROSS & Co.,

STRAND STRAAT, KAAPSTAD.

TE HUUR

OF des verlangend te koop, 10 uitstekende plaatsen uitgezocht in de Afdeelingen van Herbert, Hay en Barkly West.

Gebouwen, Landerijen, Fonteinen Buitengebouwen, Steenen Kralen en Kampen op de Gronden, vijf minuten rijden van het Post en Telegraafkantoor, en 't Politie Station. Goede scholen in de nabijheid. Overvloed van wild. Vogelstruizen in 't veld, dat geschikt is voor Paarden, Struizen, Vee, Merino Schapen, en geiten. De eenige reden van den verkoop is dat de eigenaar door slechten gezondheidstoestand zich terugwenscht te trekken, en het boerenbedrijf wil opgeven,

Richt u tot:

H. R. CAWOOD,

Postkantoor Papkuil, via. Ceimpbell.

Telegraphisch Adres: Cawood, Papkuil.

Aan Tabakverkoopers, Winkeliers en aan het Algemeen Publiek.

R WARNER & Co., zijn benoemd tot Agenten voor K. Machol & Co.'s beroemde Magaliesberg Tabak, die wij te koop aabieden in 't groot en in 't klein, in zakken van ¼, ½, 1 pond, 5 pond, en in zakken van ongeveer 60 pond. Vier verschillende soorten. Orders zullen spoedig verzorgd worden en als het voor kleine hoeveelheden is, moet de betaling met de order verzonden worden.

R WARNER & Co.,

BARRAKSTRAAT, 22, KAAPSTAD.

KENNISGEVING.

DE oude firma van GEBR. MEIRING is nog te vinden te No. 21, Simonsstraat, Johannesburg, en handelt als voorheen als Markt Producten- en Commissie Agenten. Alle goederen zijnde Producten, Levende Have, of anderszins aan hen gezonden hebben hun persoonlijk opzicht; en eene spoedige afrekening na verkooping. GEBR. MEIRING staan boven allen in spoed, orde en vlijt.

Zendt al uwe goederen geadresseerd aan Box 4355, Johannesburg.

Tel. Adr MEIRING.

A. SPOLANDER & CO.,

GEVESTIGD 53 JAREN

Chronometer-, Horologe- en Klokmakers

Mutual Gebouwen Darlingstraat,

Gouden en Zilveren Horologes in Voorraad gehouden.

Genoeg Geld Verdiend.

De EIGENAAR TREKT ZICH TERUG.

ALLES MOET WORDEN OPGERUIMD!!!

Huisraad!

Aardewerk, enz.

TEGEN

ONGEHOORD LAGE PRIJZEN!

LITTLE DUSTPAN,

Leveranciers van Kompleet Huisraad.

44 TOT 50, PLEINSTRAAT.

ZUID-AFRIKAANSCHE KONINKLIJKE MAILDIENST

"CASTLE MAIL" Maatschappij

DE Stoombooten deze Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uurn.m., naar Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschentijden.

NAAR ENGELAND.

Aug 16—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HARRISON
Aug. 30—CARISBROOK CASTLE, Kapt. ROBINSON.
Sept. 13—HAWARDEN CASTLE, Kapt. RIGBY
Sept. 27—NORHAM CASTLE, Kapt. REUDALL.
Oct. 11—DUNVEGAN CASTLE, Kapt. HAY.
Oct. 25—TANTALLON CASTLE, Kapt. DE LA COUR TRAVERS

Tusschenbooten naar Engeland via Las Palmas.

TINTAGEL CASTLE, Kapt. HARRIS, ongeveer 17 Aug.
BREAMER CASTLE, Kapt. ROSS, Ongeveer 31 Aug.
LISMORE CASTLE, Kapt. LE SEUR, ongeveer 1 Sept.
GARTH CASTLE, Kapt. WARDEN, Ongeveer 14 September.
PEMBROKE CASTLE, Kapt. MARSHALL Ongeveer 28 September.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Bpkt).

UNION LIJN KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ BEPERKT.

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag ten 4 uur n.m., als onder aanleggende

NAAR ENGELAND.

9 August—SCOT (Dubbel Schroef), Kapt MOSTON.
23 Augustus—NORMAN (Dubbel Schroef), Kapt. REYNOLDS.
6 September—GASGON (Dubbel Schroef) Kapt. ARMSTRONG.
20 September—MOOR Kapt. TYSON.
4 October—BRITON (Dubbel Schroef) Kapt. GRIFFIN.
18 October—SCOT (Dubbel Schroef) Kapt. MORTON.

TUSSCHENBOOTEN NAAR ENGELAND.
(AANLEGGENDE TE TENERIFFE).

GAIKA (Dubbel Schroef), Kapt. BEKNER Ongeveer 10 Augustus.
GOORKHA (Dubbel Schroef), Kapt. MOSES Ongeveer 24 Augustus.
GERMAN (Dubbel Schroef), Kapt. SYLVESTER Ongeveer 7 September
GREEK (Dubbel Schroef) Kapt. CHOPE, Ongeveer 21 September.
GOTH Dubbel Schroef) Kapt. NEILSON. Ongeveer 5 October.
GUELPH (Dubbel Schroef) Kapt HAGUE. Ongeveer 19 October.

Een van de Maatschappij's mooie Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES naar HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of the Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aansoek aan de Kantoren van de Union Stoomboot Maatschappij, Adderleystraat

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukkers-Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt, aan het kantoor, hoek van Burg- en Waalstraat Kaapstad.

Bijvoegsel tot De Zuid Afrikaan vereenigd met Ons Land Zaterdag, 26 Augustus, 1899.

General Sir William Butler, K.C.B.

A CATHOLIC GENERAL, WHO PREFERRED JUSTICE TO GREED.

Pope Gregory saw some youths with fair hair and blue eyes in the slave-market in Rome, and asked where they came from. He was told they were Angels from England, when he replied, "Non Angli, sed Angeli." He purchased the group and had them instructed in Christianity, ultimately sending them back as missionaries, with St. Augustine in charge. This band completed the general conversion of England and the acceptance of Christianity as the religion of the Crown and people.

A soldier with a gallant heart,
A just and loving creed,
Whose shield hath stayed the robber's dart
And saved a loyal seed!

Twas long ago the Pontiff bought
Our captives in old Rome,
Who with salvation's tidings sought
Their distant island home.

How many an honest Saxon heart
Since Saint Augustine's day
Hath left the bustle and the mart,
And trod the narrow way.

The legend runs that from that time
He gave our fathers grace,
He claims as guerdon from our clime
Some nobler, dearer face!

And, though the years with swiftness fly,
Few richer minds are gained
Than he who bade us all good-bye,
With sword and soul unstained!

An angel from the Anglian land,
A memory of love,
Where grey and grand the abbeys stand
And pierce the sky above!

SCOTTISH LIBERAL.

No Man of Honour Need Apply.

To the Editor of "Ons Land."

Sir,—We are all with you in thoughts expressed in leader, "No Man of Honour Need Apply."

Heaven give you strength to give voice to the feelings of South Africans in this critical time.

May the appeals to Heaven for peace be answered to our lasting good and welfare.

The *South African News* says war with Transvaal would be a "crime." That Gladstone would have named it "blood-guiltiness," as he did on previous occasions, I have no doubt.—Yours,

JUSTICE.

POLITICAL PARAGRAPHS.

The prominence given by the "Tomahawk" Press to those meetings held whenever an audience could be scraped together, for the purpose of advocating force as a means of settlement of the Transvaal question, was obvious to us all. The same amount of publicity and "forwardness" has not been lavished upon those earnest assemblages addressed last Sunday by the ministers of the Dutch Reformed Church in every dorp and town throughout Cape Colony, the Free State, and the Transvaal. Here unknowingly the Jingoists have aided us beyond our expectations, and fulfilled the essential requirements of both causes, as snobbery, greed, and ostentation appeal best to man's passions, and their contrasts to his Maker, Which has selected his own favourite arbiter, and the one that fully understands him and his aims.

***

The sooner we openly acknowledge a far wider distinction than difference of race the better for ourselves. Comparatively speaking, few Colonists are either of pure English or Dutch extraction; Africanders, as a rule, are the offspring of an alliance of both. The real dividing line in South Africa may be found in "We cannot serve God and Mammon," and we think it is both safe to say and proper to point out that, while we do not pose as saints, we feel that the material is in us from which good men are made, and we fervently trust there it will abide and flourish in sufficient virility to prevent us ever deliberately and publicly branding ourselves as "The worshippers of Greed," whose prophet is an impenitent thief.

***

Whilst Courts of Inquiry are on the *tapis*, would it not facilitate matters to have one here on the loyalty to and care of the fair fame of England shewn in the past by the respective parties and their leaders? With such a comparison, for instance, as Messrs. Hofmeyr and Rhodes in our mind's eye, is it any wonder we still shudder at the remembrance of the kiss of Caiaphas implanted on our brow at Graaff-Reinet? "Of course, you are loyal, &c." This was the forerunner of "the happy dispatch." *The end justifies the means* seem to be the motto of the Imperialism of to day; but, whether the end be obtained or not, all plain and honourable men will still consider Napier's celebrated despatch on the conquest of Scinde—"Peccavi"—is, in its literal sense, due to every man, woman, and child in Cape Colony.

***

On the death of Lord Rosmead, to whom the Raid and subsequent Commission must have been the source of endless worry, there arose an opportunity for the most absolute consolidation of the authority of the British Crown in South Africa, but the noblest means alone could attain a thorough confidence in the Colony and five years rest to the Transvaal freed from the machinations of the South African League or Plugge. Alas, until perfect trust in British honour, so oft and rudely shaken, was restored. At the end of that time his successor might have reckoned implicitly on the united support of the Free State and Cape Colony, and obtained this absoluteness without the semblance of bloodshed. But, alas, some fatality seemed to attend us from the day his successor landed and made his first speech up to the present hour. Suspicion of every one save the capitalist, and the belittling of honest loyal leaders (whose records are unimpeachable) engaged in sincere and arduous efforts to allay the fomented unrest and want of confidence created thereby, have been the means used, until the "happy despatch" completed the despair of the truly loyal folks of Cape Colony—a people loyal by nature to the traditions of their race and homes and their duty to God.

***

Some of the ancients might have come to our aid. Theodoric, for instance, who, on being asked by his courtiers to debase the coin of the realm replied "that nothing which bore his image or superscription should ever countenance falsehood."

PRESS LAW WANTED.

To the Editor of "Ons Land."

Sir,—I have read with much interest your correspondent "Alpha's" letter in your issue of 19th inst., in which he appears to advocate a restriction on our "Free Press."

A your correspondent has opened this correspondence in English, I trust you will also give my letter to appear in that language, for I feel, somehow or other, this subject touches to a painful extent the majority of the English journals in our Colony.

I have seen some of the most outrageous and the grossest libel in some Colonial papers, and this is the outcome of what we term to call "A Free Press." The papers in question contained these lies have proved themselves such over and over again, because they have printed them only to contradict them the following day after their publication.

A Free Press is a grand thing, no doubt; but when the responsibility for the contents of papers is left in the weak hands of men of more unprincipled men, then it is to be discover, like the Transvaal, that it is better to place a little more restriction on the Press.

I am strong, I think, the opinion of hundreds of moderate politicians in this Colony when I say that, if a Press Law existed in this Colony, like that enforced by such Foreign Governments as Germany and Italy, race hatred and general feeling between the two predominant white races would never have had to exist at present would never have had to exist, and I also venture to assert that in my humble opinion and the more exalted opinions of hundreds of newspaper-reading men that journalism as at present existing, without some sort of restriction, cannot any longer be tolerated by men who take a moderate view of things. And moderation in journalism will only and can only be obtained by publication of the truth and nothing but the truth, and this cannot be attained except by placing restriction on the Press of the Colony.

It is all very well to come forward with a statement which is at once known to be false with the usual "It is said—it is understood" prefixed, or that happy Goschen of the journalist, that euphonious little "alleged"; but we all know that the majority of the newspaper-reading community takes these little "conditionals" as non-existent, consequently a great deal of harm is done.

Surely our present Ministry, which, up to now, has been responsible for the passing of some very wise measures, will see its way clear to also introduce a measure which to a certain extent will purify the tone of our Colonial Press, by placing some sort of restriction on those responsible for its existence.

Fairbridge and Pringle agitated to get a Free Press, not a lying and vituperative one.

Yours respectfully,

G. P. V.

Observatory Road,
22nd August, 1899.

Een Veelzeggende Petitie.

NEDERLAND AAN ENGELAND.

TEN BEHOEVE VAN DE Z.A.R.

Van den secretaris van de "Nederlandsch Zuid Afrikaansche Vereeniging" hebben wij de volgende circulaire en copie van een petitie ontvangen, welke in Nederland wijd en zijd verspreid is. Het valt niet te betwijfelen dat deze petitie een heilzamen invloed heeft uitgeoefend.

Amsterdam, Augustus, 1899.

Aan de Redactie van de Noord-en Zuid-Nederlandsche bladen.

WelEd. Geb. heeren,—Wij hebben hiermede de eer u toe te zenden een exemplaar van een manifest aan het Engelsche Volk, in zake de noodlottige spanning in Zuid-Afrika en het oorlogsgevaar dat de Zuid-Afrikaansche Republiek en de stamverwante Hollandsche Afrikaanders door de houding van een deel van het vijandig gezinde Engelsch Ministerie bedreigt.

U zult, indien deze zaak uwe medewerking verdient, waaraan wij niet twijfelen, deze bevorderlijk kunnen zijn op de volgende wijzen:

1. Door het manifest en de onderteekening door mannen en vrouwen warm te bepleiten en aan te bevelen.

2. Door het manifest in uw kantoor ter teekening te willen leggen en tot de onderteekening aan te moedigen.

3. Door gedurende een week het manifest in uw geëerd blad af te drukken en er onder zooveel ruimte te laten dat een viertal handteekeningen kunnen geplaatst worden en dan de lezers uit te noodigen het manifest met de handteekeningen uit te knippen en u te zenden.

Wij verzoeken u dan deze uitknipsels zoo spoedig mogelijk doch uiterlijk 15 Augustus evenals de onderteekeningen op de u gezondene exemplaren, aan ons te zenden.

Van uwe medewerking in deze goede volkszaak overtuigd, verblijven wij,

Hoogachtend.

De Nederl. Zuid-Afrik. Vereeniging.
G. A. A. MIDDELBURG, *Voorzitter*, te Baarn; Mr. J. B. LOMAN, *Penningmeester*, te Amsterdam; PAUL DEN TEX, *Secretaris*, te Amsterdam; Mr. H. P. G. QUACK, te Amsterdam; E. S. LABOUCHERE, te Amsterdam; Mr. E. J. EVERWIJN LANGE Jr, te Amsterdam; Ds. M. A. PERK, te Amsterdam; Mr. J. E. HENRY, te 's Gravenhage; Mr. J. P. MOLTZER, te 's Gravenhage; Mr. A. VAN NAAMEN VAN EEMNES, te 's Gravenhage; Dr. W. H. VAN DE SANDE BAKHUIZEN, te Utrecht; Prof. Mr. J. DE LOUTER, te Utrecht; A. S. VAN REESEMA, te Rotterdam; Mr. G. VAN TIENHOVEN, te Haarlem; Jhr. Dr. L. DE GEER, te Velp.

DE PETITIE.

Aan het Volk van Groot-Brittannie;

Wij Nederlanders, verwant aan u door een gemeenschappelijken oorsprong, door overeenkomst in geschiedenis en traditiën, door gelijksoortige zeden en staatsinstellingen, ontleenen aan deze verwantschap, waarop wij trotsch zijn, de vrijmoedigheid om uitdrukking te geven aan den onwêerstaanbaren aandrang van ons hart en de diepe overtuiging van ons verstand, dat er bij velen uwer een sterke neiging bestaat een schromelijk onrecht te begaan jegens het volk der Zuid Afrikaansche Republiek, eene loot van onzen gemeenschappelijken Germaanschen stam, een volk zwak in aantal, maar sterk door de deugden, welke door alle Angelsaksers op den hoogsten prijs worden gesteld: moed, onafhankelijkheidszin, zelfbewustheid en godsdienstzin.

Wij doen een beroep op uw dieper besef van rechtvaardigheid en edelmoedigheid, wanneer wij u toeroepen:

Laat af van de pogingen, door sommigen uwer geldmannen en staatslieden beproefd, om dit volk te belemmeren in de geleidelijke ontwikkeling van eigen aard en aanleg en te onderwerpen aan uwen wil.

Laat af van het zoeken en aangrijpen van aanleidingen en voorwendsels om u te mengen in zijne aangelegenheden, omdat het deze op andere wijze regelt, dan *u* redelijk en wenschelijk schijnt.

Laat overigens dit volk zich natuurlijk ontwikkelen, zelf den geest des tijds ondergaan, die onvermijdelijk voortdrijft op den weg van vooruitgang in stoffelijk en geestelijk opzicht en elke geweldadige stoornis veroordeelt, omdat zij de geleidelijke ontwikkeling veeleer vertraagt dan bevordert.

Wij vragen u dit dringend, niet alleen om dat eene andere politiek leiden moet tot geweld, bloedstorting, broedermoord; maar ook omdat daardoor het recht geschonden, de naam van Britsche rechtvaardigheid geschandvlekt, van Britsche scherpzinnigheid ondermijnd en die van Britsche grootmoedigheid tot een spotterij gemaakt wordt.

Erkenning van Ontvangst van Resoluties.

Kaapstad, 24 Augustus, 1899.

Aan den Editeur,

Mijnheer,—Sedert mijn laatsten brief heb ik de volgende resoluties ontvangen en verzonden, namelijk die van Goudini Caledon, Zoetendalsvley Willowmore, Quaggashoek Achter Sneeuwberg, Commadagga, Porterville, Klein Karreepan Kimberley, Malmesbury, Adelaide, Alexandria, Achter Héx Rivier Worcester, Stockenstroom No. 2, Nauwpoort No. 1 Middelburg, Zoetwater Calvinia, Baviaanskloof Willowmore, Koevanfontein Prins Albert, Rietfontein Hanover, Boschkloof Clanwilliam, Kookpan Tarkastad, Rooidam, 1 Upper Albania Herbert, Oudtshoorn, 4 Voor Baviaanskloof Willowmore, Vlekpoort 2 Tarkastad, Ezelsfontein Fraserburg, Victoria West, Rhenosterberg 2 Philipstown, Dordrecht, Caledon, Koegasputs Hay, Hanover, Worcester, Fransche Hoek, Twee Rivieren, Langverwacht—Vryburg, Coetzeesburg, Fort Beaufort 1, Hartfontein Tak.

Ik ontving namens Z. Excellentie de verzekering dat deze vredes resoluties opgezonden zijn naar den Staats secretaris van Kolonien. De resoluties van de hieropvolgende plaatsen heb ik later ontvangen en laten afschrijven en die zijn nu klaar om overhandigd te worden, namelijk; Pearston, Kakamas, Uitkomst, Beyersfontein, Ravensfell Barkly Oost, 2 Gouph Beaufort West, Eendefontein 4 Carnarvon, WB Rivier, 2 Middelburg, Heidelburg, Richmond, Zandvlakte Alexandria, Zwagershoek 5 Somerset Oost, Mancanzans 3 Bedford, Bovencango Uniondale, 6 Barkly Oost, Middelburg, 4 Vryburg 2 Barkley Oost, Oudeplaats Aberdeen, Brakvley Nieuwveld 3, New England 2, Kenhardt 6, Glen Grey Lady Frere, Spreeuwfontein 5 Britstown, Willowmore, Elliott, Cameron Glen Bedford, Onrustfontein Petrusville, Karnemelkspruit, Rhodes, Kalahari, Aberdeen, 3 Herbert, Kransfontein Prieska, Bedford 4, Albanie 1, Vetkuil Somerset Oost, Oostrietrivier Bedford.

Uw dw. Dienaar,
N. F. DE WAAL.

BRIEVENBUS.

"Waarheid" schrijft dat hij vernomen heeft dat er een plan bestaat dat ds. S. J. du Toit in September aanst. te Olifantsrivier, Clanwilliam, zal gaan godsdienst houden. Hij meent echter dat na hetgeen in het verledene gebeurd is, het niet wenschelijk zal wezen, en richt dan eene waarschuwing tot de inwoners van die streken.

Hugenoten Gedenkzaal.

DE HOEKSTEENLEGGING.

DOOR DEN HOOFDRECHTER.

INDRUKWEKKENDE EN GEVOELVOLLE TOESPRAKEN.

Ondanks het regenachtig weer, vergaderde er Donderdagnamiddag te 3 ure een groote schare van de edelsten in den lande op het terrein aan de Queen Victoria straat, Kaapstad, waar thans de Hugenoten gedenkzaal in aanbouw is, ter bijwoning van de hoeksteenlegging van dat gedenkteeken, dat dienen moet ter nagedachtenis der Hugenoten voorvaderen.

De legging van den steen werd toevertrouwd aan zijn ed. achtbare sir J. H. de Villiers, P.C., K.C.M.G., hoofdrechter der Kaapkolonie, en zalven een nakomeling der Hugenoten.

Onder de groote schare om den steen vergaderd waren er de hoogsten in kerk en staat, de eersten op godsdienstig en maatschappelijk gebied. Men zag er den premier (den ed. heer W. P. Schreiner) en eenigen zijner medeministers; de meerderheid der leden van beide huizen van het parlement—het lagerhuis dat in zitting was verdaagde voor een uur ten einde leden in de gelegenheid te stellen de plechtigheid bij te wonen; den speaker van 't lagerhuis (dr. Berry); den burgemeester van Kaapstad (den heer Ball); den ed. heer J. H. Hofmeyr, den ed. heer R. P. Botha (Black-rod) en andere eerste ingesetenen van Kaapstad en omliggende dorpen; di. A. Murray, Moorrees, J. Roos (aankgelastigde der N.G. Kerk), en vele andere leeraren der Ned. Ger. kerk en leeraren van andere kerken, en ook een aantal dames, die trots het dreigend weder niet te weerhouden waren van hunne belangstelling te toonen.

De plechtige verrichting nam een aanvang met het zingen van het 4de vers van Ps. 118, waarna ds. A. I. Steytler een gedeelte las van Ps. 117, gevolgd door een krachtig gebed door ds. J. H. Neethling (Stellenbosch).

Daarna las ds. J. Roos, secretaris der bouwcommissie, het volgend document, dat samen met de kerkelijke bladen, de nieuwsbladen van den dag, en in omgang sijnde muntstukken in een holte onder den steen werden gelegd. Het document luidt als volgt:—

Dit gebouw, dat dienen moet tot een zaal voor de Synodale samenkomsten, met bijbehoorende vertrekken voor comité-kamers, het kerkelijk kantoor, en het archief, is opgericht in gevolge besluit van de algemeene vergadering der Ned. Geref. Kerk in Zuid Afrika, welke zitting hield in de Kaapstad in de maand October van het jaar onzes Heeren een duizend acht honderd zes en tachtig, om op waardige wijze voor het nageslacht te vereeuwigen:—

De overkomst der Hugenoten naar de Kaap in het jaar 1688—89, die, tengevolge van de revocatie van het Edikt van Nantes in het jaar 1685 uit hun geboorteland verdreven werden, omdat sij Gode meer gehoorzaam waren dan den menschen;

in erkenning van en dankbare hulde aan hun standvastig geloof, hun ongeveinsde Godsvrucht en de reinheid en zuiverheid van hun wandel; en

ter nagedachtenis aan de wonderbare uitredding door der Vaderen God aan het voorgeslacht bewezen.

De Hoeksteen van dit gedenkteeken is gelegd, in den Naam des Drie Eenigen Gods, op heden den 24sten Augustus (den gedenkdag van den Bartholomeus moord), van het jaar onzes Heeren Een duizend acht honderd negen en negentig (1899), door den HoogEd. heer sir J. H. de Villiers, PC; KCMG, hoofdrechter der Kaapkolonie.

De thans fungeerende commissie, die door de synode van 1897 benoem d werd om dit werk uit te voeren, bestaat uit de volgende heeren predikanten en ouderlingen, t.w.:—Di. A. Moorrees, praeses, dr. J. J. Kotzé Gzn, A. Murray, A. I. Steytler, A. D. Lückhoff, C. F. J. Muller, B. P. J. Marchand, en de heeren J. A. Bam, J. A. Smuts, T. J. R. Holmeyr en den aankgelastigde ds. J. Roos, scriba.

Deze commissie kocht in de maand Dec. 1897 voor rekening van de Ned. Geref. Kerk in Z. Afrika het terrein voor de som van £10,500, stelde na verloop van eenige maanden den heer George Gordon Milne tot architekt aan; en in de maand Maart 1899 werd met het bouwen een aanvang gemaakt, zijnde de heer Arthur Hopkins de kontracteur.

De leden der bouwcommissie zijn de heer J. A. Bam en di. B. P. J. Marchand en J. Roos.

Kaapstad, 24 Aug. 1899, in het 61ste jaar der regeering van Hare Majesteit de Koningin Victoria, zijnde Zijne Excellentie sir Alfred Milner, gouverneur van de Kaapkolonie en Harer Majesteits hooge commissaris, en de edele heer W. Schreiner, eerste minister.

Nadat de documenten, couranten, enz. door ds. Roos onder den steen waren gelegd, trad ds. Marchand voorwaarts en las de volgende

BESCHRIJVING VAN HET GEBOUW

voor:—

Voor een langen tijd werd de behoefte gevoeld aan een geschikte plaats waar de synode onzer kerk zou kunnen vergaderen en het gebouw dat thans opgericht wordt en de hoeksteen waarvan heden namiddag gelegd wordt is het praktisch resultaat van vele pogingen en arbeid aan dentkant van die beeren die zoo groot belangstelden in de stichting van een geschikte zaal voor de synode en kerkekantoren die terzelfder tijd een gepast en blijvend gedenkteeken zou zijn ter gedachtenis aan de Hugenoten die door vervolging uit het land hunner geboorte gedreven dit land hun tehuis maakten. Het was echter eerst in December 1897 dat de bouw-commissie, ha een prachtig terrein in Queen Victoriastraat, Kaapstad, verkregen te hebben, in een positie was architecten uit te noodigen plannen voor te leggen in een competitie voor een gebouw dat aan de behoefte zou voldoen, en na zorgvuldige overweging der plannen door verscheiden architecten voorgelegd, werden dat van den heer Geo. G. Milne aangenomen.

In den breede beschouwd zal het gebouw bestaan uit een synodale zaal aan het Keeromstraat einde van het bouwperceel met een ruime binnenplaats met vleugels aan iederen kant naar Queen Victoriastraat. De synodale zaal in op de eerste verdieping, rechthoekig, 88 voet bij 65, met ruimte voor 240 leden. Rondom deze ruimte loopen aan drie sijden galerijen waar een 400 toehoorders plaats kunnen nemen. De zaal is zoo ingericht dat het mogelijk is de personen op het platform te zien in te hooren van uit alle kanten der zaal. Het dak is hoog en in gebogen vorm rustende op een arcade aan beide sijden en van seer goede ventilatie middelen voorzien. Het licht komt in van drie sijden door vensters van cathedraal ruiten voorzien. Naast aan de zaal is een consistorie kamer 40 bij 25 voet, een moderators vertrek en wasch en kleed kamers en comité kamers. Uit het voorportaal leidt een trap naar de zaal en andere vertrekken. Toegang tot de galerijen wordt verkregen door twee deuren uit Keeromstraat. Ter zijde van het voorportaal komt een verversching kamer en kleed en wasch kamers. Aan den linkerkant zijn 2 kantoren en een vuurproef vertrek voor gebruik der kerkekantoren.

Onder den vuurproef vloer van de synodale zaal zijn en drie groote stores en 3 kantoren.

De meeste kantoren zijn in de twee vleugels met toegangen naar Queen Victoriastraat. Het beste bouwmateriaal wordt gebruikt en de rioleering aal volgens de nieuwste methoden zijn. Het gebouw zal met elektrisch licht verlicht worden.

De stijl van bouw is eenvoudig — geen grootsch uitterlijk vertoon—daar men meer het oog had op soliditeit en degelijkheid, en een stijl bevoegde waardig aan de tradities der Hugenoten voorvaders. Het gebouw heeft het voorkomen van stille waardigheid en zeer gepast voor het doel.

Ouderling Bam, van Zeepunt, trad nu voorwaarts en overhandigde aan zijn ed. achtbare sir Henry de Villiers den zilveren troffel (waarop gegraveerd stond de naam van den ontvanger met vermelding van de plechtige gelegenheid) en verzocht hem in een korte, maar zeer nette toespraak, waarin hij getuigde van de hooge achting door allen sir Henry toegedragen en de hoop uitte dat de troffel in het bezit zou blijven van de nakomelingen van sir Henry tot in verre nageslachten, den steen te leggen.

Onder het leggen van den steen zong de schare het eerste vers van Gezang 156.

REDE VAN DEN HOOFDRECHTER.

Sir Henry de Villiers, die met toejuiching ontvangen werd, verklaarde nu dat de steen goed en behoorlijk gelegd was en leverde de volgende rede in het Engelsch:

Wel eerw. heeren, heeren en dames!

Ik acht het geen geringe eer gevraagd te sijn dezen hoeksteen te leggen. Het gedenkteeken dat gij op het punt staat op te richten zal, onder anderen, voor het nuttig doel dienen van een zaal daar te stellen voor de vergaderingen van de algemeene synoden der Nederduitsch Gereformeerde kerk. Het denkbeeld van de gedachtenisviering aan de aankomst van de Hugenoten vluchtelingen uitstekend in het jaar 1888, in welk jaar de 200ste verjaardag van de herroeping van het edikt van Nantes herdacht werd. In het begin was er eenigszins moeilijkheid te beslissen welken vorm het gedenkteeken zou moeten aannemen, maar eindelijk werd een aanvang gemaakt met het bijeenbrengen van twee fondsen. Het dêne waarmede ik te doen had, had ten doel de stichting van een scholierschap aan het Z. A. College. De thesaurier van dat fonds was de eerw. heer Du Plessis die, behalve dat hij een der meest geachte en toegewijde predikanten van onze kerk is, zelf ook een afstammeling is van de edelsten der vluchtelingen, die naar deze stranden kwamen (hoor, hoor) Het fonds werd aan den raad van het college overhandigd en door hem tegen rente belegd en het doet mij genoegen te zeggen dat het bedrag spoedig voldoende zal sijn om een aanzienlijke scholierschap in verband met die inrichting daar te stellen (toejuiching). Het andere fonds werd in handen genomen door de autoriteiten der kerk, die uiteindelijk besloten het te besteden aan de oprichting van eene zaal waarvan de hoeksteen zoo even gelegd is.

Gij zult het mij vergeven zoo ik van deze gelegenheid gebruik maak om te gewagen van een bladzijde uit de geschiedenis die op zichzelve niet alleen belangwekkend is, maar ook soovele menschen aan dit land verbindt met die van Holland, Engeland en Frankrijk. Ik wensch nu niet op godsdienstig gebied te treden, maar ik mag aannemen dat de Hugenoten van Frankrijk waarachtig geloofden, onder al hun beproevingen, dat zij waarheid, gerechtigheid en recht aan hunne zijde hadden (toejuiching). In alle waarschijnlijkheid geloofde Lodewijk XIV ook, bij 't vervolgen der Hugenoten met onvermoeiden ijver, dat hij slechts een plicht vervulde, welke hij verschuldigd was aan God en sijn land. Hij werd in sijn vervolging aangemoedigd door groote geestelijken als Bossuet en Massillon wier hoogs roem voor geloofsdrieft en godsvrucht in Frankrijk erkend werd. Deze mannen juichten de herroeping van het Edikt van Nantes toe als een noodigen slag tegen de ketterij en zoogenoemde disloyaliteit, en laatstgenoemde vooral verlustigde zich in de hartstochtelijke uitroeping: "De onheilige tempels," seide hij, "zijn verwoest, de preekgestoelten van verleiding afgebroken, de profeten der leugen van hunne kudden gescheurd. Bij den eersten slag haar toegediend door Lodewijk, valt de ketterij, zij verdwijnt en is verplicht óf sich te verbergen in de duisternis, vanwaar zij was voortgekomen, óf over den oceaan te gaan en met sich te nemen naar vreemde landen hare valsche goden, hare bitterheid en hare woede." De Hugenoten moesten kiezen tusschen de aanname van een godsdienst waarin zij met oprechtheid niet konden gelooven en vlucht uit hun geboorteland dat zij beminden, en zij kozen het laatste. Om in eenige richting te ontkomen was echter moeilijk. Onder het oorspronkelijke Edikt werden vluchtelingen die ontdekt werden veroordeeld tot de galeien voor hun leven, terwijl hunne verraders tot belooning de helft hunner goederen kregen. Maar deze wet werd niet streng genoeg geacht en in 1686 vaardigde de koning een ander Edikt uit, verklarende dat elke vluchteling die gevangen genomen werd, zoowel als elke persoon die bevonden werd als hun geleide te dienen, ter dood zou worden veroordeeld. In weerwil van deze straffen en voorzorgen ontsnapte een groot aantal van hen uit Frankrijk. Sommigen gingen naar Engeland, anderen naar Holland, en anderen naar de Engelsche kolonies in Amerika. Het is een bezielende gedachte voor de afstammelingen van de Hugenoten, dat deze mannen, waar sij ook heengingen, den verstandelijken en stoffelijken rijkdom vermeerderden (toejuiching), en in vele gevallen ook den militairen roem van de landen waarin zij zich vestigden. Onder de afstammelingen in de Vereenigde Staten waren de beroemde families van Jay en De Lancy, welbekend in de geschiedenis dier Staten. In Massachussetts vormden de vluchtelingen verscheidene nedersettingen en de beroemde Faneuil Hall te Boston was het geschenk van een zoon van een vluchteling. In Maryland en in Virginia werden andere nedersettingen gevormd en sommige van de beste familiën van Amerika sijn er trots op hun afkomst van de Maurys en Fontaines in den laatstgenoemden staat te kunnen nasporen (hoor, hoor). Zuid Carolina werd genoemd "het tehuis van de Hugenoten," want bijna een duizend tal vluchtelingen kwamen daar uit de havens van Holland aan. Van de Fransche nedersetters in Carolina sijn gekomen de Ravenels, Fravezants, Boudinots, Bayards, Du Prés, Chevaliers en vele andere beroemde Amerikanen.

Maar Holland en Engeland waren de voornaamste toevluchtsoorden. De publieke zoowel als de private gastvrijheid van Holland was prachtig. De magistraten van Amsterdam stonden de vluchtelingen niet alleen de burgerschaprechten toe, maar schonken hen ontheffing voor drie jaar van belasting. Iedere aanmoediging werd hun gegeven. De bevolking ontving hen in hunne huizen als gasten en toen de private woningen gevuld waren, werden publieke inrichtingen voor hunne huisvesting geopend. De vluchtelingen van hun kant betaalden deze daden van gastvrijheid door hun nijverheid en vlijt, en door de daadwerkelijke hulp die zij gaven aan Willem III van Engeland in zijn verdediging tegen de aanvallen van den grooten Franschen koning.

Het zou te veel van uw tijd vorderen als ik zelfs maar een klein gedeelte van de weldaden opnoemde over Groot Brittanje gebracht door de immigratie van Hugenoten in dat land. De daden van de Hugenoten en hun afstammelingen zijn geschreven op iedere bladzijde van de Engelsche geschiedenis (toejuiching). Onder uitblinkende generaals vinden wij de namen van generaal de Ruvigny en van veldmaarschalk Lord Ligonier, onder beroemde zeekapiteins de namen van de Gambiers en van "the gallant good Riou" die gedood werd bij het kommandeeren van het Amazone fregat te Kopenhagen in 1801. Onder uitblinkende wetsgeleerden hebben wij de namen van Lord Romilly, rechter le Blanc, sir John Bayley en sir John Bosanquet en in Ierland van hoofdrechter Lefroy. Garrick, de groote Engelsche tooneelspeler was van Hugenoten afstamming, zijn werkelijke naam was Garrique. De Martineau's, zoo welbekend in de Engelsche letterkunde, waren afstammelingen van Gaston Martineau, een dokter van Dieppe die zich in 1685 te Norwich vestigde. Onder Engelsche staatsmannen behoef ik slechts te noemen Layard, Lefevre, Paget, Hugessen en Labouchere, en onder geestelijken de namen van dr. Jertin, de schrijver van het bekwame "Leven van Erasmus" en de Maturins, afgestamd van den predikant Gabriel Maturin die ter wille van sijn godsdienst zes en twintig jaar in de Bastille gevangen zat. Maar het was in de nijverheidskunsten dat de immigratie van Hugenoten in Engeland de meest tastbare resultaten voortbracht. "De werkende klasse der immigranten," zegt Smiles in zijn werk aangaande de Hugenoten, zetten zich zeer spoedig neer ter uitoefening van hun respektieve beroepen in verschillende deelen van het land. Een groot deel van hen vestigde zich in Londen, en verscheidene distrikten van de metropolis waren geheel door hen bewoond. Spitalfields, Bethnal Green en Soho waren de voornaamste Fransche wijken, waar Fransch werd gesproken in de werkplaatsen, in de scholen, kamers en de straten." Zij voerde in Engeland de vervaardiging in van zijde, glas en papier en vooral fabrikaten in verband met de mode en hielpen op die wijze de oppermacht van de Engelsche fabrikaten over die van Frankrijk en de rest van de wereld, vestigen.

De mannen en vrouwen die naar deze Kolonie kwamen waren van een eenigszins andere klasse. De meerderheid van hen waren landbouwers, maar er waren ook eenige leden der geleerde vakken onder hen. Velen van hen waren in Frankrijk bemiddeld geweest, en zij konden allen in Frankrijk genoegelijk hebben geleefd als zij slechts in naam een godsdienst hadden willen omhelzen waarin zij niet konden gelooven. Zij gaven de voorkeur aan verbanning met al de gevaren die vlucht uit hun land zich sleepte. Beroofd van alles wat zij bezaten, ontsnapten zij in allerlei vermommingen en kwamen in de Nederlanden aan in een toestand van uiterste armoede.

De Nederlandsche Oost Indische maatschappij bood aan hun vrije passaat naar dit land te verschaffen en hen te voorzien van plaatsen bij hun aankomst alhier. Zij namen het aanbod aan en ondernamen wat destijds een lange reis van verscheidene maanden was en gingen vele gevaren op de reis door. Na hun aankomst alhier waren zij in het begin afhankelijk van de liefdadigheid der maatschappij. Hun getal wordt geschat op slechts 200. De meesten hunner waren te Drakenstein en Franschhoek gevestigd, waar zij voorzien werden van een onderwijzer voor hunne kinderen en een predikant om voor hunne geestelijke belangen te zorgen. Hun predikant was Pierre Simond; maar hem werd niet vergund een afzonderlijke kerk te stichten zonder onderwerping aan voorwaarden waaraan, naar ik vrees, kerkeraden op den huidigen dag zich niet zouden onderwerpen. (Gelach.) De diakenen en ouderlingen moesten door den politieken raad worden goedgekeurd; een politieke commissaris moest een setel hebben in den kerkeraad en belangrijke zaken moesten voor den kerkeraad aan de Kaapstad gebracht worden. Het is vreemd op den huidigen dag wanneer de nakomelingen van deze vluchtelingen allen "Dutchmen" genoemd worden, te vernemen hoe veel kwaad bloed er in het begin tusschen deze twee rassen was. In 1689 maakte een deputatie van de vluchtelingen, bestaande uit ds. Pierre Simond en 5 anderen, hare opwachting aan het Kasteel, en verzocht ten behoeve van hunne landgenooten toegelaten te worden hun eigen kerk te stichten. De commandeur, Simon van der Stell, maakte zich erg boos. Hij verklaarde dat de onderneming niets anders was dan verraad en dat de Franschen de parmantigste en ondankbaarste menschen onder de zon waren. Zij willen niet alleen hun eigen kerk, zeide hij, maar hun eigen magistraat en hun eigen prins. Zij zullen niets van dat al hebben. Op eene openbare vergadering besloten de Franschen niet met de Hollanders te huwen, blijkbaar vergetende, zoals dr. Theal terecht opmerkt, dat indien zulk een resolutie kon worden uitgevoerd, de meesten hunner in het geheel niet konden huwen. (Gelach.) Zij dachten daar later anders over en velen hunner huwden Hollandsche vrouwen en begonnen aldus de samensmelting der rassen welke nog aan den gang is in Zuid Afrika. Indien de oude vijandschap zoo volkomen genezen is dat se geen spoor heeft nagelaten, mogen wij dan niet de hoop koesteren dat zoodanige andere ras vijandschappen als er nog in Zuid-Afrika bestaan eerlang volkomen weggeveegd sullen sijn! (Luide toejuiching) Twee honderd jaar geleden waren de disputen omtrent de Hollandsche en Fransche talen zoo heftig als ze thans sijn over Engelsch en Hollandsch. In 1701 deelde de plaatselijke raad der maatschappij aan de kamer te Amsterdam mede dat de Fransche predikant Pierre Simond, op het punt stond de Kolonie te verlaten en vroeg de kamer een ander predikant in zijn plaats uit te zenden. Het antwoord dat gezonden werd aan den gouverneur Van der Stel, was gedateerd 20 September, 1701, en was als volgt:—"Een leeraar die de Hollandsche en Fransche talen verstaat zal uitgezonden worden, niet, naar wij verstaan, om in laatstgenoemde taal te preeken, maar alleen met het doel die oude kolonisten die onze taal niet verstaan, te bezoeken, te verzorgen en te troosten. Door zulke middelen kunnen wij in den loop des tijds er in slagen die taal te vernietigen (het oorspronkelijk woord is: mortificeeren), en als het ware verbannen uit die plaats; en met dit doel voor oogen zult gij er voor zorgen dat de scholen voor geen ander of verder doel zullen worden gebruikt, dan de jeugd te leeren in onze taal te lezen en te schrijven." Later schreef de kerkeraad te Drakenstein een brief aan den plaatselijken raad, overleggende de namen van geschikte personen te worden gekozen als leden des kerkeraads. De brief was geschreven in beleefde taal, maar ongelukkig was het in het Fransch. Het antwoord was "dat aan den kerkeraad bekend gemaakt wordt dat hij in de toekomst niet meer brieven aan de regeering in het Fransch moest schrijven, maar dat ze slechts in Hollandsch moesten sijn." Deze oorzaak van verwijdering, verdween echter langzamerhand, en de Hugenoten werden vereenigd met de Hollandsche inwoners, niet alleen in Godsdienst maar ook in taal. De Hugenoten en hunne afstammelingen setteden zich neder als nijvere inwoners en loyale onderdanen van de Hollandsche regeering en toen die vervangen werd door de Engelsche, namen zij vriendelijk de nieuwe regeering aan, en gelijk hunne vele stamgenooten in Engeland, behooren zij op den huidigen dag tot de loyaalste onderdanen van de Britsche kroon. Van een handvol vluchtelingen, voor hun bestaan afhankelijk van de liefdadigheid der regeering zijn zij vermeerderd tot een heirleger, verspreid over de lengte en breedte van Zuid-Afrika.

Een Fransch schrijver schat hun aantal bij het begin van deze eeuw op slechts 4,000. Op 't oogenblik moeten er meer dan tien maal dat aantal sijn, en als in dezelfde mate de vermeerdering voortgaat zullen over twee honderd jaren hun nakomelingen bij millioenen worden geteld in plaats van bij duizenden. De meerderheid van de afstammelingen van de onde vluchtelingen hebben tot nu toe zichzelven gewijd aan de bebouwing van het land, welke ook het beroep van hun voorvaders was. Indien zij niet als eene klasse rijk zijn, bedeeld met de goederen van deze wereld, laat ons dan hopen dat zij in ieder geval de oorspronkelijke deugden van hun voorvaderen hebben bewaard. In 't oog vallend onder die deugden waren een innige liefde voor wat zij geloofden dat de waarheid was, en die

PARLEMENT.

WETGEVENDEN RAAD.

WOENSDAG, 23 AUGUSTUS 1899.

(Vervolg.)

DE GENEESKUNDIGE WET.

De raad ging in comité op deze bill.

De ed. heer Neethling in den stoel.

Op clausule 2 had

De ed. heer De Villiers een amendement, dat na het woord "veertigste," de woorden "en zeven-en-veertigste" worden ingevoegd.

De ed. heer Graham hoopte dat het amendement niet zou worden aangenomen daar de deur daardoor te wijd zou worden opengezet voor den verkoop van vergift. Als het amendement aangenomen werd zou men vrij arsenic en strijchnine mogen koopen. Dit was te gevaarlijk.

De ed. heer De Villiers trok zijn amendement terug.

De ed. heer De Wet zeide dat hij een amendement wilde voorstellen, dat de woorden "zeven en twintig, acht en twintig, en negen en twintig" achter de woorden "twee en twintig" worden gevoegd.

De ed. heer Graham zeide dat ook dit amendement het recht zou wegnemen van den geneeskundigen raad om zekere regulatien te maken en dat zou niet gaan.

De ed. heer De Villiers wees er op dat sectie 9 voorziening maakte in de richting door den ed. heer De Wet aangeduid.

De premier zei dat het toch niet zou gaan om de bestaande wet zoodanig te herroepen. Men kon niet deze clausules herroepen die de roeping van vroedvrouwen regelen. Hij meende dat de wet niet de ongecertificeerde vroedvrouwen zou verhinderen van hun werk te doen. In het onderveld kon men geen gecertificeerde vrouwen krijgen, maar de wet zou hen niet verhinderen hun werk te doen. Het zou niet gaan nu de bepaling te herroepen waarbij gelicentieerde vrouwen zich moesten laten registreeren.

De ed. heer De Wet zei de bill mocht goed wezen voor de steden. Onder omstandigheden zou hij zijn amendement terugtrekken.

Op clausule 5.

De ed. heer Dolley zou willen weten of de kosten van elektie van leden door de regeering zouden worden gedragen

De premier zeide dat het artikel alleen ten doel had om voorziening te maken voor nominatie van leden.

Op clausule 6 stelde de ed. heer De Villiers als een nieuwe subsectie voor de invoeging van de woorden "behalve voor geneeskundige doeleinden." Zooals de wet nu stond kon men niet een geneesmiddel verkrijgen waarin vergift was. Boeren werken veel met vergift; als nu een persoon door strychnine vergiftigd wordt is het beste tegengift chloroform, en een gewoon mensch zou dat dan niet kunnen verkrijgen om toe te dienen. Zoo waren er andere gevallen waarin het noodig was haastig te handelen en het was verkeerd het publiek te beletten de middelen te verkrijgen.

De premier zeide dat hij de moeilijkheid van den spreker niet kon begrijpen. Er was niets om te beletten dat eenig persoon een tegengift kon houden. Maar het amendement zou dat doel niet bereiken. Het artikel dat op iemand de plicht legde om zulk tegengiften goed te bewaren was artikel 49 van de bestaande wet.

Op een vraag van den ed. heer De Villiers of een persoon, geen dokter zijnde, vergift bij een apotheker kon koopen, las de premier de sectie der wet daarop betrekking hebbende. Als de apotheker den kooper kent mag hij vergift verkoopen anders moest hij iemand krijgen aan den apotheker bekend om te teekenen en opgaaf te doen waarvoor het vergift was.

Het amendement werd nu teruggetrokken.

Op clausule 8 stelde de ed. heer Du Toit voor dat achter het woord "elke" het woord "apotheker" worde gevoegd.

De premier wees er op dat de wet geen betrekking had op den verkoop van Hollandsche medicijnen, die door winkeliers verkocht werden. "Winkel" in de bewoording der wet beteekende apothekerswinkel, een plaats waar chemicaliën verkocht werden.

De ed. heer Van den Heever zeide dat elke winkelier die dan medicijnen verkoopt, een apotheker zou moeten hebben om naar zijn winkel te kijken.

De premier zeide dat het woord winkel volgens artikel 3 slechts refereerde tot een apothekerswinkel.

De ed. heer Van den Heever zeide dat alle winkels geen apothekers konden houden en dan mochten zij niet medicijnen verkoopen.

De ed. heer De Villiers zeide dat indien dit dan het geval was er geen bezwaar zou zijn om het woord *apothekers* ervoor te hechten.

De ed. heer Van Rhijn was voor het amendement. Men moest het duidelijk maken dat andere winkels uitgesloten zijn en de wet alleen betrekking heeft op apothekerswinkels.

De premier zeide dat dit slechts verwarring zou geven, daar het woord *apothekers* niet in de wet werd gebruikt die ook niet van een apothekerswinkel sprak. Men moest erkennen dat de geneeskundigen het best zouden weten hoe om deze zaken behoorlijk te omschrijven, en deze wet was zeer voorzichtiglijk opgetrokken. Het woord winkel was reeds zoo duidelijk mogelijk in art. 3 omschreven, en de voorgestelde bijvoeging zou alleen verwarring veroorzaken. Hij kon het nut van het amendement niet inzien.

De ed. heer De Wet zeide dat de Hollandsche en Engelsche copijen der wet wat verschilden. Dat was jammer. Hij meende dat de wet niet erg duidelijk was, en dit zou in het binnenland waar niet vele apotheken zijn moeilijkheid geven. Men zou niet weten waar sooiets als karbolzuur te kunnen koopen.

De ed. heer Van Rhijn zeide dat in de buitenwinkels er dikwijls medicijnen van alle soorten werden verkocht. Kwamen die onder deze bepaling?

De secretaris van landbouw: neen.

Als dit niet zoo was dan kon er ook geen objectie tegen het amendement zijn.

De premier herhaalde zijne vorige verklaringen, en legde verder uit dat deze clausule speciaal werd ingevoegd omdat er zekere kwesties waren ontstaan aangaande de bepalingen hieromtrent in de oude wet.

De ed. heer De Villiers zeide dat het veel beter zou zijn om "apothekers" voor "winkels" te zetten.

De ed. heer Du Toit zeide dat hij niet kon begrijpen dat apotheker niet meer in zwang was, want het woord werd in art 3 gebruikt. Het 3de artikel werd spreker al onduidelijker.

De ed. heer Graham zeide dat als men het woord winkel in artikel 8 omschreef met de woorden van art. 3, al de moeilijkheid zou vermeden worden, en het gemakkelijker maken voor lieden die veraf wonen, en niet naar een vorige wet konden refereeren.

De premier zeide dat men dan art. 3 moest uitnemen en het in art. 8 stellen. Men moest leeren om een wet te lezen. Men moest niet probeeren om beter te weten dan de rechtsgeleerden. De kwestie was of men tot art. 3 kon teruggaan, maar in alle geval zou het de lezing van de wet niet verbeteren. De wet zou toch deselfde blijven. Het beste zou wezen om de zaak te laten. Het zou niet tot de waardigheid van den raad zijn.

De ed. heer Van den Heever seide hij zag dat hij op het Hollandsch van de wet kon staat maken. De wet las dat elke winkel een apotheker moest hebben. Spreker erkende dat hij geen verstand had van uitleg van wetten, maar het Hollandsch van de wet las toch duidelijk. Spreker was nu tevreden met den uitleg van den premier, en hij (spreker) had slechts gedaan wat hij meende recht te zijn. Hij hoopte dat de nieuwsbladen een behoorlijke verklaring van deze woorden zou bevatten.

De premier zeide als men dan vreesde dat er verwarring zou wezen hij dan zou voorstellen dat achter het woord "winkel" zou worden geplaatst "volgens de meening van deze wet."

De ed. heer Graham zei dat als het woord winkel niet meer dan eenmaal in de wet voorkwam dan kon men er maar iets aan toevoegen om de wet te verduidelijken. Hij zou aan de hand geven de verdere overweging der bill uit te stellen tot de volgende zitting, dan kon de premier de zaak in overweging nemen.

De ed. heer Du Toit zei dat hij blij was dat hij het amendement had gemaakt, want men was niet allen rechtsgeleerden, en wetten moesten zoo duidelijk gemaakt worden, dat men niet naar een rechtsgeleerde behoefde te gaan om eene verklaring te krijgen.

De premier zeide dat er niet genoeg reden was om de bill te doen overstaan. Als men de bill nu verstond waarom dan de zaak verder uitstellen. Om de leden tegemoet te komen zou hij voorstellen invoeging van de woorden "volgens de meening dezer wet.

De ed. Pretorius zeide dat hij zou voorstellen dat na de woorden "elk winkel" zou worden gevoegd "volgens artikel 3."

De premier zeide dat hij hiertegen geen objectie had, want het was hetzelfde alsof men er achter zette de woorden "volgens de meening van deze wet."

De ed. heer De Wet vroeg of het woord "winkel" sloeg op alle winkels. Een winkel meende een gewone winkel, en dan zou elke winkel een apotheker moeten hebben.

De ed. heer Herholdt zei dat men toch goed verstond wat een winkel was. De wet had niets te doen met gewone winkels, maar geld alleen apothekers winkels. De wet had niets te maken met den verkoop van Hollandsche medicijnen in de gewone winkels.

De ed. heer Van Rhijn zeide dat als dit zoo was, waarom had de regeering dan objectie tegen het amendement van den ed. heer Du Toit?

De ed. heer Herholdt: Omdat de bill bedoeld is voor een zekere klasse van menschen. Alles wat in de bill stond, had alleen betrekking op zekere klasse van menschen.

De ed. heer Graham zeide dat hij de wenk alleen had gegeven om de zaak duidelijk te maken. Hij was nog ten gunste van het uitnemen van artikel 3, en het opnemen daarvan in artikel 8. Hij stelde een amendement in dien geest voor.

De ed. heer Maasdorp meende dat de amendementen overbodig waren, daar in clausule 3 reeds beschreven werd wat een winkel was naar de meening dezer wet. De amendementen zouden de wet niet verbeteren.

De premier zeide: "is het noodig?" Hij meende van niet, en men moest geene onnoodige dingen doen.

De ed. heer Wilmot dacht de amendementen absoluut onnoodig.

De ed. heer Pretorius geloofde dat de aanname van zijn amendement algemeene bevrediging zou geven.

De ed. heer Graham trok zijn amendement terug; zoo ook de premier.

Al de amendementen werden verworpen en de clausule aangenomen als gedrukt.

De premier stelde voor voortgang te rapporteeren.

Aangenomen.

Voortzetting volgende zitting van den raad.

Er werd voorgesteld te verdagen tot Vrijdag.

Een verder voorstel werd ingediend om te verdagen tot volgenden Woensdag.

Tweede voorstel aangenomen verklaard.

Divisie gevraagd.

Voorstel te verdagen tot Woensdag, aangenomen met 15 stemmen tegen 8.

De divisielijst was als volgt:—

Voor stemden de ed. heeren Graham, De Villiers, Pretorius, Van den Heever, De Wet, Wilmot, Bellingan, Logan, De Smidt, Du Toit, Lochner, Smith, Bayly, Bradfield en Maasdorp.

Tegen de ed. heeren Herholdt, Stockenstrom, Ross, Faure, Neethling, Van Rhijn, Dolley en Van Eeden.

De raad verdaagde om 10 minuten voor 5 uur.

WETGEVENDE VERGADERING.

DONDERDAG, 24 AUGUSTUS, 1899.

Het huis hervatte om 2 uur.

PETITIES

werden ingediend, o.a. door de heeren Weeber, een uit Prins Albert, vragende aan te sluiten bij de noord-westelijke distrikten onder de brandziekte-wet; Wienand, een van zekeren Pohl, vragende om een zeker stuk grond.

Eenige

KENNISGEVINGEN

werden ingediend, en o.a. zal sir Gordon Sprigg vragen hoeveel geweren en ammunitie door de Kolonie naar den Vrijstaat en de Transvaal vervoerd werden.

RAPPORTEN.

Eenige rapporten en papieren werden ter tafel gelegd.

HUGENOTEN GEDENKTEEKEN.

De premier stelde voor:—„Dat het huis om 3 uur zal verdagen, en om 4 uur weder zal hervatten, ten einde aan de leden de gelegenheid te geven de hoeksteen-legging van het Hugenoten gedenkteeken bij te wonen."

Aangenomen.

BEAUFORT WEST MAGISTRAAT.

De heer Weeber vroeg of in Juli of Augustus, 1898, vóór de nominatie van een kandidat voor Beaufort West in de wetgevende vergadering, officieele telegrammen werden gezonden door eenig lid van het vorige gouvernement, of door eenigen gouvernementsbeambte, aan eenen particulier te Beaufort West, met betrekking tot de verplaatsing van den civielen commissaris gedurende de toen op handen zijnde verkiezing, en, zoo zulk een telegram werd gezonden, of een afschrift er van kan worden bekomen. Hij zeide, dat een prominente private persoon hem gezegd had dat zulk een telegram werd verzonden.

De premier zeide, dat het hem speet dat de vraag gedaan werd, na het volle antwoord gegeven door den prokureur-generaal. Er was geen officieel telegram van dezen aard door 't kolniaal kantoor gegaan. Er waren twee telegrammen door het kantoor van den prokur.-generaal gegaan, maar die hadden betrekking op 'n petitie tegen den magistraat welke niet bestond.

De heer Weeber vroeg of de premier te kennen wilde geven dat er hoegenaamd geen telegram was.

De premier antwoordde, dat eenig minister een privaat telegram kon gezonden hebben, doch daar wist hij of het departement niets van.

POST-VERVOER.

De heer Immelman vroeg of de regeering weet dat groote ongeregeldheid plaats vindt in het vervoer van de post tusschen Matjesfontein en Sutherland, hetwelk aanleiding geeft tot vele klachten en of de regeering een onderzoek hiernaar zal doen ten einde dit te verhelpen.

De thesaurier antwoordde, dat hij een rapport van den postmeester-generaal ontvangen had, meldende dat de post slechts vier malen overtijd was, wegens zware regens en slechte wegen, en hij zou doen wat hij kon om dit te voorkomen.

HAVENBESTUREN.

De thesaurier bracht deze bill in, om aan de havenbesturen 'n monopolie te geven voor het landen van goederen.

Na de eerste lezing, stelde de heer Merriman voor de bill naar een gekozen comité te verwijzen, het comité te bestaan uit sir Gordon Sprigg, de heeren Brown, Walton, J. C. Molteno, N. F. de Waal, den commissaris van openbare werken en den voorsteller.

AVONDZITTINGEN.

De eerste minister stelde voor:—„Op en na Maandag, den 28sten dezer, gedurende 't overige der sessie, zal het huis uiteengaan te zes uur n.m., en weder hervatten te acht uur n.m., op Maandagen, Woensdagen en Vrijdagen." Hij zeide, dat het hoog tijd was met de avondzittingen te beginnen, daar er nog veel werk voor het huis was.

De heer Frost wilde de avondzittingen nog wat uitgesteld hebben. Hij stelde voor op volgenden Vrijdag daarmede te beginnen.

De premier wees er op, dat hij al lang hiervan kennis gegeven had, en dat het hoog tijd was met de avondzittingen te beginnen.

Kolonel Schermbrucker zeide, dat de premier de leden nu te hard wilde laten werken. Hij was er voor maar twee avondzittingen in de week te hebben, dan zou men even goed het werk klaar krijgen.

Majoor Tamplin wilde liever een paar uren langer in den namiddag zitten.

De motie van den premier werd aangenomen.

OPMETINGS-KOSTEN.

De heer Rademeyer stelde voor: — „De petitie dit huis aangeboden op den 10den Augustus van F. W. Damant en 54 anderen, gelicentieerden onder de landbouw-wet van 1882, gelijk gemendeerd werd door de wet van 1887, van grond in de wijk Tsitzikamma, Humansdorp, verzoekende om vrijstelling van de betaling van opmetings-kosten, of om andere verlichting, worde verwezen naar de regeering voor onderzoek en rapport."

Aangenomen.

LOCOMOTIEF WERKWINKELS.

De heer A. J. Fuller vroeg eene opgaaf aantoonende: (1) het getal inboorlingen ontslagen sedert den 1sten Januari, 1899, uit de locomotief werkwinkels te Zoutrivier, Uitenhage en Oost Londen; (2) de redenen waarom die lieden ontslagen werden; (3) hoe hunne plaatsen opgevuld zijn. De opgaaf verder in te sluiten koptjes van alle instructies gegeven aan hoofden van departementen in verband daarmede en een rapport over de uitkomsten van de verandering van de verschillende locomotief werkwinkel middelpunten.

Aangenomen.

NATURELLEN ARBEIDS AGENT-BILL.

De amendementen in deze bill door den raad gemaakt werden overwogen en goedgekeurd.

Het was nu kwart voor drie en het huis verdaagde dus, volgens besluit, voor een uur.

Weer vergaderd te 4 ure stelde

De heer Merriman voor: dat het huis in comité zou gaan op de

BELASTINGEN.

De heer Theron was nog niet in het huis, en

De heer Merriman stelde voor dat de heer Douglas den stoel zou innemen.

Dit werd aangenomen.

De heer Merriman zeide, dat het niet noodig was veel hierover te zeggen, daar de zaak reeds ten volle uitgepluist was bij de tweede lezing. Hij wilde echter een paar aanmerkingen maken. In de eerste plaats heeft hij opgemerkt dat het aan alle zijden toegegeven werd dat belastingen moesten opgelegd worden. In de tweede plaats heeft hij opgemerkt, dat geen enkel lid om verdere besuiniging gevraagd had. De vraag was nu welke belastingen moesten opgelegd worden. De accijns werd genoemd een zeer goede belasting onder andere omstandigheden. In verband met deze belasting kwestie had hij de Engelsche „Hansards" van het Engelsche parlement nagegaan, en gezien hoe de zaken daar overeenkwamen met de onze, toen sir Robert Peel zijn inkomsten-belasting voorstelde.

De heer Theron kwam in en nam den stoel in.

Voortgaande wees hij (de heer Merriman) er op hoe ongegrond de bewering was dat de stedelingen zooveel lichter belast zouden worden dan de boeren. In Engeland ging het even zoo als hier bij ons toen sir Robert Peel zijn inkomsten-belasting voorstelde. En toch beantwoordde die belasting daar zoo goed, dat ze nu reeds 50 jaren stond. Allen erkenden ook dat de inkomsten belasting eene rechtvaardige was. En het groote beginsel was dat de rijke man belast werd, terwijl men den armen man vrij laat. Nu had men beweerd dat de boeren zouden vrij komen onder deze belasting, maar het was reeds ten overvloede bewezen dat het tegenovergestelde het geval was. De heer Oats heeft gezegd dat de boeren in Namakwaland te licht er van zouden afkomen, maar hij geloofde dat er slechts zeer weinige boeren waren die £300 op hunne plaatsen maakten. En dan waren de boeren buitendien nog zwaar belast met weg-belasting, enz., om niet eens te spreken van de verliezen die zij leden. Velen van hen waren dood arm en was het dan billijk hen nog bovenop te belasten? De oppositie had gezegd, dat de belasting veel meer zou opbrengen dan de regeering berekend had, en toch zei de heer Rhodes dat de belasting maar £60,000 zou opbrengen. Zoo waren de argumenten van de oppositie allen. De De Beers betaalde eerst 3d. per ton per mijl voor het vervoer van steenkolen van Port Elizabeth, en betaalde daardoor, boven den kostprijs, £120,000 per jaar. Thans kreeg ze haar kolen van Molteno en die inkomst voor de Kolonie was thans opgehouden. Het was tijd dat de De Beers iets bijdroeg tot de schatkist van het land. Hij wilde de De Beers niet aanpakken, anders dan eenige andere groote en rijke maatschappij in het land. Hij ging toen na wat de belasting zou inbrengen en bracht de som te worden betaald door maatschappijen op £25,000 en niet £60,000, zooals kolonel Harris had berekend. Hij toonde aan hoe vele maatschappijen niet meer bestonden behalve op papier. Hij had de opbrengst gebracht op £250,000. Een persoon in Kaapstad, die met gezag kan spreken, had de opbrengst gezet op £260,000. Men zou den tegenwoordigen staf van ambtenaren grootendeels gebruiken om de belasting te innen. Op den dag toen de heer Rhodes laatst sprak voor een accijns, kwamen de kranten uit Londen waarin telegrammen werden gepubliceerd dat hij tegen een accijns was en voor een land en inkomst belasting. De heer Rhodes had zijn opinie in drie weken geheel veranderd. Maar de heer Rhodes ging verder, en zeide dat hij tegen de verhooging van de inkomst-belasting was en voor een huisbelasting. De leider der oppositie had het nedergelegd dat de armen belast moesten worden niet de rijken.

De heer Oats protesteerde, doch

De heer Merriman ging voort, onder oproer van de oppositie en toejuiching der regeerings-partij, om dit punt in te drijven. Maar de heer Rhodes ging nog verder, hij dreigde met een lage combinatie de bill te doen verongelukken om op die wijze vrij te komen van de belasting op de rijken gelegd. Dit was de eerste maal dat een poging gemaakt werd om de rijken te belasten, en achter al het oppositie gepraat was er de begeerte om de belasting van zich te schuiven en op de armen te leggen. Hij stelde de moties voor met de meeste vrijmoedigheid en hij vertrouwde dat ze aangenomen en in een wet opgenomen zouden worden.

De heer Laing zeide, dat de beweringen van den heer Merriman niet juist waren. Hij kon getuigen dat het amendement ten gunste van een accijns niet een „sham" was. Hij betreurde de warme toespraak van den heer Merriman. Het was niet zoo dat de oppositie wilde trachten de belasting op den armen man te schuiven. De opposite beschouwde een inkomst-belasting een billijke, doch de oppositie wilde eerst een accijns-belasting hebben. Hij zeide dat het gezegde van den heer Van den Heever waar was, toen hij den heer Merriman bij een Judas vergeleek.

Kolonel Harris zeide dat hij niet zulk een toespraak van den heer Merriman had verwacht. De heer Merriman had stof gemaakt omdat hij niet zijn eerste cijfers kon verdedigen. Spreker verdedigde de cijfers die hij vroeger had opgenoemd, en beweerde dat de maatschappijen £60,000 zou inbrengen—buiten de banken en de De Beers. De inkomstbelasting was een billijke belasting, maar 1s. was te veel, omdat de thesaurier niet zoo veel noodig had. Hij betreurde het dat de heer Merriman niet in gematigder toon had gesproken.

De heer Oats zeide, dat hij niet er voor was de boeren nog zwaarder te belasten. Ook ontkende hij dat de strijd was tusschen platteland en stad. Hij was niet tegen een inkomsten-belasting, en hij zou gewillig wezen ze te betalen, maar dan moest er ook een accijns-belasting wezen. Hij betreurde zeer de heftige taal van den heer Merriman die hij in zijn speech gebruikt had.

Dr. Smartt noemde het gedrag van den hr. Merriman in dit debat vernederend. De heer Merriman had insinuaties gemaakt, doch niet zoo slecht als die van den premier, die zeide dat hij geen respekt verwachtte van de oppositie.

De premier ontkende dat hij zulks gezegd had, maar het speet hem dat de ambten van zijn collegas niet altijd met de gewone consideratie werden behandeld.

Dr. Smartt nam de verklaring van den premier aan, doch hij ging voort den heer Merriman sterk te eritiseeren.

De heer A. S. du Plessis zeide, dat hij en vele leden veel moesten opofferen om het werk van het land gedaan te krijgen. Hij had spijt dat de heer Merriman niet gematigder was. Het was echter niet zoo dat de heer Rhodes invloed op de regeerings-partij uitgeoefend had en dat de heer Merriman haar daarom tegen den heer Rhodes wilde opmaken. Hij vertrouwde dat het huis een les geleerd had uit dit voorval en dat de thesaurier voortaan wat gematigder zal wezen.

De heer Schreiner hoopte dat deze geldzaken op bedaarde wijze besproken zou worden. De heer Merriman antwoordde feitelijk op het debat op de tweede lezing van de bill. Hij hoopte dat het gevoel zou afkoelen voordat men weder vergaderde.

Sir Gordon Sprigg zeide, dat het geene verschooning was voor den premier, dat hij niet tegenwoordig was toen de heer Merriman zulke heftige taal gebruikte. Hij beschouwde de aanmerkingen van den heer Merriman onverstandig. Hij hoopte dat het gevoelen morgen zou afgekoeld zijn.

De heer Merriman zeide, dat hij niet gemeend had het gevoelen van eenig iemand te raken, maar had hij het gedaan dan speet het hem. Men moest echter in gedachte houden hoe de heer Rhodes hem in dit huis nog onlangs beleedigd had, en dit was oorzaak indien hij mogelijk in de hitte van zijn speech wat ver gegaan was. Hij smeekte echter om geen genade.

Voortgang werd gerapporteerd te worden hervat op morgen.

Het huis verdaagde om zes uur.

VRIJDAG, 25 AUG. 1899.

Het huis hervatte om 2 uur.

AMMUNITIE VERVOER.

De premier legde de opgave zooals door sir Gordon gevraagd, aangaande de ammunitie ter tafel, ook was Rhodesia er in begrepen. Er was niets gedaan dat niet volkomen in orde was. De verlofbrieven werden altijd geteekend door den onder kolonialen secretaris. Op den 15den Juli 1898 werd een verlofbrief geteekend voor 500 geweren en 1,000,000 patronen naar den Vrijstaat. De bezending werd echter niet toen vervoerd, maar wel nu onlangs. Het was dus niet een tweede bezending. Later werden nog 50,000 patronen vervoerd. De regeering heeft in de voetstappen gevolgd van de vorige regeering in deze zaak en heeft strikt aan de wet voldaan. De regeering was op vriendschappelijken voet met den Vrijstaat en wilde zoo blijven. Het huis kon verzekerd wezen dat hij steeds getrouw zijn plicht zou doen. Ammunitie en wapenen werden altijd doorgelaten behalve in 1881. De bewering gemaakt in de pers van Kaapstad, Port Elizabeth en Kimberley als of de regeering op ongeoorloofde wijze wapenen zou doorlaten naar den Vrijstaat was geheel en al ongegrond. Weigerde de regeering in vredestijd wapenen door te laten dan was het eene verbreking van bestaande traktaten tusschen de kolonie en den Vrijstaat. Hij kon de versekering geven dat hij getrouw zijn plicht zou doen als een loyale minister en hoofd van de regeering. (Hoor, hoor).

De heer Innes vroeg of er eenige communicatie over 't onderwerp was tusschen den hoogen commissaris en de regeering.

De heer Schreiner zeide dat hij niet ten volle kon antwoorden, daar hij niet de toestemming van den hoogen commissaris had. Hij kon echter zeggen dat de hooge commissaris volkomen op de hoogte van zaken was, en dat er geen communicatie was van den aard door den heer Innes bedoeld.

Sir Gordon wilde niet de verdaging van 't huis voorstellen, omdat hij niet dadelijk een debat over de zaak wilde hebben. Hij wist niet meer wat de positie was in 1881, toen hij de ammunitie aanhield van naar den Vrijstaat te gaan. De vraag in zijn gedachte was, of de Z.A.R. in een betere positie zou geplaatst worden in geval van oorlog, hetgeen hij niet verwachtte. Hij meende dat het tolverbond geen verandering maakte in de positie der Kolonie met betrekking tot den invoer van ammunitie door de binnenlandsche staten.

De heer Schreiner zeide dat hij niet de papieren van 1881 had gezien. De toestanden thans waren geheel anders dan in 1881 toen er een staat van oorlog was in de Transvaal. Ook kon hij niet instemmen met de interpretatie van sir Gordon van het tolverbond. Hij meende dat de Kolonie verplicht was in tijd van vrede de ammunitie naar den Vrijstaat te zenden.

Sir Gordon zei dat er een gerucht was dat eene groote hoeveelheid ammunitie en wapenen vervoerd werd naar eene plaats nabij de grens. Hij wilde daaromtrent inlichting hebben.

De premier zeide dat hij daarvan geen kennis had. Voor eenigen tijd—lang geleden—werd eene bezending naar Bloemfontein te Belmont gestopt omdat er een fout was met den verlofbrief. De fout werd later recht gemaakt en de bezending doorgelaten. Maar hij wist niets van een voorraad wapenen die dicht bij de grens was. Het kon zijn dat het voorval door hem genoemd aanleiding had gegeven tot het gerucht door sir Gordon genoemd.

DE BELASTINGEN.

Het huis ging weder in comité op de belastingen.

Sir Gordon Sprigg zei dat het ten volle erkend werd dat het tekort gedekt moest worden door nieuwe belastingen. Hij ontkende dat de oppositie de belasting op den armen man wilde schuiven. En de heer Rhodes had zich duidelijk hierop uitgesproken dat hij ten gunste was van een inkomsten belasting, en hij, spreker was ook er voor dat de kapitalisten een billijk aandeel van de belastingen zouden betalen. Maar hij wilde dat alles gelijkelijk zouden dragen, en daarom had hij een accijns voorgesteld. Het speet hem dus dat de premier zich tegen het beginsel van een accijns verklaard had. De reden waarom hij geen accijns belasting voorgesteld had toen hij in de regeering zat, was omdat er toen geen belasting noodig was. Zijn doel met het aangaan van het tolverbond was, om den prijs van levensbenoodigheden lager te krijgen en dan een accijns op te leggen als er een tekort ontstond. Hij had het echter to kwaad met de heeren Merriman, Sauer en Solomon, die in beginsel voor een accijns waren, omdat zij nu tegen de accijns stemden. Hij verschilde met den heer Merriman dat het huis niet een accijns zou aannemen, en hij voorspelde dat een accijns eerlang toch zou opgelegd worden. Dit land was het eenige beschaafde land waar geen accijns bestond. Als hij voor een accijns pleitte dan wil het volstrekt niet zeggen dat hij de belasting op den armen man wilde leggen. Hij hoopte dat de belastingsvoorstellen verworpen zouden worden.

De heer Van der Walt dacht aan een oud spreekwoord als hij sir Gordon hoorde spreken: de oude profeten zijn dood, en de jongen eten brood. Hij wilde echter iets zeggen van de Judas-storie van dr. Smartt. Er werden vragen bij de algemeene elektie gedaan, maar waarom? Omdat dr. Smartt en anderen den Bond hadden verraden. De Bond had hem, sir James Sivewright, den heer Rhodes en anderen in de positie geplaatst, en wat was toen gebeurd? Waar zaten zij thans? Het speet hem dat de heer A. S. du Plessis gisteren den thesaurier de les had gelezen. De heer Merriman had niets anders gezegd, dan dat de heer Rhodes voor een huisbelasting was, en dat dit beteekende de armen te belasten en de rijken te laten vrijkomen van de inkomstbelasting.

De heer Rhodes zeide dat het niet zoo was als door den heer Merriman gezegd dat hij de belasting op den armen man wilde schuiven. Hij ging nu de cijfers over van den heer Merriman en berekende dat de belasting £60,000 zal opbrengen behalve die som die de De Beers en de banken zouden opbrengen. Hij rekende dat de inzameling £10,000 per jaar zou kosten, en dan sprak hij nog niet eens van de ergenis die de belasting zou veroorzaken. De fout die hij vond met de belasting was dat zoo weinigen door de belasting zou getroffen worden behalve groote corporaties en banken. Hij had nooit gezegd: neem de inkomstbelasting af en belast den armen man, want hij beschouwde een inkomst belasting eene billijke. Hij geloofde dat een accijns kon opgelegd worden die op den verbruiker zou vallen. Hij geloofde dat voorspoedige tijden in aantocht waren, want hij geloofde dat de Transvaalsche moeilijkheden binnen kort afgeloopen zouden zijn. Hij was van gevoelen dat de opbrengst van de inkomstbelasting zoo klein zou zijn dat het niet de moeite waard zou wezen, haar in werking te stellen.

De heer C. Searle zeide dat hij nog bij zijne beginselen stond, en niet een had opgegeven. Hij had bij de elektie gezegd dat hij tegen de administratie van sir Gordon en den heer Rhodes was en voor die onder den tegenwoordigen premier. Hij stond nog bij zijne beloften en hij zou zijne bedanking in handen zijner kiezers stellen, zoodra hij de administratie van den heer Schreiner niet meer kon steunen.

De heer St. Leger zei dat hij er voor was de belastingsvoorstellen eerst naar een gekozen comité te verwijzen. Voortgaande zei hij dat hij de huisbelasting eene billijke beschouwde. Hij stelde voor als een amendement de landbelasting te schrappen, en wilde de inkomstenbelasting ook op grond gelegd hebben.

De voorzitter zeide dat dit amendement uit de orde was, doch het kon in andere woorden gesteld worden.

De heer Merriman toonde aan dat de omstandigheden van de Kolonie geheel anders waren dan die in Engeland, daar men hier bijna geene plaatsen verhuurde. Her amendement zou beteekenen dat het land zou vrijgaan. Wat de cijfers betrof, moest men niet vergeten dat de De Beers £25,000 meer zou opbrengen dan hij verwacht had, dan was er nog £5,000 op de verlaging van van de vrije som van £1,200 tot £900 op vastgoed, en £5,000 op assurantie maatschappijen, dit zou de som brengen op bijna hetzelfde cijfer als dat van den heer Harris.

De heer St. Leger zeide dat het Engelsche systeem de boeren tot een zekere hoogte uitsloot. Hij gaf toen eenige voorbeelden van hoe de inkomsten belastingen in andere landen werkten.

De premier zeide dat al het debiteeren slechts uit een verschil van cijfers bestaat; de heer Rhodes wilde niet de cijfers van den heer Merriman aannemen, van daar al de discussie. Hij (de premier) nam de cijfers van den thesaurier aan. Dit was echter niet het groote punt, het groote punt was of de belastings voorstellen zouden aangenomen of verworpen worden. Hij was ook van gevoelen dat betere tijden in aantocht waren, maar dat nam niet de behoefte aan een belasting weg. Het werd algemeen erkend dat een belasting moest opgelegd worden, maar de regeering wilde trachten zulk een belasting op te leggen die niet op den armen man zou drukken. Het amendement van den heer St. Leger zou juist ten gevolge hebben dat de belasting op den armen man zou drukken. Hij hoopte dat men nu wat minder zou spreken en den publieken dienst zou doen.

Kol. Schermbrucker zeide dat het grootste deel toch op de kapitalisten zou vallen, en daarom was de vraag of het de moeite waard was de rest in te zamelen. De cijfers van den heer Harris waren de rechte, daarvan was spreker overtuigd.

De heer Sonnenberg was er voor de bill aan te nemen, dan kon men de wet voor een jaar beproeven. Hij was ook van gevoelen dat betere tijden in aantocht waren, en dan kon de belasting weer herroepen worden. Hij kon niet zien welke andere belasting kon opgelegd worden. De accijns werd reeds tweemaal opgelegd en twee malen herroepen, omdat zij niet beantwoordde. Hij was tegen een accijns belasting. En een accijns zou ook volstrekt niet genoeg opbrengen, en reden waarom hij tegen de accijns was, was dat de accijns te veel moeilijkheid en ergenis aan de boeren gaf. Hij wees met cijfers aan dat de accijns bij verre niet genoeg zou opbrengen. Hij had een berekening gemaakt, en volgens die berekening zou zijn distrikt aan landbelasting zoowat £1,000 opbrengen, en daar er 74 distrikten in de kolonie waren, zou de landsbelasting ten minste £60,000 per jaar opbrengen. Hij toonde verder aan dat vele plaatsen te hoog gewaardeerd waren. Men beweerde dat men de accijns wilde hebben omdat het drinken daardoor zou verminderen, doch dit was niet zoo, er zou niet minder gedronken gedronken worden. Hij wees verder er op hoe zwaar de boeren in Bechuanaland geleden hadden door de runderpest enz. En men kon hen dus niet te zwaar belasten want zij hadden geen geld om die belasting te betalen. Hij zou de voorstellen van harte ondersteunen.

Sir Henry Juta zeide dat men in dit land wilde hebben dat de boeren hun grond zouden verbeteren, en de belasting op verbetering was zeer onwenschelijk. Hij meende dat de landbelasting dus 'n onrechtvaardige last was. In alle andere kolonieën waren verbeteringen van land onbelast daar men slechts op 't onverbeterd land belasting had gelegd. Het beginsel van dit deel van de bill was verkeerd, vooral in 't effect op steden en dorpen.

De heer Raubenheimer zeide dat het zoo was dat het grootste gedeelte van de belasting zou betaald worden door de De Beers. De heer Rhodes wilde de belastings voorstellen verwerpen, meenende daarmede de boeren te vangen, maar wat stelde hij dan in de plaats daarvan? Een accijns. Nu dia was eene zeer onrechtvaardige belasting en zou niet zijne ondersteuning erlangen, maar hij zou de regeerings voorstellen van harte ondersteunen.

De heer Frost zeide dat de verbruiker de accijns zou betalen. Hij meende dat geen belasting noodig was, daar de handel binnenkort zou verbeteren. De heer Sonnenberg was tegen de 1d. belasting op onverbeterd land, omdat zijn eigen zak daardoor aangetast zou worden. Hij beweerde dat een accijns het verbruik van brandewijn niet zou verminderen.

De heer Oats nam het op voor de De Beers. Hij was ook van gevoelen dat de belastingen £60,000 zouden inbrengen, behalve wat betaald zou worden door de De Beers en de banken.

De heer Merriman ontkende dit.

De heer Oats (voortgaande) seide dat hij volkomen de cijfers van kolonel Harris aannam. Het was zijn gevoelen dat het niet de moeite waard zou wezen de belasting voor een jaar op te leggen. Hij verklaarde zich tegen een dividend belasting. Hij wilde hopen dat er eene overeenkomst door de twee partijen in het huis in deze zaak zou getroffen worden. Hij kon niet zien welk bezwaar de wijnboeren tegen een accijns kunnen hebben, indien de belasting op de verbruikers gelegd werd.

De heer Brown wilde de municipaliteiten uitgesloten hebben van de landbelasting.

De heer Merriman zeide dat dat niet kon gedaan worden. In antwoord aan den heer Rhodes noemde hij op welke bezwaren er waren tegen eene belasting op dividenden. Verder weerlegde hij de argumenten van sir Henry Juta, en zeide dat ze volstrekt niet overeenkomstig de feiten waren. De assurantie maatschappijen werden vrijgesteld van de belasting omdat er reeds eene belasting van 2½ percent op hunne bruto inkomsten waren.

De heer Lawrence wilde weten wanneer men een vermindering moest voorstellen—thans of in comité-generaal.

De voorzitter las een uitspraak van den